

Mga Numero

Ang Nahauna nga Pag-census sang Israel

¹ Sang nahauna nga adlaw, sang ikaduha nga bulan, sang ikaduha nga tuig halin sang pagguwa sang mga Israelinhon sa Egypt, nagpakig-estorya ang GINOO kay Moises sa Tolda nga Ginapakigkitaan didto sa kamingawan sang Sinai. Siling niya:

² I-census ninyo ang bilog nga komunidad sang Israel suno sa ila mga pamilya. Ilista ninyo ang mga ngalan sang tanan nga lalaki

³ nga nagaedad sing 20 ka tuig paibabaw nga puwede magsoldado. Kamo ni Aaron ang magdumala sa pag-census.

⁴ Magabulig sa inyo ang pangulo sang kada tribo.

⁵⁻¹⁵ Amo ini sila ang magabulig sa inyo:

Tribo	Pangulo
Reuben	Elizur nga anak ni Shedeur
Simeon	Shelumiel nga anak ni Zurishadai
Juda	Nashon nga anak ni Aminadab
Isacar	Netanel nga anak ni Zuar
Zebulun	Eliab nga anak ni Helon
Efraim nga anak ni Jose	Elishama nga anak ni Amihud
Manase nga anak ni Jose	Gamaliel nga anak ni Pedazur
Benjamin	Abidan nga anak ni Gideoni
Dan	Ahiezer nga anak ni Amishadai
Asher	Pagiel nga anak ni Ocran
Gad	Eliasaf nga anak ni Deuel
Naftali	Ahira nga anak ni Enan

16 Amo ato sila ang mga pangulo sang mga tribo nga ginpili halin sa komunidad sang Israel.

17-18 Ginpatipon ni Moises kag ni Aaron kaupod sang sini nga mga pangulo ang bilog nga komunidad sadto mismo nga adlaw. Ginlista nila ang tanan nga lalaki nga nagaedad sing 20 ka tuig paibabaw, suno sa ila mga pamilya.

19 Ginlista sila ni Moises didto sa kamingawan sang Sinai, suno sa ginsugo sa iya sang GINOO.

20-43 Amo ini ang kadamuon sang mga lalaki nga nagaedad 20 ka tuig paibabaw nga puwede mag-soldado, nga nalista suno sa ila tribo kag pamilya:

Tribo	Kadamuon
Reuben (ang kamagulangan ni Jacob*)	46,500
Simeon	59,300
Gad	45,650
Juda	74,600
Isacar	54,400
Zebulun	57,400
Efraim nga anak ni Jose	40,500
Manase nga anak ni Jose	32,200
Benjamin	35,400
Dan	62,700
Asher	41,500
Naftali	53,400

44-45 Amo ato ang mga lalaki nga gin-isip ni Moises kag ni Aaron kag sang dose ka pangulo sang Israel. Ang kada isa sa ila nagarepresentar sang iya pamilya, kag nagaedad sila sing 20 ka tuig paibabaw kag puwede magsoldado.

46 Ang kabug-usan nga kadamuon nila, 603,550 tanan.

47 Pero wala malakip diri ang mga kaliwat ni Levi.

48 Kay nagsiling ang GINOO kay Moises,

49 “Indi pag-ilakip ang tribu ni Levi sa pag-census upod sa iban nga mga Israelinhon *nga magaserbisyo sa tion sang inaway.*

50 Sa baylo, ihatag sa ila ang responsibilidad sa pagdumala sang Tolda nga Simbahan nga sa diin nabutang ang Kasuguan, kag sang tanan nga kagamitan sini. Sila ang magdala sang Tolda kag sang tanan nga kagamitan sini, kag kinahanglan nga atipanon nila ini kag magkampo sila sa palibot sini.

51 Kon sayluhon na gani ang Tolda, sila ang maghimos sini, kag kon patindugon naman ini, sila man gihapon ang magpatindog sini. Ang bisan sin-o nga maghimo sang sini nga mga buluhaton sa Tolda, nga indi kaliwat ni Levi, pagapatyon.

52 Magakampo ang mga Israelinhon suno sa ila tribu, kag ang kada tribu may bandera.

53 Pero ang mga kaliwat ni Levi magakampo sa palibot sang Tolda nga sa diin nabutang ang Kasuguan, para indi ako mangakig sa komunidad sang Israel. Ang mga kaliwat ni Levi amo ang responsible sa pag-atipan sa Tolda.”

54 Ginhimo ini tanan sang mga Israelinhon suno sa ginsugo sang GINOO kay Moises.

Ang Pagplastar sang Kampo sang mga Israelinhon

¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises kag kay Aaron,

² “Magkampo ang kada tribo sang Israel sa idalom sang bandera sang ila tagsa ka tribo. Ang Tolda nga Ginapakigkitaan iplastar sa tunga sang kampo.

³⁻⁸ Ang mga tribo ni Juda, Isacar, kag Zebulun magkampo sa east, sa idalom sang bandera sang ila tagsa ka tribo. Amo ini ang mga ngalan sang ila mga pangulo kag ang kadamuon sang ila mga tinawo:

Tribo	Pangulo	Kadamuon
Juda	Nashon nga anak ni Aminadab	74,600
Isacar	Netanel nga anak ni Zuar	54,400
Zebulun	Eliab nga anak ni Helon	57,400

⁹ 186,400 tanan ang kadamuon sang sini nga grupo nga ginapangunahan sang tribo ni Juda. Ini sila amo ang sa unahan kon maglakat ang mga Israelinhon.

¹⁰⁻¹⁵ “Ang mga tribo ni Reuben, Simeon, kag Gad magkampo sa south, sa idalom sang bandera sang ila tagsa ka tribo. Amo ini ang mga ngalan sang ila mga pangulo kag ang kadamuon sang ila mga tinawo:

Tribo	Pangulo	Kadamuon
Reuben	Elizur nga anak ni Shedeur	46,500
Simeon	Shelumiel nga anak ni Zurishadai	59,300
Gad	Eliasaf nga anak ni Deuel	45,650

16 151,450 tanan ang kadamuon sang sini nga grupo nga ginapangunahan sang tribo ni Reuben. Ini sila amo ang ikaduha nga grupo kon maglakat ang mga Israelinhon.

17 “Sunod sa ila amo ang tribo ni Levi nga nagadala sang Tolda nga Ginapakigkitaan. Ang tanan nga tribo magalakat sang pasunod pareho sang ila posisyon kon magkampo sila, nga ara sa idalom sang ila tagsa ka bandera.

18-23 “Ang mga tribo ni Efraim, Manase, kag Benjamin magkampo sa west, sa idalom sang bandera sang ila tagsa ka tribo. Amo ini ang mga ngalan sang ila mga pangulo kag ang kadamuon sang ila mga tinawo:

Tribo	Pangulo	Kadamuon
Efraim	Elishama nga anak ni Amihud	40,500
Manase	Gamaliel nga anak ni Pedazur	32,200
Benjamin	Abidan nga anak ni Gideoni	35,400

24 108,100 tanan ang kadamuon sang sini nga grupo nga ginapangunahan sang tribo ni Efraim. Ini sila nagasunod sa tribo ni Levi kon maglakat ang mga Israelinhon.

25-30 “Ang mga tribo ni Dan, Asher, kag Naftali magkampo sa north, sa idalom sang bandera sang ila tagsa ka tribo. Amo ini ang mga ngalan sang ila mga pangulo kag ang kadamuon sang ila mga tinawo:

Tribo	Pangulo	Kadamuon
Dan	Ahiezer nga anak ni Amishadai	62,700
Asher	Pagiel nga anak ni Ocran	41,500
Naftali	Ahira nga anak ni Enan	53,400

31 157,600 tanan ang kadamuon sang sini nga grupo nga ginapangunahan sang tribo ni Dan. Ini sila ang katapusan nga grupo kon maglakat *ang mga Israelinhon. Magalakat sila tanan sa idalom sang ila bandera.*"

32 Ang kabug-usan nga kadamuon sang mga Israelinhon nga nalista suno sa ila tribo, 603,550 tanan.

33 Pero wala malakip diri ang mga kaliwat ni Levi, suno sa ginsugo sang GINOO kay Moises.

34 Gani ginhimo sang mga Israelinhon ang tanan nga ginsugo sang GINOO kay Moises: ang tagsa ka tribo nagkampo kag nagpanglakaton sa idalom sang ila tagsa ka bandera suno sa ila tribo kag pamilya.

3

Ang mga Kaliwat ni Levi

1 Amo ini ang estorya parte sa mga kaliwat ni Aaron kag ni Moises sang tion nga nagpakigham-bal ang GINOO kay Moises didto sa Bukid sang Sinai.

2 Ang mga anak ni Aaron amo sila ni Nadab, Abihu, Eleazar, kag Itamar. Si Nadab ang kamag-ulangan.

3 Ginpili sila kag gin-ordinahan sa pag-alagad bilang mga pari.

⁴ Pero si Nadab kag si Abihu napatay sa presensya sang GINOO sang naggamit sila sang kalayo nga indi amo ang dapat nila gamiton sa ila paghalad sa GINOO didto sa kamingawan sang Sinai. Napatay sila nga wala sing mga anak, gani si Eleazar kag si Itamar lang ang nag-alagad bilang mga pari sang buhi pa si Aaron.

⁵ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

⁶ “Ipatawag ang tribo ni Levi kag dal-a sila kay Aaron nga pari sa pagbulig sa iya.

⁷ Mag-alagad sila kay Aaron kag sa bilog nga komunidad paagi sa pag-asikaso sang mga buluhaton sa Tolda nga Simbahan, *nga ginatawag man nga* Tolda nga Ginapakigkitaan.

⁸ Sila man ang mag-atipan sa tanan nga kagamitan sa Tolda, kag mag-alagad sa Tolda para sa mga Israelinhon.

⁹ Itugyan ang mga kaliwat ni Levi kay Aaron kag sa iya mga anak nga lalaki para magbulig sa ila.

¹⁰ Si Aaron kag ang iya mga anak amo ang pilion mo nga mag-alagad bilang mga pari. Ang bisan sin-o nga maghimo sang buluhaton sang pari sa Tolda nga Simbahan nga indi kaliwat ni Levi dapat patyon.”

¹¹ Nagsiling pa gid ang GINOO kay Moises,

¹² “Ginpili ko ang mga kaliwat ni Levi bilang bulos sa mga kamagulangan nga lalaki sang Israel. Ang tagsa ka kaliwat ni Levi akon,

¹³ kay ang tagsa ka kamagulangan nga lalaki akon. Sang ginpamatay ko ang tanan nga kamagulangan nga lalaki sang mga Egyptohanon, ginseparar ko para sa akon ang tanan nga kamagulangan nga lalaki sang Israel, tawo man ukon

sapat. Gani akon sila. Ako amo ang GINOO.”

¹⁴ Nagsiling ang GINOO kay Moises didto sa kamingawan sang Sinai,

¹⁵ “Isipa ang mga kaliwat nga lalaki ni Levi halin sa isa ka bulan paibabaw, suno sa ila pamilya.”

¹⁶ Gani gin-isip sila ni Moises, suno sa ginsugo sa iya sang GINOO.

¹⁷ Amo ini ang mga anak ni Levi: si Gershon, si Kohat, kag si Merari.

¹⁸ Ang mga anak ni Gershon amo si Libni kag si Shimei.

¹⁹ Ang mga anak ni Kohat amo sila ni Amram, Izhar, Hebron, kag Uziel.

²⁰ Ang mga anak ni Merari amo si Mali kag si Mushi.

Sila ang mga kaliwat ni Levi, suno sa ila mga pamilya.

²¹ Ang mga kaliwat ni Gershon amo ang mga pamilya nila ni Libni kag Shimei.

²² Ang kadamuon sang tanan nila nga lalaki nga nagaedad halin sa isa ka bulan paibabaw 7,500.

²³ Ang lugar nga ila ginakampuhan ara sa likod sang Tolda nga Simbahan sa west.

²⁴ Ang ila pangulo amo si Eliasaf nga anak ni Lael.

²⁵ Sila ang gintugyanan sa pag-atipan sang sini nga mga kagamitan sang Tolda nga Ginapakigkitaan: ang mga tabon, ang kurtina sang puwerta-han sang Tolda,

²⁶ ang mga kurtina sang ugsaran nga nagapalibot sa Tolda kag sa halaran, pati ang kurtina sang puwertahan sang ugsaran, kag ang mga higot. Sila

ang responsable sa tanan nga buluhaton nga may kaangtanan sa sini nga mga kagamitan.

²⁷ Ang mga kaliwat ni Kohat amo ang mga pamilya nila ni Amram, Izhar, Hebron, kag Uziel.

²⁸ Ang kadamuon sang tanan *nila* nga lalaki nga nagaedad halin sa isa ka bulan paibabaw 8,600.* Gintugyanan man sila sa pag-atipan sang balaan *nga Tolda*.

²⁹ Ang lugar nga ila ginakampuhan ara sa south sang Tolda.

³⁰ Kag ang ila pangulo amo si Elizafan nga anak ni Uziel.

³¹ Sila ang responsable sa pag-atipan sang Kahun *sang Kasugtanan*, sang lamisa, sang bulutangan sang suga, sang mga halaran, sang mga kagamitan nga ginagamit sang mga pari sa ila pag-alagad, kag sang kurtina *sa sulod sang Tolda*. Sila ang responsable sa tanan nga buluhaton nga may kaangtanan sa sini nga mga kagamitan.

³² Ang pangulo sang mga kaliwat ni Levi amo si Eleazar nga anak ni Aaron nga pari. Siya ang ginpili nga magdumala sa mga gintugyanan sa pag-atipan sang balaan *nga Tolda*.

³³ Ang mga kaliwat ni Merari amo ang mga pamilya nila ni Mali kag kay Mushi.

³⁴ Ang kadamuon sang tanan nila nga lalaki nga nagaedad halin sa isa ka bulan paibabaw 6,200.

³⁵ Ang ila pangulo amo si Zuriel nga anak ni Abihail. Ang lugar nga ila ginakampuhan ara sa north sang Tolda nga Simbahan.

* ^{3:28} 8,600: sa iban nga Griego nga teksto, 8,300

36 Sila ang gintugyanan sa pag-atipan sang mga tapi nga dingding sang Tolda, sang mga pangbal-abag sini, sang mga haligi, kag sang mga pundasyon. Sila ang responsible sa tanan nga buluhaton nga may kaangtanan sa sini nga mga kagamitan.

37 Sila man ang gintugyanan sa pag-atipan sang mga haligi sa palibot sang ugsaran kag sang mga pundasyon sini, sang mga palpal kag mga higot.

38 Ang lugar nga ginakampuhan ni Moises kag ni Aaron kag sang iya mga anak ara sa atubangan sang Tolda nga Ginapakigkitaan, sa east. Sila ang gintugyanan sa pagdumala sang mga buluhaton sa balaan *nga Tolda* para sa mga Israelinhon. Ang bisan sin-o nga maghimo sang buluhaton sang pari sa Tolda nga indi kaliwat ni Levi dapat patyon.

39 Ang kabug-usan nga kadamuon sang mga lalaki nga mga kaliwat ni Levi nga nagaedad halin sa isa ka bulan paibabaw 22,000 tanan. Si Moises kag si Aaron ang nag-isip sa ila, suno sa ginsugo sang GINOO sa ila.

40 Nagsiling ang GINOO kay Moises, “Isipa kag listaha ang mga ngalan sang tanan nga kamagulangan nga lalaki sang mga Israelinhon nga nagaedad halin sa isa ka bulan paibabaw.

41 Idedikar ang mga kaliwat ni Levi sa akon sa baylo sang tanan nga kamagulangan nga lalaki sang mga Israelinhon. Idedikar man sa akon ang mga kasapatan sang mga kaliwat ni Levi sa baylo sang tanan nga kamagulangan nga kasapatan sang mga Israelinhon. Ako amo ang GINOO.”

42-43 Gani gin-isip ni Moises ang tanan nga kamagulangan nga lalaki sang mga Israelinhon nga nagaedad halin sa isa ka bulan paibabaw, suno sa ginsugo sang GINOO sa iya. Ang ila kadamuon 22,273.

44 Nagsiling ang GINOO kay Moises,

45 “Idedikar ang mga kaliwat ni Levi sa akon sa baylo sang tanan nga kamagulangan nga lalaki sang mga Israelinhon. Idedikar man sa akon ang mga kasapatan sang mga kaliwat ni Levi sa baylo sang *kamagulangan* nga mga kasapatan sang mga Israelinhon. Akon ang mga kaliwat ni Levi. Ako amo ang GINOO.

46 Tungod kay sobra sing 273 ang kamagulangan nga lalaki sang mga Israelinhon sa mga kaliwat ni Levi, kinahanglan nga tubuson sila.

47 Ang ibayad sa pagtubos sa kada isa sa ila lima ka bilog nga pilak suno sa kabug-aton sang pilak sa kilohan sang mga pari.

48 Ihatag mo kay Aaron kag sa iya mga anak nga lalaki ang kuwarta nga inugtubos sa sobra nga mga kamagulangan.”

49 Gani ginkolekta ni Moises ang kuwarta nga inugtubos sa kamagulangan nga mga anak sang mga Israelinhon nga sobra sa kadamuon sang mga kaliwat ni Levi.

50 Ang iya nakolekta 1,365 ka bilog nga pilak, suno sa kabug-aton sang pilak sa kilohan sang mga pari.

51 Kag ginhatag niya ini kay Aaron kag sa iya mga anak suno sa ginsugo sa iya sang GINOO.

4*Ang mga Kaliwat ni Kohat*

¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises kag kay Aaron,

² “I-census ninyo ang mga kaliwat ni Kohat nga sakop sang tribo ni Levi, suno sa ila mga pamilya.

³ Isipa ang tanan nga lalaki nga nagaedad halin sa 30 hasta sa 50 ka tuig nga sarang makaalagad sa Tolda nga Ginapakigkitaan.

⁴ “Ang buluhaton sang mga kaliwat ni Kohat sa Tolda nga Ginapakigkitaan amo ang pag-atipan sang labing balaan nga mga butang.

⁵ Kon maghalin kamo sa inyo ginakampuhan, si Aaron kag ang iya mga anak nga lalaki magsulod sa Tolda kag kuhaon nila ang kurtina sa sulod kag itabon sa Kahon sang Kasuguan.*

⁶ Dayon tabunan pa gid nila ini sang maayo nga klase sang panit[†] kag pagkatapos sang tela nga asol, kag dayon igulo nila ang mga tukon nga pangtuwang sini.

⁷ “Hapinan nila sang tela nga asol ang lamisa nga ginabutangan sang tinapay nga ginahalad sa presensya sang Dios; kag ibutang dayon nila sa lamisa ang mga pinggan, mga tasa,[‡] mga yahong, mga tibod nga ginasudlan sang mga halad nga ilimnon, kag ang mga tinapay nga ara permi sa lamisa.

---

* ^{4:5} *Kahon sang Kasuguan:* Amo man ini ang Kahon sang Kasugtanan.   † ^{4:6} *maayo nga klase sang panit:* posible ang buot silingon sini sa Hebreo, *panit sang dolfin*. Amo man sa bersikulo 8, 10, 11, 12, kag 14.   ‡ ^{4:7} *tasa:* Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

8 Pagkatapos tabunan nila ini sang tela nga pula, kag tabunan pa gid dayon sang maayo nga klase sang panit, kag igulo dayon ang mga tukon nga pangtuwang sini.

9 “Ang bulutangan sang suga putson nila sang tela nga asol, pati ang mga suga sini, ang mga kimpit, ang mga inugsalod sa mga upos nga pabilo sang suga, kag mga tibod nga suludlan sang lana sang suga.

10 Putson pa gid nila ini tanan sang maayo nga klase sang panit kag ihigot sa tukon nga pangtuwang.

11 “Tabunan man nila sang tela nga asol ang bulawan nga halaran kag tabunan pa gid sang maayo nga klase sang panit, kag igulo dayon nila ang mga tukon nga pangtuwang sini.

12 Kag ang iban pa nga mga kagamitan nga ginagamit sa pag-alagad sa balaan *nga Tolda* putson man sang tela nga asol kag sang maayo nga klase sang panit kag ihigot sa tukon nga pangtuwang.

13 “Kinahanglan kuhaon ang abo sa halaran, kag ang halaran tabunan sang tela nga granate. §

14 Kag ibutang nila sa halaran ang tanan nga kagamitan sini: ang mga bulutangan sang baga, ang mga *dako* nga tinidor para sa karne, ang mga pala, kag ang mga yahong. Tabunan nila ini sang maayo nga klase sang panit kag igulo dayon nila ang mga tukon nga pangtuwang sini.

15 “Pagkatapos tabon ni Aaron kag sang iya mga anak sang *Tolda* nga Ginapakigkitaan kag ang tanan nga kagamitan sini, tuwangan ini sang mga

kaliwat ni Kohat kon maghalin na kamo sa inyo ginakampuhan. Pero indi gid nila pagtandugon ining balaan nga mga butang para indi sila mapatay.

“Amo ato ang mga kagamitan sang Tolda nga Ginapakigkitaan nga dal-on sang mga kaliwat ni Kohat.

¹⁶ Si Eleazar nga anak ni Aaron nga pari amo ang responsable sa lana para sa suga, sa insenso, sa adlaw-adlaw nga halad nga regalo, kag sa lana nga inughaplas. Siya ang magdumala sa bilog nga Tolda kag sa tanan nga kagamitan sini.”

¹⁷ Nagsiling ang GINOO kay Moises kag kay Aaron,

¹⁸ “Indi ninyo pagpabay-i nga madula ang mga kaliwat ni Kohat sa lahi ni Levi.

¹⁹ Amo ini ang inyo himuong para indi sila mapatay kon magpalapit sila sa labing balaan nga mga butang: Updan sila ni Aaron kag sang iya mga anak kon magsulod sila *sa Tolda* kag hambalan nila sila kon ano ang ila dapat himuong kag kon ano ang ila dal-on.

²⁰ Kay kon indi sila pag-updan, indi gid sila magsulod sa pagtan-aw sang balaan nga mga butang bisan dali lang, para indi sila mapatay.”

Ang mga Kaliwat ni Gershon

²¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

²² “I-census man ang mga kaliwat ni Gershon suno sa ila pamilya.

²³ Isipa ang *tanan nga* lalaki nga nagaedad halin sa 30 hasta sa 50 ka tuig nga sarang makaalagad sa Tolda nga Ginapakigkitaan.

²⁴ “Ang buluhaton sang mga kaliwat ni Gershon amo ang pagdala sang mga masunod:

²⁵ ang mga kurtina sang Tolda nga Simbahang (*nga ginatawag man nga* Tolda nga Ginapakigkitaan), ang tanan nga tabon sini kag mga kurtina sa puwertahan,

²⁶ ang mga kurtina sa ugsaran nga nagapalibot sa Tolda kag halaran, ang kurtina sa puwertahan sang ugsaran, ang mga higot, kag ang tanan nga kagamitan nga ginagamit sa pag-alagad *sa Tolda*. Sila ang maghimo sang tanan nga buluhaton nga may kaangtanan sa sini nga mga kagamitan.

²⁷ Si Aaron kag ang iya mga anak amo ang magadumala sa mga kaliwat ni Gershon parte sa ila mga buluhaton, magdala man sang mga kagamitan ukon maghimo sang iban nga mga buluhaton. Kamo ni Aaron ang magsiling kon ano ang ila dal-on.

²⁸ Amo ini ang buluhaton sang mga kaliwat ni Gershon sa Tolda nga Ginapakigkitaan. Pangluhan sila ni Itamar nga anak ni Aaron nga pari.

Ang mga Kaliwat ni Merari

²⁹ “I-census mo man ang mga kaliwat ni Merari suno sa ila mga pamilya.

³⁰ Isipa ang tanan nga *lalaki nga* nagaedad halin sa 30 hasta sa 50 ka tuig nga sarang makaalagad sa Tolda nga Ginapakigkitaan.

³¹ Amo ini ang ila buluhaton sa Tolda nga Ginapakigkitaan: sila ang magdala sang mga tapi nga dingding sang Tolda, sang mga pangbalabag sini, sang mga haligi, kag sang mga pundasyon.

32 Sila man ang magdala sang mga haligi *nga ginatakdang sang mga kurtina* sang ugsaran nga nagapalibot sa *Tolda*. Kag sila man ang magdala sang mga pundasyon sini, sang mga palpal, kag sang mga higot. Sila ang maghimo sang tanan nga buluhaton nga may kaangtanan sa sini nga mga kagamitan. Kamo ni Aaron ang magsiling sa kada isa sa ila kon ano ang ila dal-on.

33 Amo ini ang buluhaton sang mga kaliwat ni Merari sa *Tolda* nga Ginapakigkitaan. Pangluhan sila ni Itamar nga anak ni Aaron nga pari.”

Ang Pag-census sa mga Kaliwat ni Levi

34-48 Bilang pagtuman sa sugo sang GINOO, gin-census nila ni Moises, Aaron kag sang mga pangulo sang komunidad *sang Israel* ang mga kaliwat ni Kohat, Gershon, kag Merari suno sa ila mga pamilya. Ginlista nila ang tanan nga lalaki nga na-gaedad halin sa 30 hasta sa 50 ka tuig nga sarang makaalagad sa *Tolda* nga Ginapakigkitaan, kag amo ini ang ila kadamuon:

Pamilya	Kadamuon
Kohat	2,750
Gershon	2,630
Merari	3,200

Ang kabug-usan nga kadamuon nila, 8,580 tanan.

49 Gani suno sa ginsugo sang GINOO kay Moises, gin-isip ang kada isa sa ila kag ginhatagan sang iya buluhaton kag ginhambalan kon ano ang iya dal-on.

5*Ang Pagtinlo sang Kampo*

¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

² “Sugua ang mga Israelinhon nga paguwaon nila sa kampo ang bisan sin-o nga may delikado nga balatian sa panit,* ukon may nagaguwa sa iya kinatawo tungod sa balatian, ukon nangin mahigko siya tungod nakatandog siya sang patay.

³ *Huo, paguwaa ninyo sila, lalaki man ukon babayi para indi nila mahigkuan ang ila kampo, nga sa diin nagapuyo ako upod sa inyo.*”

⁴ Gani ginpaguwa sang mga Israelinhon ato nga mga tawo sa kampo suno sa ginsugo sang GINOO kay Moises.

Ang Bayad sa Tawo nga Ginhimuan sang Malain

⁵ Dayon nagsiling ang GINOO kay Moises,

⁶ “Silinga ang mga Israelinhon nga kon ang isa ka lalaki ukon babayi naglapas sa luyag sang GINOO paagi sa paghimo sang malain sa iya isigkatawo, ina nga tawo nakasala.

⁷ Kinahanglan nga ituad niya ang iya sala nga nahimo, kag bayaran niya sing bug-os ang pagk-abutang nga iya ginkuha ukon ginpierdi, kag dugangan pa niya sing 20 porsiyento sang bili sini. Ihatag niya ini tanan sa tawo nga nahimuan niya sang malain.

---

* ^{5:2} *delikado nga balatian sa panit:* sa iban nga mga translations, aro. Ang Hebreo nga pulong sini ginagamit sa pila ka klase sang balatian sa panit nga ginakabig nga mahigko, suno sa Lev. 13.

⁸ Pero kon ang nahimuan sang malain *patay na kag wala siya* sing malapit nga paryente nga magbaton sini nga bayad, ang bayad iya na sang GINOOG kag kinahanglan nga ihatag ini sa pari, upod sang karnero nga ihalad sang pari sa pagtubos sang sala sang amo nga tawo.

⁹ Ang tanan nga balaan nga regalo nga ginadala sang mga Israelinhon sa mga pari mangin iya sang mga pari.

¹⁰ Huo, mangin iya na sang mga pari ining balaan nga mga halad.”

Ang Parte sa Babayi nga Ginasuspetsuhan nga Nagapanginlalaki

¹¹ Nagsiling pa gid ang GINOOG kay Moises,

¹² “Ihambal ini sa mga Israelinhon: *Halimbawa ang isa ka lalaki nagasuspetso nga* ang iya asawa nagluib kag nangin indi matutom sa iya,

¹³ kay sa banta niya naghulid ini sa isa ka lalaki. Pero wala niya ini makita kag wala siya sang prueba. Kag wala sing may magtestigo kontra sa mahigko nga buhat sang iya asawa, kay wala sing may nakakita sa iya sa akto.

¹⁴⁻¹⁵ Kon magpangimon kag magsuspetso gani siya sa iya asawa, kinahanglan nga dal-on niya siya sa pari, bisan indi matuod nga naghimo siya sinning mahigko nga buhat. Kag kinahanglan nga magdala ang bana sang halad para sa iya asawa nga duha ka kilo nga harina nga barley. Kinahanglan nga indi niya ini pagbutangan sang lana ukon insenso, kay halad ini nga bilang regalo nga ihalad niya tungod sang iya pagsuspetso sa iya

asawa. Isa ini ka halad sa paghibalo kon bala nakasala ang iya asawa ukon wala.

16 “Dal-on sang pari ang babayi sa akon presensya,

17 kag dayon magbutang ang pari sang balaan nga tubig sa kolon, kag butangan niya ini nga tubig sang yab-ok nga halin sa salog sang Tolda nga Simbahan.

18 Kon napatindog na sang pari ang babayi sa akon presensya, bunghayon sang pari ang buhok sang babayi kag ibutang sa iya kamot ang halad nga regalo para sa paghibalo kon bala nakasala siya ukon wala. Ginalad ini sang iya bana tungod sang iya pagsuspetso sa iya. Pagkatapos uyatan sang pari ang *kolon nga may* mapait nga tubig nga nagadala sang mga pagpakamalaot,

19 kag dayon pasumpaon niya ang babayi *kon nagpanginlalaki siya ukon wala*, kag silingan, ‘Kon wala mo ginhigkuan ang imo kaugalingon paagi sa pagpakighilawas sa iban nga lalaki, indi ka mahalitan sang pagpakamalaot nga ginadala sang sining mapait nga tubig.

20 Pero kon ginhigkuan mo ang imo kaugalingon paagi sa pagpakighilawas sa lalaki nga indi mo bana,

21 nagasumpa ako nga mangin halimbawa ikaw sa mga tawo sang pagpakamalaot sang GINOO sa tion nga indi ka na makabata.[†]

22 Kabay pa nga ini nga tubig nga nagadala sang pagpakamalaot magsulod sa imo lawas para indi

---

[†] **5:21** *indi ka na makabata:* sa literal, *maggamay ang imo balikawang (ukon kinatawo) kag maghabok ang imo tiyan*. Amo man sa bersikulo 22 kag 27.

ka na makabata.' Dayon masiling ang babayi, 'Komporme ako.'

²³ "Dayon isulat sang pari ini nga mga sumpa sa linukot nga sululatan kag hugasan niya ini didto sa mapait nga tubig.

²⁴ (Kon ipainom na sa babayi ang mapait nga tubig nga nagadala sang mga pagpakamalaot, mangin kabangdanan ini sang iya puwerte nga pag-antos *kon may sala siya*.)

²⁵ Kuhaon sang pari sa kamot sang babayi ang halad nga regalo nga ginalad sang iya bana tungod sang iya pagsuspetso, kag bayawon ini sang pari sa akon presensya kag dal-on dayon sa halaran.

²⁶ Magkuha ang pari sang isa ka hakop sang sini nga halad nga para sa paghibalo kon bala nakasala ang babayi ukon wala, kag dayon sunugon ini sa halaran. Pagkatapos ipainom niya sa babayi ang tubig.

²⁷ Kon matuod nga ginhigkuan niya ang iya kau-galingon paagi sa pagluib sa iya bana, ang tubig nga iya gin-inom nga nagadala sang mga pagpakamalaot magapaantos sa iya sing puwerte gid. Indi na siya makabata kag mangin halimbawa siya sa mga tawo sang pagpakamalaot sang Dios.

²⁸ Pero kon wala niya ginhigkuan ang iya kau-galingon, indi siya mahalitan, kag makabata siya.

²⁹ "Amo ini ang kasuguan parte sa bana nga nagsuspetso sa iya asawa. Kon ginhigkuan sang asawa ang iya kaugalingon paagi sa pagluib sa iya bana,

³⁰ ukon nagsuspetso ang bana sa iya asawa *nga nagapanginlalaki siya*, kinahanglan patindugon

sang pari ang amo nga asawa sa akon presensya kag ipatuman ini nga mga kasuguan sa iya.

³¹ Ang bana wala sing salabton, pero ang asawa may salabton kon nakasala siya, kag magaantos siya sa iya sala.”

6

Ang Pagsulundan Parte sa Nazareo

¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

² “Silinga ang mga Israelinhon nga kon ang isa ka lalaki ukon babayi maghimo sang isa ka espesyal nga panaad nga idedikar niya ang iya kau galigon sa pag-alagad sa akon bilang Nazareo,*

³ kinahanglan indi siya mag-inom sang bino nga halin sa ubas kag sang iban pa nga makahulubog nga mga ilimnon. Indi man siya mag-usar sang langgaw nga halin sa ubas kag sang langgaw nga halin sa iban pa nga makahulubog nga mga ilimnon. Indi man siya mag-inom sang duga sang ubas, ukon magkaon sang ubas ukon pasas.

⁴ Samtang isa siya ka Nazareo, kinahanglan nga indi gid siya magkaon sang bisan ano nga naghulin sa ubas, bisan gani sang liso ukon panit sini.

⁵ “Indi man niya pagpaguntingan ang iya buhok samtang wala pa matapos ang iya panaad sa pag-alagad sa GINOO. Kinahanglan nga iseparar siya para sa GINOO hasta matapos ang tion sang iya panaad. Gani pabay-an lang niya nga maglaba ang iya buhok.

---

* **6:2 Nazareo:** buot silingon, *gindedikar*

6 Kag samtang wala pa matapos ang iya panaad sa pag-alagad sa GINOO, kinahanglan nga indi siya magpalapit sa patay,

7 bisan iya pa ini nga amay, iloy, ukon utod. Indi gid niya paghigkuan ang iya kaugalingon tungod sa ila. Kay ang iya buhok simbolo sang pagdedikar niya sang iya kabuhi sa Dios.[†]

8 Gani sa bilog nga tiyempo sang iya pagdedikar sang iya kabuhi, ginseparar siya para sa GINOO.

9 “Kon may napatay gulpi sa iya tupad, kag tungod sini nadagtaan ang iya buhok[‡] nga simbolo sang iya pagdedikar sa GINOO, kinahanglan nga maghulat siya sang pito ka adlaw, kag dayon pakiskisan niya ang iya buhok. Ang ikapito nga adlaw amo ang adlaw sang iya pagpakatinlo.

10 Dayon sa ikawalo nga adlaw, kinahanglan nga magdala siya sang duha ka pating ukon duha ka tukmo sa pari didto dampi sa puwertahan sang Tolda nga Ginapakigkitaan.

11 Ang isa ihalad sang pari bilang halad sa pagpakatinlo kag ang isa bilang halad nga ginasunog. Sa sini nga paagi matubos ang tawo sa iya sala nga nakatandog siya sang patay. Sa sina mismo nga adlaw, idedikar niya *liwat* ang iya kaugalingon[§] *kag patubuon niya liwat ang iya buhok*.

12 Ang nagligad nga mga inadlaw sang iya pagalagad sa GINOO indi pag-isipon nga parte sang iya pagtuman sang iya panaad, tungod kay nadagtaan siya *paagi sa pagtandog sang patay*. Kina-

---

[†] **6:7** *Kinabatasan sadto ang pagpabalbo bilang pagpakita sang pagpangasubo sa napatay. Gani indi puwedeng himuon ini sang isa ka Nazareo.*   [‡] **6:9 buhok:** sa Hebreo, ulo   [§] **6:11 kaugalingon:** sa Hebreo, ulo

hanglan nga idedikar niya *liwat* ang iya kaugalingon hasta matapos ang iya panaad, kag magdala siya sang lalaki nga karnero bilang halad nga bayad sa sala.

13 “Amo ini ang pagsulundan kon matapos na niya ang iya panaad bilang Nazareo: Kinahanglan nga magkadto siya sa puwertahan sang Tolda nga Ginapakigkitaan.

14 Maghalad siya didto sa GINOO sining masunod nga mga sapat nga wala sing deperensya: isa ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig bilang halad nga ginasunog, isa ka babayi nga karnero nga isa man ka tuig bilang halad sa pagpakinlo, kag isa ka gulang nga karnero nga lalaki bilang halad nga para sa maayo nga relasyon.

15 Luwas sini, maghalad man siya sang mga halad nga regalo, mga halad nga ilimnon, kag isa ka basket nga tinapay nga wala sing inugpahabok, nga hinimo halin sa maayo nga klase nga harina. Ang iban nga mga tinapay madamol nga ginmikslahan sang mantika, kag ang iban manipis nga ginlamhitang sang mantika.

16 “Ang pari amo ang magahalad sini sa GINO: Ihalad niya ang halad sa pagpakinlo kag ang halad nga ginasunog;

17 dayon ihalad man niya ang lalaki nga karnero bilang halad nga para sa maayo nga relasyon kaupod ang isa ka basket nga tinapay nga wala sing inugpahabok. Kag ihalad man niya ang mga halad nga regalo kag ang mga halad nga ilimnon.

18 “Dayon, pakiskisan sang Nazareo ang iya buhok nga simbolo sang pagdedikar niya sang

iya kabuhi sa GINOO, didto sa puwertahan sang Tolda nga Ginapakigkitaan. Sunugon niya dayon ini sa kalayo nga ginasunugan sang halad nga para sa maayo nga relasyon.

19 Pagkatapos sini, ibutang sang pari sa kamot sang Nazareo ang abaga sang karnero nga ginlaga kag ang manipis kag madamol nga mga tinapay nga wala sing inugpahabok nga halin sa basket.

20 Dayon kuhaon ini sang pari kag bayawon sa presensya sang GINOO bilang halad nga ginabayaw. Balaan ini nga parte sang halad, kag iya na ini sang pari, pati ang dughan kag paa sang karnero nga ginbayaw man sa GINOO. Pagkatapos sini, puwedeh na makainom sang bino ang Nazareo.

21 “Amo ina ang pagsulundan para sa isa ka Nazareo. Pero kon magpromisa ang isa ka Nazareo nga maghalad siya sa GINOO nga sobra sa ginapatuman sa iya panaad bilang isa ka Nazareo, dapat tumanon gid niya ini.”

Ang Bendisyon sang mga Pari

22 Nagsiling ang GINOO kay Moises,

23 “Silinga si Aaron kag ang iya mga anak nga lalaki nga amo ini ang ila isiling kon mag-bendisyon sila sa mga Israelinhon:

24 “Kabay pa nga pakamaayuhon kamo sang GINOO.

25 Kabay pa nga ipakita sang GINOO ang iya kaayo kag kaluoy sa inyo.

26 Kag kabay pa nga magmaalwan ang GINOO sa inyo

kag hatagan niya kamo sang maayo nga kahimtangan.'

²⁷ "Sa sini nga paagi mapahayag nila sa mga Israelinhon kon sin-o ako, kag pakamaayuhon ko sila."

7

Ang mga Halad para sa Pagdedikar sang Tolda nga Simbahan

¹ Pagkatapos nga naplastar ni Moises ang Tolda nga Simbahan, ginwisikan niya ini sang lana kag gindedikar pati ang tanan nga kagamitan sini. Amo man ang iya ginhimo sa halaran kag sa tanan nga kagamitan sini.

² Dayon nagdala sang mga halad sa GINOO ang mga pangulo sang Israel, nga mga pangulo sang kada tribo. Sila ang gintugyanan sa pagpangcensus.

³ Nagdala sila sa presensya sang GINOO sang anom ka karo kag dose ka baka—isa ka karo sa kada duha ka pangulo kag isa ka baka sa kada isa sa ila. Gindala nila ini sa atubangan sang Tolda nga Simbahan.

⁴ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

⁵ "Batuna ang ila halad agod gamiton para sa mga buluhaton sa Tolda nga Ginapakigkitaan.* Ihatag ini sa mga kaliwat ni Levi suno sa ila tagsa ka buluhaton."

⁶ Gani ginbaton ni Moises ang mga karo kag ang mga baka kag ginhatag ini sa mga kaliwat ni Levi.

---

* **7:5 Tolda nga Ginapakigkitaan:** nga amo man ang Tolda nga Simbahan

⁷ Ginhatag niya ang duha ka karo kag apat ka baka sa mga kaliwat ni Gershon para sa ila buluhaton.

⁸ Kag ginhatag niya ang apat ka karo kag walo ka baka sa mga kaliwat ni Merari para man sa ila buluhaton. Sila tanan ginapanguluhan ni Itamar nga anak ni Aaron nga pari.

⁹ Pero wala paghatagi ni Moises sang karo ukon baka ang mga kaliwat ni Kohat kay sila ang gintugyanan sa pagtuwang sang balaan nga mga butang *sang Tolda*.

¹⁰ Ang mga pangulo nagdala man sang ila mga halad para sa pagdedikar sang halaran sang tion nga gindedikar ini.

¹¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises, “Kinahanglan nga sa kada adlaw may isa ka pangulo nga magdala sang iya halad para sa pagdedikar sang halaran.”

¹²⁻⁸³ Amo ini sila ang nagdala sang ila mga halad: Sang naahauna nga adlaw, si Nashon nga anak ni Aminadab, nga pangulo sang tribo ni Juda.

Sang ikaduha nga adlaw, si Netanel nga anak ni Zuar, nga pangulo sang tribo ni Isacar.

Sang ikatatlo nga adlaw, si Eliab nga anak ni Helon, nga pangulo sang tribo ni Zebulun.

Sang ikaapat nga adlaw, si Elizur nga anak ni Shedeur, nga pangulo sang tribo ni Reuben.

Sang ikalima nga adlaw, si Shelumiel nga anak ni Zurishadai, nga pangulo sang tribo ni Simeon.

Sang ikaanom nga adlaw, si Eliasaf nga anak ni Deuel, nga pangulo sang tribo ni Gad.

Sang ikapito nga adlaw, si Elishama nga anak ni Amihud, nga pangulo sang tribo ni Efraim.

Sang ikawalo nga adlaw, si Gamaliel nga anak ni Pedazur, nga pangulo sang tribo ni Manase.

Sang ikasiyam nga adlaw, si Abidan nga anak ni Gideoni, nga pangulo sang tribo ni Benjamin.

Sang ikanapulo nga adlaw, si Ahiezer nga anak ni Amishadai, nga pangulo sang tribo ni Dan.

Sang ikaonse nga adlaw, si Pagiel nga anak ni Ocran, nga pangulo sang tribo ni Asher.

Kag sang ikadose nga adlaw, si Ahira nga anak ni Enan, nga pangulo sang tribo ni Naftali.

Ang kada isa sa ila nagdala sang sini nga mga halad: isa ka pilak nga bandehado nga may kabug-aton nga mga isa ka kilo kag tunga, kag isa ka pilak nga yahong nga may kabug-aton nga mga 800 ka gramo suno sa kilohan sang mga pari. Ang kada isa sini ginpuno nila sang maayo nga klase sang harina nga ginmikslahan sang mantika para sa halad nga regalo. *Nagdala man ang kada isa sa ila sang* isa ka bulawan nga tasa[†] nga may kabug-aton nga mga 120 ka gramo nga puno sang insenso; isa ka bataon nga baka, isa ka gulang nga karnero nga lalaki, kag isa ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig bilang halad nga ginasunog; isa ka lalaki nga kanding bilang halad sa pagpakinlo; kag duha ka turo nga baka, lima ka gulang nga karnero nga lalaki, lima ka kanding nga lalaki, kag lima ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig bilang halad nga para sa maayo nga relasyon.

⁸⁴ Amo ini tanan ang mga halad sang dose ka pangulo sang mga Israelinhon para sa pagdedikar

---

[†] **7:12-83 tasa:** Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

sang halaran: dose ka pilak nga bandehado, dose ka pilak nga yahong, kag dose ka bulawan nga tasa.

⁸⁵ Ang kada pilak nga bandehado may kabug-aton nga mga isa ka kilo kag tunga, kag ang kada pilak nga yahong may kabug-aton nga mga 800 ka gramo. Ang kabug-aton nila tanan mga 28 ka kilo suno sa kilohan sang mga pari.

⁸⁶ Ang dose ka bulawan nga tasa nga puno sang insenso may kabug-aton nga mga 120 ka gramo kada isa suno sa kilohan sang mga pari. Ang kabug-aton nila tanan mga 1,440 ka gramo.

⁸⁷ Ang mga sapat nga ginhataq para sa halad nga ginasunog: dose ka bataon nga baka, dose ka gulang nga karnero nga lalaki kag dose ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad, upod sa sini ang mga halad nga regalo. Ang halad sa pagpakinlo: dose ka kanding nga lalaki.

⁸⁸ Ang mga sapat nga halad para sa maayo nga relasyon: 24 ka turo nga baka, 60 ka gulang nga karnero nga lalaki, 60 ka kanding nga lalaki, kag 60 ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad.

Amo ini tanan ang mga halad sang pagdedikar sang halaran.

⁸⁹ Kon magsulod si Moises sa Tolda nga Ginpakigkitaan sa pagpakighambal sa GINOO, mabatian niya ang tingog nga nagapakighambal sa iya halin sa tunga sang duha ka kerubin, sa ibabaw sang takop sang Kahon sang Kasuguan. Didto nagapakighambal ang GINOO kay Moises.

8*Ang Pagbutang sang mga Suga*

¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

² “Silinga si Aaron nga kon ibutang na niya ang pito ka suga, kinahanglan nga iplastar niya ini nga ang sanag sini magabanaag sa atubangan sang bulutangan sini.”

³ Gani ginhimo ini ni Aaron; ginplastar niya ang mga suga nga ang sanag sini nagabanaag sa atubangan, suno sa ginsugo sang GINOO kay Moises.

⁴ Bulawan ang bug-os nga bulutangan sang suga, halin sa idalom hasta sa ibabaw, suno sa desinyo nga ginpakita sang GINOO kay Moises.

Ang Pagdedikar sang mga Kaliwat ni Levi

⁵ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

⁶ “Paina ang mga kaliwat ni Levi sa iban nga mga Israelinhon, kag tinlui sila.*

⁷ Amo ini ang imo himuong sa pagtinlo sa ila: Wisikan mo sila sang tubig nga ginagamit sa pag-pakatinlo, kag pakiskisi ang bilog nila nga lawas kag palabhi ang ila mga bayo. Dayon kabigon na sila nga matinlo.

⁸ Pagkatapos pakuhaon mo sila sang bataon nga baka kag sang halad nga regalo. Ini nga halad dapat maayo nga klase sang harina nga ginmikslahan sang mantika. Pakuhaon mo man sila sang isa pa ka bataon nga baka bilang halad sa pagpakatinlo.

* **8:6 tinlui sila:** buot silingon, himua sila nga takos nga magpartisipar sa mga seremonya.

9 “Dayon patipunon mo ang bilog nga komunidad sang Israel kag idedikar ang mga kaliwat ni Levi sa atubangan sang Tolda nga Ginapakigkitaan.

10 Dal-on mo ang mga kaliwat ni Levi sa akon presensya kag itungtong sang mga Israelinhon ang ila mga kamot sa mga ulo sang mga kaliwat ni Levi.

11 Si Aaron amo ang magdedikar sa ila sa akon presensya bilang espesyal nga halad[†] halin sa mga Israelinhon, para makaalagad sila sa akon.

12 “Dayon itungtong sang mga kaliwat ni Levi ang ila mga kamot sa ulo sang duha ka bataon nga baka para sa akon. Ang isa halad sa pagpakinllo, kag ang isa halad nga ginasunog, para matubos sila sa ila mga sala.

13 Dayon patinduga sila sa atubangan ni Aaron kag sang iya mga anak nga lalaki kag idedikar sila bilang espesyal nga halad sa akon.

14 Sa sini nga paagi painon mo ang mga kaliwat ni Levi sa iban nga mga Israelinhon, kag mangin akon sila.

15 “Pagkatapos nga matinluan mo na ang mga kaliwat ni Levi kag maddedikar sila sa akon bilang espesyal nga halad, makaalagad na sila sa Tolda nga Ginapakigkitaan.

16 Sila ang mga Israelinhon nga ginseparar para lang gid sa akon sa baylo sang tanan nga kamagulangan nga lalaki sang mga Israelinhon.

17 Kay ang tagsa ka kamagulangan sa Israel akon, tawo man ukon sapat. Sang ginpamatay ko

---

[†] **8:11 espesyal nga halad:** sa literal, *halad nga ginabayaw*. Amo man sa bersikulo 13, 15 kag 21.

ang tanan nga kamagulangan sang mga Egyptohanon, ginseparar ko para sa akon ang tanan nga kamagulangan nga lalaki sang Israel.

¹⁸ Kag ginkuha ko ang mga kaliwat ni Levi sa baylo sang tanan nga kamagulangan nga lalaki sang Israel.

¹⁹ Sa tanan nga Israelinhon, ang mga kaliwat ni Levi ang ginpili ko nga magbulig kay Aaron kag sa iya mga anak. Magaalagad sila sa Tolda nga Ginapakigkitaan para sa mga Israelinhon, kag magahimo sila sang mga seremonya para matubos ang mga Israelinhon sa ila mga sala, agod wala sing kahalitan nga mag-abot sa ila kon magpalapit sila sa Tolda nga Ginapakigkitaan."

²⁰ Gani ginhimo nila ni Moises, ni Aaron kag sang bilog nga komunidad sang Israel ang ginsugo sang GINOO kay Moises nga himuong para sa mga kaliwat ni Levi.

²¹ Nagpakinlo[‡] ang mga kaliwat ni Levi kag ginlabhan nila ang ila mga bayo. Dayon gindedikar sila ni Aaron sa presensya sang GINOO bilang espesyal nga halad, kag naghimo si Aaron sang seremonya para matubos sila sa ila mga sala, kag para makabig sila nga matinlo.

²² Pagkatapos sina, nag-alagad na ang mga kaliwat ni Levi sa Tolda nga Ginapakigkitaan sa idalom sang pagdumala ni Aaron kag sang iya mga anak. Gani ginhimo nila sa mga kaliwat ni Levi ang suno sa ginsugo sang GINOO kay Moises.

²³ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

[‡] **8:21 Nagpakinlo:** buot silingon, *Naghimo sila sang ritual nga para mangin takos sila nga magpartisipar sa mga seremonya sang ila relihiyon.*

24 “Ini nga mga pagsulundan para sa mga kaliwat ni Levi: Magsugod ang mga kaliwat ni Levi sa pag-alagad sa Tolda nga Ginapakigkitaan sa edad nga 25,

25 kag mag-untat sila sa pag-alagad sa edad nga 50. Kag kon magretiro na sila,

26 puweede sila makabulig-bulig sa ila kapareho nga mga Levita paagi sa pag-alagad bilang manugbantay sa Tolda, pero indi gid sila maghimo sang mga buluhaton sa Tolda. Amo ina ang mga katungdanan sang mga kaliwat ni Levi nga ipatum-an mo sa ila.”

9

1 Sang naahauna nga bulan sang ikaduha nga tuig halin sang pagguwa sang mga Israelinhon sa Egypt, nagsiling ang GINOO kay Moises didto sa kamingawan sang Sinai,

2 “Ipasaulog sa mga Israelinhon ang Piesta sang Paglabay sang Anghel sa natalana nga tion,

3 umpsa sa pagsalop sang adlaw sa ika-14 nga adlaw sang sini nga bulan. Kinahanglan nga sundon gid ninyo ang tanan nga pagsulundan parte sa sini nga piesta.”

4 Gani ginsilingan ni Moises ang mga Israelinhon sa pagsaulog sang Piesta sang Paglabay sang Anghel,

5 kag gintuman nila ini didto sa kamingawan sang Sinai sang pagsalop sang adlaw sa ika-14 nga adlaw sang naahauna nga bulan. Ginhimo ini sang tanan nga Israelinhon suno sa ginsugo sang GINOO kay Moises.

6 Pero may iban sa ilang wala nakasaulog sang sini nga piesta, tungod kay sa sina ngadlaw ginkabig sila ngahigko tungod nga nakatandog sila sang patay. Gani sadto mismo ngadlaw nagkadro sila kay Moises kag kay Aaron

7 kag nagsiling, “Nangin mahigko kami tungod nakatandog kami sang patay, pero ngaa bala nga indi kami pagtugutan sa *pagselebrar sang sini nga piesta kag sa paghalad sang mga halad sa GINOO* upod sa iban nga mga Israelinhon sa natalana ngation?”

8 Nagsabat si Moises sa ilang, “Maghulat lang anay kamo hasta mahibaluan ko kon ano ang isugo sang GINOO sa akon parte sa inyo.”

9 Nagsiling ang GINOO kay Moises,

10 “Silinga ang mga Israelinhon nga ang bisan sin-o sa ilang ukon sa ilang kaliwat nga nangin mahigko tungod sa pagtandog sang patay ukon tungod nagbiyahe siya sa malayo, makasaulog gihapon sang Piesta sang Paglabay sang Anghel.

11 Saulugon nila ini *pagkaligad sang isa ka bulan*, umpisa sa pagsalop sang adlaw sa ika-14 ngadlaw sang ikaduha ngabulan. Magakaon sila sang karnero nga may upod nga tinapay wala sing inugpahabok kag sang mapait nga tanom.

12 Kinahanglan wala sila sing may ibilin sini pagkaaga, kag indi man nila pagbaliong ang mga tul-an sang karnero. Kon magsaulog sila sang Piesta sang Paglabay sang Anghel, kinahanglan ngabundon gid nila ang tanan nga pagsulundan parte sini.

13 “Pero ang tawo nga indi magsaulog sang Piesta sang Paglabay sang Anghel, bisan matinlo siya

kag wala nagbiyahe sa malayo, ina nga tawo dapat indi na pagkabigon nga sakop ninyo, tungod kay wala siya naghalañ sang halad para sa GINOÖ sa natalana nga tion. Ina nga tawo magaantos sa iya nga sala.

¹⁴“Kon ang pangayaw nga nagaestar upod sa inyo gusto magsaulog sang Piesta sang Paglabay sang Anghel, kinahanglan nga saulugon niya ini suno sa tanan nga pagsulundan parte sini. Pareho lang ang mga pagsulundan para sa mga tumandok *nga mga Israelinhon* kag sa mga pangayaw.”

Ang Panganod sa Tolda nga Simbahan (Exo. 40:34-38)

¹⁵ Sang adlaw nga ginpatindog ang Tolda nga Simbahan nga sa diin nabutang ang Kasuguan, ginlikupan ini sang panganod. Halin sa gab-i hasta sa aga nagasiga ang panganod nga daw sa kalayo.

¹⁶ Amo ini ang nagakatabo permi—nagalikop ang panganod sa Tolda *kon adlaw* kag nagasiga ini nga daw sa kalayo kon gab-i.

¹⁷ Kon mag-alsa na gani ang panganod sa ibabaw sang Tolda kag maghalin, nagahalin man ang mga Israelinhon, kag kon diin gani magpundo ang panganod didto man sila nagakampo.

¹⁸ Gani nagalakat kag nagakampo ang mga Israelinhon suno sa mando sang GINOÖ. Wala sila nagalakat kon nagalikop pa ang panganod sa Tolda.

¹⁹ Bisan magdugay ang panganod sa ibabaw sang Tolda, nagahulat lang sila sa sugo sang GINOÖ kag wala sila nagahalin.

20 Kon kaisa mga pila lang ka adlaw ang panganod sa ibabaw sang Tolda, gani ang mga tawo nagapabilin man sing pila lang ka adlaw. Dayon suno sa mando sang GINOO nagahalin sila.

21 Kon kaisa man nagapabilin ini sa isa lang ka gab-i kag pagkaaga nagapaibabaw ini, kag nagalakat man dayon ang mga Israelinhon. Bisan gab-i ukon adlaw, basta magpaibabaw ang panganod nagalakat man ang mga Israelinhon.

22 Kon magpabilin man ang panganod sa ibabaw sang Tolda sing duha ka adlaw ukon mga isa ka bulan ukon mga isa ka tuig, nagapabilin man ang mga Israelinhon sa ila kampo. Pero kon magpaibabaw na gani ang panganod, nagalakat man dayon sila.

23 Gani nagakampo kag nagalakat ang mga Israelinhon suno sa mando sang GINOO. Kag gintuman nila ang mga sugo sang GINOO paagi kay Moises.

10

Ang mga Trumpeta nga Pilak

1 Nagsiling ang GINOO kay Moises,

2 “Magpahimo ka sang duha ka trumpeta nga pilak kag gamiton mo ini sa pagtipon sa komunidad kag sa pagpreparar sa ila sa paglakat.

3 Kon patunugon na gani sing dungan ining duha ka trumpeta, magtipon ang bilog nga komunidad sa puwertahan sang Tolda nga Ginapakigkitaan.

4 Kon isa lang ang patunugon, ang mga pangulo lang sang kada tribo ang magtipon sa imo atubangan.

5 Kon patunugon gani ang trumpeta sa pag-preparar sa mga tawo sa paglakat, ang mga tribo sa east sang *Tolda* amo ang una nga maglakat.

6 Kon patunugon gani ang trumpeta sa ikaduha nga beses, ang tribo naman sa south *sang Tolda* ang maglakat. Ini nga pagpatunog amo ang tanda sang ila paglakat.

7 Pero lain ang pagpatunog sang trumpeta kon magpatipon sa ila.

8 “Ang mga kaliwat lang ni Aaron nga mga pari ang magpatunog sang mga trumpeta. Ini nga pagsulundan dapat ninyo tumanon kag sang inyo mga kaliwat hasta san-o.

9 “Kon ara na kamo sa inyo duta, kag magpakig-away kamo kontra sa inyo mga kaaway nga nagadaogdaog sa inyo, patunuga ninyo ang mga trumpeta para *ako*, ang GINOO nga inyo Dios, magadumdom sa inyo kag magaluwas sa inyo sa inyo mga kaaway.

10 Kag sa tion sang inyo pagkinalipay—sa inyo pagsaulog sang natalana nga mga fiesta pati na sang Piesta sang Pag-umpisa sang Bulan—patunugon man ninyo ang mga trumpeta kon maghalad kamo sang mga halad nga ginasunog kag halad nga para sa maayo nga relasyon. Ini nga mga trumpeta magapadumdom sa akon nga inyo Dios *sang akon kasugtanhan sa inyo*. Ako amo ang GINOO nga inyo Dios.”

Naghelin ang mga Israelinhon sa Sinai

11 Sang ika-20 nga adlaw sang ikaduha nga bulan, sang ikaduha nga tuig *halin sang pagguwa sang mga Israelinhon sa Egypt*, nagpaibabaw ang

panganod halin sa Tolda nga Simbahan nga sa diin nabutang ang Kasuguan.

¹² Dayon naghalin ang mga Israelinhon sa kamingawan sang Sinai kag nagpanglakaton sila nga nagabalhin-balhin sang lugar, hasta nga nagsundo ang panganod sa kamingawan sang Paran.

¹³ Amo ini ang nauna nga tion nga naglakat sila suno sa sugo sang GINOO paagi kay Moises.

¹⁴ Ang nauna nga grupo sang mga tribo nga naglakat dala ang ila bandera amo ang grupo nga ginapangunahan sang tribo ni Juda. Ang pangulo sang tribo ni Juda amo si Nashon nga anak ni Aminadab.

¹⁵ Ang pangulo sang tribo ni Isacar amo si Neftanel nga anak ni Zuar,

¹⁶ kag ang pangulo sang tribo ni Zebulun amo si Eliab nga anak ni Helon.

¹⁷ Pagkatapos nga nabungkag ang Tolda nga Simbahan, gindala ini sang mga kaliwat ni Gershon kag sang mga kaliwat ni Merari, kag nagsunod sila sa paglakat.

¹⁸ Ang sunod nga grupo nga naglakat dala ang ila bandera amo ang grupo nga ginapangunahan sang tribo ni Reuben. Ang pangulo sang tribo ni Reuben amo si Elizur nga anak ni Shedeur.

¹⁹ Ang pangulo sang tribo ni Simeon amo si Shelumiel nga anak ni Zurishadai,

²⁰ kag ang pangulo sang tribo ni Gad amo si Eliasaf nga anak ni Deuel.

²¹ Dayon ang sunod nga naglakat amo ang mga kaliwat ni Kohat nga nagadala sang balaan nga mga kagamitan sang Tolda nga Simbahan. Kina-

hanglan naplastar na ang Tolda antes sila mag-abot *sa sunod nga lugar nga ila kampuhan.*

²² Ang sunod nga grupo nga naglakat dala ang ila bandera amo ang grupo nga ginapangunahan sang tribo ni Efraim. Ang pangulo sang tribo ni Efraim amo si Elishama nga anak ni Amihud.

²³ Ang pangulo sang tribo ni Manase amo si Gamaliel nga anak ni Pedazur,

²⁴ kag ang pangulo sang tribo ni Benjamin amo si Abidan nga anak ni Gideoni.

²⁵ Ang katapsan nga grupo nga naglakat dala ang ila bandera amo ang grupo nga ginapangunahan sang tribo ni Dan. Sila ang mga guwardya sa likod sang tanan nga grupo. Ang pangulo sang tribo ni Dan amo si Ahiezer nga anak ni Amishadai.

²⁶ Ang pangulo sang tribo ni Asher amo si Pagiel nga anak ni Ocran,

²⁷ kag ang pangulo sang tribo ni Naftali amo si Ahira nga anak ni Enan.

²⁸ Amo ato ang pagpasunod sa mga tribo sang Israel nga naglakat sing grupo-grupo.

²⁹ Karon, nagsiling si Moises kay Hobab nga iya bayaw nga anak ni Reuel nga Midianhon, “Malakat na kami sa lugar nga ginsiling sang GINOO nga ihatag niya sa amon. Gani upod ka sa amon kag indi ka namon pagpabay-an, kay nagpromisa ang GINOO nga pakamaayuhon niya ang Israel.”

³⁰ Pero nagsabat si Hobab, “Indi ko. Mabalik ako sa akon lugar kag sa akon mga kasimanwa.”

³¹ Nagsiling si Moises, “Kon mahimo indi kami pagbayai. Ikaw ang nakahibalo kon diin ang

maayo nga lugar sa kamingawan nga amon kampuhan. Ikaw ang maggiya sa amon.

³² Kon maupod ka sa amon partihan ka namon sang tanan nga pagpakamaayo nga ihatag sang GINOO sa amon.”

³³ Gani naghalin sila sa bukid sang GINOO kag naglakat sing tattlo ka adlaw. Nagauna permi sa ila ang Kahon sang Kasugtanan sang GINOO sa pagpangita sang lugar nga ila mapahuwayan.

³⁴ Sa adlaw, ang panganod sang GINOO ara sa ila ibabaw kon maglakat sila.

³⁵ Kada tion nga dal-on na ang Kahon nagasiling si Moises, “Sige lakat na, GINOO, laptaha ang imo mga kaaway. Kabay pa nga magpalalagyo sila.”

³⁶ Kag kon magpundo na gani ang Kahon, nagasiling si Moises, “Balik na diri, GINOO, sa katawhan sang Israel nga madamo gid.”

11

Nagreklando ang mga Israelinhon kay Moises

¹ Nagreklando ang mga Israelinhon tungod sa ila kabudlayan. Pagkabati sini sang GINOO, nangakig siya kag nagpadala siya sang kalayo nga nagsunog sang border sang kampo.

² Tungod sini, nagpangayo sang bulig ang mga Israelinhon kay Moises, kag nagpangamuyo si Moises sa GINOO. Kag napatay ang kalayo.

³ Gani ang amo nga lugar gin-ngalanan nga Tabera,* kay nagpadala ang GINOO sang kalayo sa ila.

---

* **11:3 Tabera:** buot silingon sa Hebreo, *nagakalayo*

⁴ Karon, ang grupo sang mga indi Israelinhon nga nag-upod sa mga Israelinhon nagapangita sang mga pagkaon nga gusto nila kaunon, gani pati ang mga Israelinhon nagreklemo nga nagasiling, “Kuntani makakaon kita sang karne.

⁵ Sang didto kita sa Egypt, makakaon kita sang isda nga libre kag sang mga pipino, mga melon, mga sibuyas, kag mga ahos.

⁶ Pero diri wala kita gana magkaon;† puro lang manna ang aton ginakaon.”

⁷ Inang manna daw sa mga liso nga magagmay kag maputi.‡

⁸⁻⁹ Ginapamulot ini sang mga Israelinhon sa duta kada aga, kag ginagaling nila ukon ginabayo sa lusong. Pagkatapos ginaluto nila sa kolon kag ginahimo nga manipis nga tinapay. Ang sabor sini pareho sa tinapay nga ginluto sa mantika nga halin sa olibo.

¹⁰ Nabatian ni Moises ang reklamo sang kada pamilya sa puwertahan sang ila mga tolda. Puwerete gid ang kaakig sang GINOO sa ila, kag si Moises nalainan man sa ila ginhimo.

¹¹ Nagpamangkot siya sa GINOO, “Ngaa bala nga ginhataagan mo ako nga imo alagad sang dako nga problema? Ano bala ang ginhimo ko nga wala ka malipay, nga ginhataag mo sa akon ang problema sang sini nga mga tawo?

¹² Mga anak ko bala sila? Amay bala nila ako? Ngaa ginahambalan mo ako nga atipanon ko sila pareho sa isa ka yaya nga nagakugos sang isa ka

---

† **11:6** *wala kita gana magkaon:* ukon, *nagaluya kita*   ‡ **11:7** *maputi:* Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

lapsag, kag dal-on sila sa duta nga ginpromisa mo sa ila mga katigulangan?

¹³ Sa diin bala ako makuha sang karne para sa sini nga katawhan? Kay nagasagi sila reklamo sa akon nga hatagan ko sila sang karne nga ila makaon.

¹⁴ Indi ko masarangan nga atipanon sila tanan kon ako lang. Tama ini kabudlay para sa akon.

¹⁵ Kon amo man lang sini ang pagtratar mo sa akon, patya na lang ako subong. Kon nalipay ka sa akon, indi ako pagpabay-i nga mag-antos."

¹⁶ Gani nagsiling ang GINOO kay Moises, "Patipuna ang 70 sa mga manugdumala sang Israel nga kilala mo gid nga mga pangulo sang katawhan, kag pakadtua sila sa Tolda nga Ginapakigkitaan kag patinduga sila didto upod sa imo.

¹⁷ Manaog ako kag magpakighambal sa imo didto, kag ihatag ko ang iban mo nga awtoridad[§] sa ila para makabulig sila sa imo sa pagdumala sa mga tawo, agod indi lang ikaw isa ang magpas-an sang sini nga mga responsibilidad.

¹⁸ "Dayon silinga ang mga tawo nga magpakinlo sila,* kay sa buwas may makaon sila nga karne. Isiling ini sa ila: 'Nabatian ko ang inyo reklamo nga gusto ninyo magkaon sang karne. Kag nagsiling kamo nga mas maayo pa ang inyo kahimtangan sa Egypt. Gani sa buwas hatagan ko kamo sang karne para makakaon kamo.

¹⁹ Indi lang isa ka adlaw, ukon duha, ukon lima, ukon napulo, ukon beinte ka adlaw ang inyo

---

§ **11:17 awtoridad:** sa literal, *Espiritu*; ukon, *espiritu*   * **11:18**
magpakinlo sila: buot silingon, *tumanon nila ang seremonya sang pagpakinlo.*

pagkaon sini,

²⁰ kundi isa ka bulan, hasta nga masum-oran kamo[†] kag indi na kamo magkaon sini. Kay ginsikway ninyo ako nga nagaupod sa inyo, kag nagreklemo kamo sa akon nga kuntani wala na lang kamo naghalin sa Egypt.’’

²¹ Pero nagsiling si Moises, “600,000 tanan ang mga tawo nga kaupod ko, kag karon nagasiling ka nga hatagan mo sīla sang karne nga ila kan-on sa sulod sang isa ka bulan?

²² Bisan ihawon pa namon ang tanan nga karnero kag baka ukon dakpon ang tanan nga isda sa dagat indi ini makaigo sa ila.”

²³ Nagsiling ang GINOO kay Moises, “May limitasyon bala ang akon gahom? Makita mo karon kon matabo ang ginsiling ko ukon indi.”

²⁴ Gani naglakat si Moises kag ginsilingan niya ang mga tawo sang ginsiling sang GINOO. Gintipon niya ang 70 sa mga manugdumala kag ginpatindog sa palibot sang Tolda.

²⁵ Dayon nagpanaog ang GINOO paagi sa panganod kag nagpakighambal kay Moises. Kag ginhatañ sang GINOO sa 70 ka manugdumala ang iban nga awtoridad[‡] ni Moises. Kag sang mabaton nila ini naghalambalanon sila,[§] pero wala na ato matabo liwat.

²⁶ Ang duha ka tawo nga si Eldad kag si Medad nga nalista upod sa 70 ka manugdumala wala nagkadto sa Tolda kundi nagpabilin sila sa kampo.

[†] **11:20 masum-oran kamo:** sa literal, *magguluwa ini sa inyo mga ilong*   [‡] **11:25 awtoridad:** Tan-awa ang footnote sa bersikulo 17.

[§] **11:25 naghalambalanon sila:** Tan-awa man ang natabo sa 1 Sam. 10:5-13.

Pero nabaton man nila ang awtoridad kag naghalambalanon man sila didto sa kampo.

²⁷ May isa ka bataon nga lalaki* nga nagdalagan pakadto kay Moises kag nagsugid nga nagahalambalanon si Eldad kag si Medad didto sa kampo.

²⁸ Si Josue nga anak ni Nun, nga nangin kabulig ni Moises halin sang bataon pa siya, nagsiling kay Moises, "Sir, pauntata sila."

²⁹ Pero nagsabat si Moises, "Nabalaka ka bala kon mangin ano ang resulta sini sa akon pagkapangulo? Kon sa akon lang, gusto ko nga ang tanan nga katawhan sang GINOO hatagan niya sang awtoridad para magahalambalanon sila pareho sang mga propeta."

³⁰ Dayon nagbalik si Moises kag ang mga manugdumala sang Israel sa kampo.

³¹ Karon, nagpadala ang GINOO sang hangin nga nagdala sang mga pitaw halin sa dagat. Naglinupad-lupad sila sa palibot sang kampo, nga mga 3 feet ang ila antad sa duta kag pila ka kilometro ang ila kalaparon.

³² Gani sa sinang bilog nga adlaw nagpangdakop ang mga tawo sang mga pitaw hasta sa bilog nga gab-i, kag pagkasunod pa gid nga adlaw. Wala sing may nakakuha sing manubo sa 30 ka sako, kag ginbulad nila ini sa palibot sang kampo.

³³ Pero samtang ginausang pa nila ang karne, kag wala pa nila matulon, nangakig gid ang GINOO sa ila, kag ginpadal-an niya sila sang grabe nga kahalitan.

* **11:27 bataon nga lalaki:** Siguro siya si Josue nga ginmitlang sa sunod nga bersikulo.

³⁴ Gani gintawag ang amo nga lugar nga Kibrot Hataava[†] tungod kay didto ginlubong ang mga tawo nga dalok-dalok sa karne.

³⁵ Halin didto, naglakat ang mga Israelinhon sa Hazerot kag didto nagkampo.

12

Ang Reklamo ni Miriam kag ni Aaron

¹ Karon, ginpakalain ni Miriam kag ni Aaron si Moises tungod kay nagpangasawa siya sang taga-Ethiopia.*

² Nagsiling sila, “Paagi lang bala kay Moises nagapakighambal ang GINO? Nagapakighambal man siya paagi sa amon.” Pero nabatian ini sang GINO.

³ (Si Moises mapainubuson gid labaw sa tanan nga tawo sa kalibutan.)

⁴ Gani naghambal gilayon ang GINO kaya Moises, Aaron, kag Miriam, “Guwa kamo nga tatlo kag magkadto sa Tolda nga Ginapakigkitaan.” Gani nagguwa sila nga tatlo kag magkadto sa Tolda.

⁵ Dayon nagpanaog ang GINO paagi sa panganod nga daw haligi kag nagtindog sa puwertahan sang Tolda nga Ginapakigkitaan kag gintawag si Aaron kag si Miriam. Pagpalapit sang duha,

⁶ nagsiling ang GINO, “Pamati kamo! Kon may propeta ako nga ara sa inyo, nagapakighambal ako sa iya paagi sa palanan-awon kag damgo.

[†] **11:34 Kibrot Hataava:** buot silingon sa Hebreo, *lulubngan sang mga dalok-dalok*   * **12:1 taga-Ethiopia:** sa Hebreo, *taga-Cush*

⁷ Pero indi pareho sina kon magpakighambal ako sa akon alagad nga si Moises, nga masaligan nga pangulo sang akon katawhan.

⁸ Kon magpakighambal ako sa iya, daw pareho lang nga nagaatubangay kami kay ang akon gina-hambal sa iya maathag gid kaayo. Daw pareho lang nga makita niya ako. Gani ngaa wala gid kamo nahadlok maghambal sing malain kontra sa akon alagad nga si Moises?”

⁹ Naakig gid ang GINOO sa ila, kag naghalin siya.

¹⁰ Sang naghalin na ang panganod sa ibabaw sang Tolda, gintubuan dayon si Miriam sang delikado nga balatian sa panit,[†] kag nagputi gid ang iya panit. Pagkakita ni Aaron sa iya,

¹¹ nagsiling si Aaron kay Moises, “Nagapangabay ako sa imo nga indi kami pagsiluti tungod sa binuang nga sala nga amon nahimo.

¹² Indi pag-itugot nga mangin pareho si Miriam sa isa ka bata nga natawo nga patay, nga ang katunga sang iya lawas naupod na.”

¹³ Gani nagpaketluoy si Moises sa GINOO, “O Dios ko, nagapangabay ako sa imo nga ayuhon mo si Miriam.”

¹⁴ Nagsabat ang GINOO kay Moises, “Indi bala nga kon duplaan siya sang iya amay sa guya *bilang pagpakalain sa iya* antuson niya ang kahuy-anan sa sulod sang pito ka adlaw? Gani paguwaa siya sa kampo sa sulod sang pito ka adlaw; pagkatapos sang pito ka adlaw, puwede na siya makabalik.”

¹⁵ Gani ginpaguwa si Miriam sa kampo sa sulod sang pito ka adlaw. Ang mga tawo wala nagpa-

---

[†] **12:10 delikado nga balatian sa panit:** Tan-awa ang footnote sa 5:2.

dayon sa pagpanglakaton hasta nga nakabalik si Miriam sa kampo.

¹⁶ Pagkatapos sadto, naghalin sila sa Hazerot kag nagkampo sa kamingawan sang Paran.

13

Ang mga Espiya (Deu. 1:19-33)

¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

² “Magpadala ka sang mga tawo sa pagpang-espiya sa Canaan—ang duta nga ihatag ko sa inyo nga mga Israelinhon. Ang mga tawo nga imo ipadala mga pangulo sang kada tribo sang Israel.”

³ Gintuman ni Moises ang ginsugo sa iya sang GINOO. Halin didto sa kamingawan sang Paran ginpadala niya *sa Canaan* ang mga pangulo sang mga Israelinhon.

⁴⁻¹⁵ Amo ini ang ila *mga tribo kag ang ila* mga ngalan:

Tribo	Pangulo
Reuben	Shamua nga anak ni Zacur
Simeon	Shafat nga anak ni Hori
Juda	Caleb nga anak ni Jefune
Isacar	Igal nga anak ni Jose
Efraim	Hoseas nga anak ni Nun
Benjamin	Palti nga anak ni Rafu
Zebulun	Gadiel nga anak ni Sodi
Manase nga anak ni Jose	Gadi nga anak ni Susi
Dan	Amiel nga anak ni Gemali
Asher	Shetur nga anak ni Micael
Naftali	Nabi nga anak ni Vofsi
Gad	Geuel nga anak ni Maki

16 Sila ang mga tawo nga ginpadala ni Moises sa pagpang-espiya sa Canaan. (Gin-ilisan ni Moises ang ngalan ni Hoseas nga anak ni Nun nga Josue.)

17 Antes sila ginpalakat ni Moises sa pagpang-espiya sa Canaan, nagsiling siya sa ila, “Maglakat kamo pa-north kag magkadto sa Negev,* kag magderetso sa kabukiran.

18 Tan-awa ninyo kon ano ang hitsura sang duta, kag kon bala ang mga tawo didto makusog ukon maluya, kag kon madamo sila ukon diutay lang.

19 Tan-awa ninyo kon ano nga klase sang duta ang ila ginapuy-an, kon bala maayo ukon indi. Tan-awa ninyo ang ila mga banwa kon bala napalibutan sang pader ukon wala.

20 Tan-awa man ninyo kon bala mapatubason ang duta ukon indi, kag kon may mga kahoy ukon wala. Kag tinguhai gid ninyo nga makadala sang mga prutas sa inyo pagbalik.” (Panahon gid sadto nga tigluluto sang ubas.)

21 Gani naglakat sila kag gintan-aw nila ang duta halin sa kamingawan sang Zin hasta sa Rehob malapit sa Lebo Hamat.

22 Nag-umpisa sila sa Negev hasta nga nakaabot sila sa Hebron, nga sa diin nagaestar sila ni Ahiman, Sheshai, kag Talmai, nga mga kaliwat ni Anak. (Ining Hebron gintukod pito ka tuig antes gintukod ang Zoan sa Egypt.)

23 Pag-abot nila sa Eshcol nga ililigan sang tubig, nagtapas sila sang isa ka pungpong sang ubas. Ginbutang nila ini sa tukon kag gintuwangan sang

* **13:17 Negev:** Ang kadutaan sa south sang Canaan.

duha ka tawo. Nagdala man sila sang mga *prutas nga pomegranata* kag higos.[†]

²⁴ Ato nga ililigan sang tubig gintawag nga Esh-col[‡] tungod sa pungpong sang ubas nga gintapas sang mga Israelinhon.

²⁵ Pagkatapos sang 40 ka adlaw nga pagpang-espiya sa duta, nagbalik sila

²⁶ kay Moises, kay Aaron, kag sa bilog nga komunidad sang Israel sa Kadesh, didto sa kamingawan sang Paran. Ginsugid nila sa bilog nga komunidad ang ila nakita, kag ginpakita nila ang ila dala nga mga prutas.

²⁷ Nagsiling sila kay Moises, “Nagkadto kami sa lugar nga ginpakadtuan mo sa amon, kag maayo ini kag mapatubason nga duta. Ari pa gani ang mga prutas.

²⁸ Pero gamhanan ang mga tawo nga nagaestar didto, kag dalagko gid ang ila mga banwa kag napalibutan sang mga pader. Nakita pa gani namon didto ang mga kaliwat ni Anak.

²⁹ Ang mga Amaleknon nagaestar sa Negev; ang mga Hithanon, mga Jebusnon, kag mga Amornon nagaestar sa mga kabukiran; kag ang mga Canaanhon nagaestar malapit sa dagat kag sa higad sang *Suba sang Jordan*.”

³⁰ Ginpakalma ni Caleb ang mga tawo sa atubangan ni Moises, kag nagsiling siya, “Malakat kita subong dayon kag agawon ta ang duta, kay sigurado gid nga maagaw ta ini.”

[†] **13:23 higos:** ang bunga sang kahoy nga higera (ukon, fig tree)

[‡] **13:24 Eshcol:** buot silingon sa Hebrewo, *pungpong*

³¹ Pero nagsiling ang mga tawo nga nag-upod kay Caleb sa pagpang-espiya, “Indi ta masarangan ang pagsalakay sa ila, kay mas makusog sila sang sa aton.”

³² Kag ginpalapnag nila sa mga Israelinhon ang indi maayo nga balita parte sa duta nga ila gintan-aw. Amo ini ang ila ginsiling, “Ang duta nga amon gintan-aw nagahalit[§] sa iya mga pumuluyo, kag wala labot sina, ang mga tawo nga nakita namon didto puwerte kataas.

³³ May nakita gani kami nga mga higante,* nga mga kaliwat ni Anak. Daw mga tibakla lang ang amon panan-aw sa amon kaugalingon kon ikomparar sa ila, kag amo man sina ang ila panan-aw sa amon.”

14

Nagrebelle ang mga Israelinhon

¹ Sadto mismo nga gab-i naghinibi sing tudo ang bilog nga komunidad.

² Nagreklamo sila kay Moises kag kay Aaron. Siling nila, “Maayo pa nga nagkalamatay na lang kita sa Egypt ukon diri sa kamingawan.

³ Ngaa bala nga dal-on pa kita sang GINOO sa sina nga duta? Para lang bala magkalamatay kita sa inaway kag magkalabihag ang aton mga asawa kag mga kabataan? Maayo pa siguro mabalik na lang kita sa Egypt.”

⁴ Kag naghambalanay sila sa isa kag isa, “Mapili kita sang pangulo kag magbalik sa Egypt!”

---

§ **13:32 nagahalit:** sa literal, *nagalamon*
Hebreo, *Nefilim*. Tan-awa ang Gen. 6:1-4.

* **13:33 higante:** sa

⁵ Dayon nagluhod si Moises kag si Aaron sa atubangan sang bilog nga komunidad sang Israel nga nagtilipon didto.

⁶ Gin-gisi ni Josue nga anak ni Nun kag ni Caleb nga anak ni Jefune ang ila mga bayo *sa kasubo*. Ini sila nga duha nag-upod sa pagpang-espiya sa duta.

⁷ Nagsiling sila sa bilog nga komunidad, “Maayo gid katama ang duta nga amon ginkadtuan.

⁸ Kon nalipay ang GINOO sa aton, tuytuyan niya kita pakadto sa sina nga duta—ang maayo kag mapatubason nga duta,* kag ihatag niya ini sa aton.

⁹ Indi lang kami magrebelle sa GINOO. Kag indi kami magkahadlok sa mga tawo didto kay mapierdi gid naton sila. Wala sing may magbulig sa ila, pero ang GINOO amo ang magabulig sa aton. Gani indi kami magkahadlok sa ila.”

¹⁰ Batuhon kuntani sila sang bilog nga komunidad, pero gulpi lang nga nagpakita sa ila ang gamhanan nga presensya sang GINOO sa Tolda nga Ginapakigkitaan.

¹¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises, “Hasta san-o pa bala ang pagsikway sining mga tawo sa akon? Hasta san-o pa bala sila nga indi magtuo sa akon sa pihak sang tanan nga milagro nga ginpanghimo ko sa ila?”

¹² Padal-an ko ining mga Israelinhon sang kahalitan kag laglagon ko sila, pero ikaw ya himuong ko nga isa ka nasyon nga mas gamhanan kag mas mabakod sang sa ila.”

* **14:8 maayo...duta:** sa literal, *duta nga nagailig ang gatas kag honey*.

¹³ Nagsiling si Moises sa GINOO, “Ano na lang ang isiling sang mga Egyptohanon kon mabali-taan nila ini? Indi bala nga *nahibaluan nila nga* ginkuha mo ang mga Israelinhon sa ila paagi sa imo gahom?

¹⁴ *Kon laglagon mo ang imo katawhan*, isugid ini sang mga Egyptohanon sa mga pumuluyo sang Canaan. Ini nga mga Canaanhon nakabati na nga ikaw, GINOO, nagaupod sa mga Israelinhon kag nagpakita sa ila paagi sa panganod nga nagatuy-toy sa ila. Ginapangunahan mo sila kon adlaw paagi sa panganod nga daw haligi, kag kon gab-i paagi sa kalayo nga daw haligi man.

¹⁵ Karon, kon pamatyong mo ining katawhan sa isa lang ka tion, ang mga nasyon nga nakabati parte sa imo pagkabantog magasiling,

¹⁶ ‘Indi masarangan sang GINOO nga dal-on ang mga Israelinhon sa duta nga iya ginpromisa sa ila, gani ginpamatay na lang niya sila sa kamingawan.’

¹⁷ “Gani karon, O Ginoo, kabay pa nga ipakita mo ang imo gahom suno sa imo ginasiling nga

¹⁸ mahigugmaon ka kag indi dali mangakig, kag mapinatawaron sa mga sala kag paglapas sang tawo. Pero ginasilutan mo ang mga nakasala hasta sa ila ikatatlo kag ikaapat nga henerasyon.

¹⁹ Suno sa imo dako nga gugma, patawara ang sala sang sini nga mga tawo, pareho sang pag-patawad mo sa ila halin sang pagguwa nila sa Egypt.”

²⁰ Nagsabat ang GINOO, “Patawaron ko sila suno sa imo gin pangayyo.

21 Pero nagasumpa ako, ang buhi nga GINOO, nga samtang napun-an ang bilog nga kalibutan sang akon gamhanan nga presensya,

22-23 wala sing bisan isa sa ila nga makasulod sa duta nga ginpromisa ko sa ila mga katigulangan. Kay bisan nakita nila ang akon gamhanan nga presensya kag ang mga milagro nga gin panghimno ko sa Egypt kag sa kamingawan, permi gihapon nila ako ginatestingan kag wala sila nagatuman sa akon. Gani ang mga nagasikway sa akon indi gid makasulod sa sina nga duta.

24 Pero si Caleb nga akon alagad pasudlon ko sa duta nga iya gintan-aw tungod kay lain ang iya batasan sang sa iban kag nagasunod siya sa akon sing tinagipusuon. Ang iya mga kaliwat magaestar man sa sina nga duta.

25 Karon indi anay kamo magderetso tungod kay may mga Canaanhon kag mga Amaleknon nga nagaestar sa tunga sang mga bukid, kundi magbalik kamo buwas sa kamingawan, pakadto sa dalan nga padulong sa Mapula nga Dagat.”

26 Nagsiling ang GINOO kay Moises kag kay Aaron,

27 “Hasta san-o pa bala ang pagreklemo sining malain nga komunidad sa akon? Nabatian ko ang mga reklamo sining mga reklamador nga mga Israelinhon.

28 Gani ihambal ini sa ila: ‘Nagasumpa ako, ang buhi nga GINOO, nga himuong ko sa inyo ang ginsiling ninyo.†

29 Magakalamatay kamo diri sa kamingawan.

---

† **14:28 ang ginsiling ninyo:** Tan-awa ang 14:2.

Tungod nga nagreklogo kamo sa akon, wala sing bisan isa sa inyo nga nagaedad sing 20 ka tuig paibabaw

³⁰ nga makasulod sa duta nga akon ginsumpa nga ihatag kuntani sa inyo nga inyo estaran, luwas lang kay Caleb nga anak ni Jefune kag kay Josue nga anak ni Nun.

³¹ Kon parte sa inyo mga kabataan nga siling ninyo pagabihagon, dal-on ko sila sa duta nga inyo ginsikway kag mangin ila ini.

³² Pero kamo ya magakalamatay diri sa kamingawan.

³³ Ang inyo mga kabataan mangin pareho sa mga manugbantay sang karnero nga magalibot-libot diri sa kamingawan sa sulod sang 40 ka tuig. Sa sini nga paagi, magaantos sila tungod sang inyo pagluib sa akon hasta nga mapatay kamo tanan.

³⁴ Subong nga ang mga tawo nga nagpang-espiya sa duta nagtiner didto sing 40 ka adlaw, magaantos man kamo sing 40 ka tuig tungod sang inyo sala, para mahibaluan ninyo kon paano ako mangakig sa mga nagakontra sa akon.

³⁵ Ako, ang GINO, ang nagasiling sini kag sigurado gid nga himuong ko ini nga mga butang sa sining malain nga komunidad nga nag-isaa pagkontra sa akon. Mapatay sila tanan diri sa kamingawan.”

³⁶⁻³⁷ Ang mga tawo nga ginsugo ni Moises sa pagpang-espiya, nga nagpanugid sang malain nga balita parte sa duta kag nangin kabangdanan sang pagreklogo sang mga Israelinhon, nagkalamatay sa balatian sa presensya sang GINO.

³⁸ Sa dose sa ila nga nagpang-espiya, si Josue nga

anak ni Nun kag si Caleb nga anak ni Jefune lang ang wala mapatay.

*Napierdi ang mga Israelinhon sa Ila nga Pagsalakay sa Canaan
(Deu. 1:41-46)*

³⁹ Sang ginsugid ni Moises ang ginsiling sang GINOO sa tanan nga Israelinhon, nagpangasubo gid sila.

⁴⁰ Kag sang sunod nga adlaw, aga pa gid sila nagbangon para magtaklad sa kabukiran *sang Canaan*. Nagsiling sila, “Nareyalisar namon nga nakasala kami, kag karon handa na kami sa pagkadto sa lugar nga ginpromisa sang GINOO.”

⁴¹ Pero nagsiling si Moises, “Ngaa nga ginalapas ninyo ang sugo sang GINOONGA *magbalik kamo anay sa kamingawan?* Indi gid kamo magmadinalag-on!

⁴² Indi kamo maglakat, kay ang GINOO wala nagaupod sa inyo, kag mapierdi lang kamo sa inyo mga kaaway.

⁴³ Sa tion nga magpakig-away sa inyo ang mga Canaanhon kag ang mga Amaleknon, magakalamatay kamo; indi mag-upod sa inyo ang GINOO tungod kay ginsikway ninyo siya.”

⁴⁴ Pero naglakat gid sila sa kabukiran *sang Canaan* bisan wala nag-upod sa ila si Moises kag ang Kahon sang Kasugtanan sang GINOO.

⁴⁵ Dayon ginsalakay sila sang mga Amaleknon kag sang mga Canaanhon nga nagaestar didto sa kabukiran, kag napierdi sila, kag ginlagas pa sila hasta sa Horma.

15*Mga Pagsulundan Parte sa mga Halad*

¹ Ginsugo sang GINO si Moises

² nga ihambal ini sa mga Israelinhon: “Kon mag-abot na kamo sa duta nga ihatag ko sa inyo nga inyo estaran,

³ maghalad kamo sa akon sang mga halad nga halin sa inyo mga kasapatan. Maghalad kamo sang mga halad nga ginasunog, mga halad sa pagtuman sang isa ka panaad, mga halad nga kinabubut-on, ukon mga halad sa tion sang natalana nga mga fiesta. Ang kahamot sang sini nga mga halad nga paagi sa kalayo* makapalipay sa akon.

⁴⁻⁵ Ang maghalad sang bataon nga karnero bilang halad nga ginasunog para sa akon maghalad man sang halad nga regalo. Ini nga halad nga regalo dapat duha ka kilo nga harina nga maayo nga klase kag ginmikslahan sang isa ka litro nga mantika. Kag updan pa gid ini sang halad nga ilimnon nga isa ka litro nga bino.

⁶ Kon gulang nga karnero ang ihalad, updan ini sang halad nga regalo nga apat ka kilo nga harina nga maayo nga klase kag ginmikslahan sang isa kag tunga ka litro nga mantika.

* **15:3 halad nga paagi sa kalayo:** Indi mapat-od ang kahulugan sang Hebreo sini. Pero makita sa Biblia nga ginagamit ini nga pulong para sa nagkalain-lain nga klase sang mga halad. Ginatawag man ini nga “pagkaon sang Dios” sa Lev. 21:6, 21; Num. 28:2. Amo ina nga gin-translate ini sang iban nga “halad nga pagkaon.”

⁷ Kag updan pa gid ini sang halad nga ilimnon nga isa kag tunga ka litro nga bino. Ang kahamot sini nga halad makapalipay sa akon.

⁸ “Ang maghalad sang bataon nga baka bilang halad nga ginasunog ukon halad sa pagtuman sang isa ka panaad, ukon halad nga para sa maayo nga relasyon,

⁹ kinahanglan maghalad man sang halad nga regalo nga anom ka kilo nga harina nga maayo nga klase kag ginmikslahan sang duha ka litro nga mantika.

¹⁰ Kag updan pa gid ini sang halad nga ilimnon nga duha ka litro nga bino. Ang kahamot sini nga halad nga paagi sa kalayo makapalipay sa akon.

¹¹ Amo ina ang inyo himuon kon maghalad kammo sang isa ka turo nga baka ukon gulang nga karnero nga lalaki ukon bataon nga karnero ukon kanding.

¹² Himua ninyo ina sa kada sapat nga inyo ihalad.

¹³ “Ang tanan nga tumandok *nga mga Israelinhon* nga maghalad sang mga halad nga paagi sa kalayo bilang mahamot nga halad nga makapalipay sa akon dapat magsunod sa sina nga mga pagsulundan.

¹⁴ Kon ang mga pangayaw nga magaestar upod sa inyo, permanente man ukon indi, gusto maghalad sang halad nga paagi sa kalayo bilang mahamot nga halad nga makapalipay sa akon, dapat magsunod man sila sa sina nga mga pagsulundan.

¹⁵ Kamo nga mga Israelinhon kag ang mga pangayaw nga nagaestar upod sa inyo pareho lang sa akon atubangan kag pareho lang nga kasuguan

ang tumanon ninyo. Ini nga pagsulundan dapat tumanon ninyo hasta sa palaabuton nga mga hen-erasyon.

¹⁶ *Huo, pareho lang nga mga sugo kag mga pagsulundan ang tumanon ninyo kag sang mga pangayaw nga nagaestar upod sa inyo.*

¹⁷ *Ginsugo pa gid sang GINOO si Moises*

¹⁸ *nga ihambal ini sa mga Israelinhon: “Kon mag-abot na kamo sa duta nga ihatag ko sa inyo,*

¹⁹ *makakaon kamo sang mga produkto sini. Pero dapat magpain kamo sang iban sini para ihalad sa akon.*

²⁰ *Maghalad kamo sang tinapay halin sa harina nga una ninyo nga gin-galing, pareho sang inyo ginahimo sa una nga patubas sang inyo trigo halin sa linasan.*

²¹ *Ini nga halad halin sa harina nga una ninyo nga gin-galing ihalad ninyo sa akon hasta san-o.*

²² *“Pero halimbawa nalapas ninyo nga indi hungod ang isa sa sini nga mga sugo nga ginhatako kay Moises.*

²³ *Ini nga mga sugo nga ginhatako sa inyo paagi kay Moises dapat tumanon ninyo halin sang adlaw nga ginhatako ini hasta sa palaabuton.*

²⁴ *Kon indi hungod ang paglapas ninyo sini, kag wala kahibalo ang komunidad nga nakalapas kamo, maghalad ang bilog nga komunidad sang isa ka bataon nga baka bilang halad nga ginasunog. Halad ini nga ang iya kahamot makapali-pay sa akon. Iupod man ninyo ang mga ginakinahanhanglan nga halad nga regalo kag halad nga ilimnon kag isa ka lalaki nga kanding bilang halad sa pagpakinlo.*

25 Ihalad ini sang pari para matubos ang bilog nga komunidad sa ila sala. Patawaron ko sila kay indi man ato hungod, kag nagdala man sila sa akon sang halad nga paagi sa kalayo kag sang halad sa pagpakinlo.

26 Huo, patawaron ko ang bilog nga komunidad sang Israel, pati ang mga pangayaw nga nagaestar upod sa ila, kay ang tanan nadalahig sa amo nga sala nga indi hungod.

27 “Pero kon isa lang ka tawo ang nakasala nga indi hungod, magdala siya sang isa ka babayi nga kanding nga isa ka tuig bilang halad sa pagpakinlo.

28 Ihalad ini sang pari sa akon presensya para matubos siya sa iya sala nga indi hungod, kag dayon patawaron ko siya.

29 Isa lang ka pagsulundan para sa tanan nga nakasala nga indi hungod, tumandok man siya nga Israelinhon ukon pangayaw nga nagaestar upod sa inyo.

30 “Pero ang bisan sin-o nga nagapakasala sing hungod, tumandok man siya ukon pangayaw, na-gainsulto sa akon. Kag ina nga tawo kinahanglan indi na pagkabigon nga sakop ninyo.

31 Tungod kay ginsikway niya ang akon pulong kag ginlapas ang akon sugo. Indi gid ninyo siya pagkabigon nga sakop ninyo. Magapanabat siya sa iya nga sala.”

Ang Silot sa Indi Pagtuman sa Adlaw nga Inug-pahuway

³² Samtang didto sa kamingawan ang mga Israelinhon, may nakita sila nga tawo nga nagapan-gahoy sang Adlaw nga Inugpahuway.

³³ Gindala siya sang mga tawo nga nakakita sa iya kay Moises kag kay Aaron kag sa bilog nga komunidad.

³⁴ Ginpriso nila siya, kay wala sila nakasiguro kon ano ang dapat nga himuong sa iya.

³⁵ Dayon nagsiling ang GINOO kay Moises, “Kinahanglan nga patyon ang amo nga tawo; batuhon siya sang bilog nga komunidad sa guwa sang kampo.”

³⁶ Gani gindala siya sang bilog nga komunidad sa guwa sang kampo kag ginbato hasta nga napatay, suno sa ginsugo sang GINOO kay Moises.

Ang Gaway-gaway sa Bayo sang mga Israelinhon

³⁷ Ginsugo pa gid sang GINOO si Moises

³⁸ nga ihambal ini sa mga Israelinhon: “Maghimo kamo sang mga gaway-gaway sa punta sang inyo mga bayo kag butangan ninyo ini sang higot nga asol. Kinahanglan nga sundon ninyo ini hasta san-o.

³⁹ Ang ini nga mga gaway-gaway magapadum-dom sa inyo sang tanan ko nga mga sugo para tumanon ninyo ini kag indi ang inyo lang gusto nga himuong.

⁴⁰ Paagi sa sini nga mga gaway-gaway dumdu-mon ninyo ang pagtuman sang tanan ko nga sugo, kag mangin akon kamo.

⁴¹ Ako ang GINOO nga inyo Dios nga nagpaguwa sa inyo sa Egypt para mangin inyo Dios. *Huo, ako ang GINOO nga inyo Dios.*”

16

Nagrebelde si Kora kag ang Iya mga Kaupod

¹⁻² Karon, nagrebelde kay Moises si Kora nga anak ni Izhar, nga kaliwat ni Kohat nga anak ni Levi. Upod niya sa pagrebelde si Datan kag si Abiram nga mga anak ni Eliab kag si On nga anak ni Pelet. Mga kaliwat sila ni Reuben. May kaupod pa sila nga 250 ka Israelinhon nga mga lalaki nga mga kilala kag ginpili nga mga pangulo halin sa komunidad *sang mga Israelinhon*.

³ Nagkadto sila sing tingob kay Moises kag kay Aaron kag nagsiling, “Sobra na ining inyo ginahimo sa amon! Ngaa bala nga ginapalabaw gid ninyo ang inyo kaugalingon sa komunidad sang GINOO nga kon sa bagay kami tanan ginpili man sang GINOO nga mag-alagad sa iya kag ginaupdan man niya?”

⁴ Pagkabati sini ni Moises, nagluhod siya *sa pagpangamuyo sa GINOO*.

⁵⁻⁶ Dayon nagsiling siya kay Kora kag sa tanan niya nga mga sumulunod, “Buwas sa aga ipahayag sang GINOO kon sin-o ang matuod nga ginpili nga mag-alagad sa iya bilang mga pari, kay papalapiton niya sa iya presensya ang iya ginpili. Gani amo ini ang inyo himuong buwas: magkuha kamo sang mga suludlan sang insenso

⁷ kag butangan ninyo sang baga kag insenso, kag dal-on sa presensya sang GINOO. Dayon makita ta kon sin-o gid ang ginpili sang GINOO nga mag-alagad sa iya. Camo nga mga Levita, amo ang sobra na ang inyo ginahimo!”

⁸ Nagsiling pa gid si Moises kay Kora, “Pamatii ninyo ini, kamo nga mga Levita.

⁹ Indi pa bala tuman para sa inyo nga sa bilog nga komunidad sang Israel kamo ang ginpili sang Dios sang Israel nga makapalapit sa iya presensya sa pag-alagad sa iya Tolda, kag sa pag-alagad para sa komunidad?

¹⁰ Ginpili niya kamo sa pagpalapit sa iya presensya, kag karon gusto pa ninyo nga mangin mga pari?

¹¹ Sin-o si Aaron para reklamuhan ninyo? Ang GINOO ang ginakontra mo kag sang imo mga sumulunod.”

¹² Dayon ginpatawag ni Moises si Datam kag si Abiram, nga mga anak ni Eliab. Pero nagsiling sila, “Indi kami magkadto!

¹³ Indi pa bala tuman nga ginkuha mo kami sa Egypt nga ang duta maayo kag mapatubason* para patyon lang diri sa kamingawan? Kag karon gusto mo pa gid nga maghari sa amon.

¹⁴ Kag isa pa gid, wala mo kami pagdal-a sa duta nga maayo kag mapatubason ukon paghatagan sang mga uma ukon mga talamnan sang ubas nga amon mapanag-iyahan. Karon, gusto mo pa gid bala kami nga tuntuhon? Indi kami magkadto sa imo!”

¹⁵ Naakig gid si Moises kag nagsiling siya sa GINOO, “Indi pagbatuna ang ila mga halad. Wala ako nakasala sa kay bisan sin-o sa ila; wala ako sing may ginkuha sa ila bisan isa ka donkey.”

* **16:13 duta...mapatubason:** sa literal, *duta nga nagailig ang gatas kag honey*. Amo man sa sunod nga bersikulo.

¹⁶ Nagsiling dayon si Moises kay Kora, “Buwas, ikaw kag ang imo mga sumulunod magkadto sa presensya sang GINOOSA Tolda nga Ginapakigkitaan, kag si Aaron makadto man didto.

¹⁷ Ang kada isa sa imo 250 ka sumulunod padala sang suludlan sang insenso, kag butangan nila ini sang insenso kag ihalad sa GINOO. Kamo ni Aaron magdala man sang suludlan sang insenso.”

¹⁸ Gani ang kada isa nagkuha sang iya suludlan sang insenso kag ginbutangan sang baga kag insenso, kag nagtindog sila upod kay Moises kag kay Aaron sa puwertahan sang Tolda nga Ginapakigkitaan.

¹⁹ Ang bilog nga komunidad nga gin-ganyat ni Kora nga magkontra kay Moises kag kay Aaron nagtipon man didto sa puwertahan sang Tolda nga Ginapakigkitaan. Dayon ginpakita sang GINOOG ang iya gamhanan nga presensya sa bilog nga komunidad.

²⁰ Nagsiling ang GINOOG kay Moises kag kay Aaron,

²¹ “Palayo kamo sa sini nga komunidad kag patyon ko sila gilayon.”

²² Pero nagluhod si Moises kag si Aaron kag nagsiling, “O Dios nga ginahalinan sang kabuhi sang tanan nga tawo mangakig ka bala sa bilog nga komunidad tungod sa isa lang ka tawo nga nakasala?”

²³ Nagsiling ang GINOOG kay Moises,

²⁴ “Silinga ang komunidad nga magpalayo sila sa mga tolda nila ni Kora, Datan, kag ni Abiram.”

²⁵ Ginkadtuan ni Moises si Datam kag si Abiram, kag nagsunod sa iya ang mga manugdumala sang

Israel.

²⁶ Dayon ginpaandaman niya ang komunidad, “Magpalayo kamo sa mga tolda sining malain nga mga tawo! Indi kamo magtandog sang bisan ano nila nga pagkabutang, kay kon himuong ninyo ina laglagon kamo tungod sang tanan nila nga sala.”

²⁷ Gani nagpalayo ang mga tawo sa mga tolda nila ni Kora, Datam, kag Abiram. Karon, naggwu si Datam kag si Abiram kag nagtindog sa puwerta-han sang ila mga tolda upod sang ila mga asawa kag mga kabataan.

²⁸ Nagsiling si Moises *sa mga tawo*, “Sa sini nga paagi mahibaluan ninyo nga ang GINOO amo ang nagpadala sa akon sa paghimo sini nga mga butang kag indi sa akon lang kagustuhan:

²⁹ Kon mapatay ini nga mga tawo sa natural nga kamatayon, ti wala ako pag-ipadala sang GINOO.

³⁰ Pero kon maghimo ang GINOO sing makatilin-gala nga butang, kag magpihak ang duta kag maglamon sa ila nga buhi upod sang tanan nila nga pagkabutang, kag magkadto sila sa idalom didto sa lugar sang mga patay, mahibaluan ninyo nga ini nga mga tawo nagsikway sa GINOO.”

³¹ Pagkatapos hambal ni Moises, napihak ang duta nga ginatindugan nila ni Datam kag ni Abiram,

³² kag ginlamon sila sang duta pati ang ila mga pamilya, kag pati ang tanan nga tinawo ni Kora kag ang tanan nila nga pagkabutang.

³³ Ginlamon sila tanan nga buhi pati ang tanan nila nga pagkabutang. Dayon nagkipot ang duta kag nadula sila sa komunidad.

34 Ang tanan nga Israelinhon nga didto sa ila palibot nagpalalagyo sang mabatian nila ang ila pagsininggit, kay nagahunahuna sila nga basi lamunon man sila sang duta.

35 Dayon nagpadala ang GINOO sang kalayo kag ginlamon sini ang 250 ka sumulunod ni Kora nga nagahalad sang insenso.

36 Nagsiling ang GINOO kay Moises,

37 “Silinga si Eleazar nga pari, nga anak ni Aaron, nga kuhaon niya ang mga suludlan sang insenso sa mga bangkay nga nagkalasunog, kay balaan ini nga mga suludlan. Silinga man siya nga laptahon niya sa malayo ang mga baga

38 sang sini nga mga suludlan nga halin sa mga tawo nga nagkalamatay tungod sa ila mga sala. Dayon ipamartilyo ang mga suludlan hasta nga magtapan kag ihaklap sa halaran kay ginalad ini sa GINOO kag nangin balaan ini. Ining haklap sa halaran mangin isa ka paandam para sa mga Israelinhon.”

39-40 Gani suno sa ginsugo sang GINOO paagi kay Moises, ginpanguha ni Eleazar nga pari ang saway nga mga suludlan sang insenso nga ginpangdala sadtong mga nagkalasunog, kag ginpamartilyo niya para ihaklap sa halaran. Isa ini ka paandam para sa mga Israelinhon nga wala sing bisan sin-o nga makapalapit sa halaran sa pagsunog sang insenso sa GINOO luwas lang sa mga kaliwat ni Aaron, para indi matabo sa iya ang natabo kay Kora kag sa iya mga sumulunod.

41 Pero pagkasunod nga adlaw, nagreklogo naman ang bilog nga komunidad sang Israel kay

Moises kag kay Aaron. Nagsiling sila, “Ginparamatay ninyo ang katawhan sang GINOO.”

42 Samtang nagareklamo sila sing tingob kay Moises kag kay Aaron, nagbalikid sila sa Tolda nga Ginapakigkitaan kag nakita nila nga gulpi lang nga ginlikupan sang panganod ang Tolda kag ginpakita sang GINOO ang iya gamhanan nga presensya.

43 Dayon nagkadto si Moises kag si Aaron sa atubangan sang Tolda

44 kag nagsiling ang GINOO kay Moises,

45 “Palayo kamo sa sina nga komunidad kay laglagon ko sila gilayon.”

Nagluhod dayon sila nga duha.

46 Dayon nagsiling si Moises kay Aaron, “Kuhaa ang imo suludlan sang insenso kag butangi ini sang baga halin sa halaran. Dayon butangi ini sang insenso kag magdali-dali ka kadto sa komunidad kag himua ang seremonya para matubos sila sa ila mga sala, kay akig na ang GINOO kag nagsugod na ang kahalitan.”

47 Gani gintuman ni Aaron ang ginsugo ni Moises, kag nagdalagan siya sa tunga sang komunidad. Nagsugod na ang kahalitan sa mga tawo, pero ginsunog ni Aaron ang insenso para matubos ang mga tawo sa ila mga sala.

48 Nagtindog siya sa tunga sang mga tawo nga patay na kag sang mga buhi pa, kag nag-untat ang kahalitan.

49 Pero 14,700 ang napatay wala labot sadtong napatay tungod kay Kora.

50 Dayon nagbalik si Aaron kay Moises sa puwertahan sang Tolda nga Ginapakigkitaan, kay naguntat na ang kahalitan.

17

Ang Baston ni Aaron

1 Nagsiling ang GINOO kay Moises,

2 “Silinga ang mga Israelinhon nga ang kada pangulo sang kada tribo maghatag sa imo sang isa ka baston, kag pabutangi ini sang ila tagsa ka ngalan. Dose tanan ka baston.

3 Sa baston sang tribo ni Levi, isulat ang ngalan ni Aaron. Kay kinahanglan may isa ka baston sa kada pangulo sang tribo.

4 Ibutang ini tanan sa Tolda nga Ginapakigkitaan, sa atubangan sang *Kahon sang Kasuguan* nga sa diin nagapakigkita ako sa inyo ni Aaron.

5 Kag magapanalingsing ang baston sang tawo nga pilion ko *nga mag-alagad sa akon bilang pari*, kag sa sini nga paagi mag-untat ang pagrekiamo sang mga Israelinhon kontra sa inyo ni Aaron.”

6 Gani ginsilingan ni Moises ang mga Israelinhon, kag ang kada pangulo sang tribo naghatag sa iya sang baston. Dose tanan ka baston, kag isimpon didto ang baston ni Aaron.

7 Ginbutang tanan ni Moises ang mga baston sa presensya sang GINOO didto sa Tolda nga sa diin nabutang ang Kasuguan.

8 Pagkasunod nga adlaw, nagsulod si Moises sa Tolda nga sa diin nabutang ang Kasuguan. Kag nakita niya didto nga ang baston ni Aaron, nga

nagarepresentar sang tribo ni Levi, nagpanalingsing, nagpamukol, nagpamulak, kag nagpamunga pa sang luto nga mga almendro.

⁹ Dayon ginpaguwa ni Moises ang tanan nga baston kag ginpakita sa tanan nga Israelinhon. Gintan-aw nila ini, kag ang kada pangulo sang tribo nagkuha sang iya baston.

¹⁰ Nagsiling ang GINOO kay Moises, “Ibalik ang baston ni Aaron sa atubangan sang *Kahon sang Kasuguan* para mangin paandam ini sa mga rebelde nga magakalamatay sila kon indi sila maguntat sa pagreklamo kontra sa akon.”

¹¹ Gintuman ni Moises ang ginsugo sa iya sang GINOO.

¹² Nagsiling ang mga Israelinhon kay Moises, “Mapatay na kami sini tanan!

¹³ Kay bisan magpalapit lang ang isa ka tawo sa Tolda sang GINOO mapatay. Ti, mapatay na kami sini tanan!”

18

Ang mga Katungdanan sang mga Pari kag sang mga Levita

¹ Nagsiling ang GINOO kay Aaron, “Ikaw kag ang imo mga anak nga lalaki kag ang imo mga paryente halin sa tribo ni Levi amo ang responsible sa sala nga inyo mahimo sa inyo pag-alagad sa balaan *nga Tolda*. Pero ikaw lang kag ang imo mga anak ang responsible sa sala nga inyo mahimo nga may kaangtanan sa inyo pagkapari.

² Kon mag-alagad ka kag ang imo mga anak sa Tolda nga sa diin nabutang ang Kasuguan, pabuliga ninyo ang inyo mga paryente halin sa tribo ni Levi.

³ Magaobra sila sa idalom sang imo pagdumala, kag himuon nila ang tanan nila nga buluhaton sa Tolda, pero indi sila dapat magtandog sa balaan nga mga kagamitan sang Tolda ukon sa halaran, kay kon himuon nila ina magakalamatay sila pati kamo.

⁴ Magbulig sila sa imo, kag responsibilidad nila ang pag-atipan sang Tolda nga Ginapakigkitaan kag ang paghimo sang tanan nga buluhaton sini. Dapat wala sing bisan sin-o nga magbulig sa inyo nga indi kaliwat ni Levi.

⁵ “Ikaw kag ang imo mga anak ang responsible sa pag-atipan sang Balaan nga Lugar kag sang halaran, para indi ako mangakig liwat sa mga Israelinhon.

⁶ Ako mismo ang nagpili sang imo kapareho nga mga kaliwat ni Levi halin sa mga Israelinhon para mangin imo kabulig. Gindedikar sila sa akon sa pag-alagad sa Tolda nga Ginapakigkitaan.

⁷ Pero ikaw lang kag ang imo mga anak ang makaalagad bilang mga pari. Kamo lang ang makahimo sang mga buluhaton nga may kaangtan sa halaran kag sa Labing Balaan nga Lugar. Regalo ko sa inyo ang inyo pagkapari. Ang bisan sin-o nga maghimo sini nga indi pari pagapatyon.”

Ang mga Halad para sa mga Pari kag mga Levita

⁸ Dayon nagsiling ang GINOO kay Aaron, “Ako mismo ang nagpili sa imo nga magdumala sa

balaan nga mga halad nga ginahalad sang mga Israelinhon sa akon. Ginahatag ko ini sa imo kag sa imo mga anak bilang parte ninyo hasta san-o.

⁹ May ara kamò sang parte sa sining balaan nga mga halad nga wala ginasunog, nga ginahalad sang mga tawo sa akon bilang balaan nga mga halad. Lakip sa sini nga mga halad amo ang halad nga regalo, halad sa pagpakatinlo, kag halad nga bayad sa sala. Amo ini ang imo parte kag sang imo mga anak.

¹⁰ Kauna ninyo ini sa balaan gid nga lugar.* Kinahanglan nga mga lalaki lang ang magkaon sini kag kabiga ninyo ini nga balaan.

¹¹ Ang iban pa gid nga mga halad sang mga Israelinhon nga ginabayaw *sa halaran* para man sa inyo. Ginahatag ko ini sa imo kag sa imo mga kaliwat bilang inyo parte hasta san-o. Makakaon sini ang bisan sin-o sa imo pamilya nga ginakabig nga matinlo.

¹² Ginahatag ko man sa inyo ang maayo nga mga produkto nga ginahalad sang mga Israelinhon halin sa ila nahauna nga patubas: lana, duga sang ubas, kag uyas.

¹³ *Huo*, mangin inyo ang tanan nga produkto nga ila ginahalad sa akon halin sa nahauna nga patubas sang ila duta. Makakaon sini ang bisan sin-o sa imo pamilya nga ginakabig nga matinlo.

¹⁴ “Ang tanan nga butang sa Israel nga ginhald

* **18:10** *sa balaan gid nga lugar*: ukon, *bilang balaan gid nga halad*

sa akon sing bug-os[†] mangin inyo.

¹⁵ Ang tanan nga kamagulangan nga lalaki, tawo man ukon sapat, nga ginahalad sa akon mangin inyo man. Pero kinahanglan nga ipagawad ninyo *sa manughalad* ang kamagulangan nga mga anak nga lalaki kag ang mga kamagulangan nga mga sapat nga ginakabig nga mahigko.

¹⁶ Ipagawad ninyo ini kon isa na ka bulan ang edad, kag kinahanglan nga ipagawad ninyo ini sa bili nga lima ka bilog nga pilak, suno sa kabugaton sang pilak sa kilohan sang mga pari.

¹⁷ Pero indi ninyo pag-ipagawad ang kamagulangan nga turo nga baka, karnero ukon kanding kay akon na ini. *Ihawon* ninyo ini kag iwisik ang dugo sa halaran kag sunuga ang mga tambok bilang halad nga paagi sa kalayo.[‡] Ang kahamot sini nga halad makapalipay sa akon.

¹⁸ Inyo ang karne sini, subong nga ang dughan kag ang tuo nga paa sang halad nga ginabayaw inyo man.

¹⁹ *Huo*, ginahatag ko sa inyo ining tanan nga balaan nga mga halad nga ginabayaw sang mga Israelinhon sa akon. Para ini sa imo kag sa imo mga kaliwat bilang inyo parte hasta san-o. Ining kasugtanan ko sa imo kag sa imo mga kaliwat indi maliwat hasta san-o.”[§]

[†] **18:14** *ginhalad sa akon sing bug-os*: Ang Hebreo nga pulong sini nagakahulugan sang mga butang nga ginhalad sa GINOO nga indi na gid mabawi kag mangin iya na sang mga pari hasta san-o. Kon kaisa ginalaglag ini.   [‡] **18:17** *halad nga paagi sa kalayo*: Tan-awa ang footnote sa 15:3.   [§] **18:19** *Ining kasugtanan..indi maliwat hasta san-o*: sa literal, *Ini wala sing katapusan nga kasugtanan nga asin para sa imo kag sa imo mga kaliwat*.

20 Nagsiling pa gid ang GINOO kay Aaron, “Kamo nga mga pari wala sing may mapanubli nga duta sa Israel, kay ako mismo ang maghatag sang inyo mga kinahanglanon.

21 “Kon parte sa mga Levita, bayaran ko sila sa ila nga serbisyo sa Tolda. Ihatag ko sa ila ang tanan nga ikanapulo nga ihatag sang mga Israelinhon bilang parte nila.

22 Sugod subong, wala sing iban nga Israelinhon nga magpalapit sa Tolda nga Ginapakigkitaan luwas lang sa mga pari kag sa mga Levita, kay kon magpalapit sila, magapanabat sila sa ila nga sala kag mapatay.

23 Ang mga Levita amo ang responsible sa mga buluhaton sa Tolda nga Ginapakigkitaan, kag magapanabat sila sa ila mahimo nga sala kontra sini. Ini nga pagsulundan dapat tumanon hasta sa palaabuton nga mga henerasyon. Ang mga Levita wala sing may mapanubli nga duta sa Israel.

24 Sa baylo, ihatag ko sa ila bilang parte nila ang mga ikanapulo nga ihatag sang mga Israelinhon bilang halad nila sa akon. Amo gani nga nagsiling ako nga ang mga Levita wala sing may mapanubli nga duta sa Israel.”

25 Ginsugo sang GINOO si Moises

26 nga ihambal niya ini sa mga Levita: “Kon mabaton ninyo halin sa mga Israelinhon ang ikanapulo nga ihatag ko sa inyo bilang parte ninyo, kinahanglan nga maghatag man kamo sang inyo ikanapulo halin sa amo nga ikanapulo bilang halad sa akon.

27 Kabigon ko ini bilang halad ninyo halin sa mga patubas, nga daw sa naghalad kamo sang

uyas halin sa linasan ukon bino halin sa pulugaan sang ubas.

²⁸ Sa sini nga paagi makahatag man kamo sang halad sa akon halin sa tanan nga ikanapulo nga inyo mabaton halin sa mga Israelinhon. Kag ang akon *parte, nga amo ang ikanapulo sini*, ihatag ninyo kay Aaron nga pari.

²⁹ Kinahanglan nga ang akon parte amo ang pinakamaayo nga parte sang tanan nga ihatag sa inyo.

³⁰ Kon mahalad na ninyo ini, kabigon ko ini bilang halad ninyo halin sa linasan ukon pulugaan sang ubas.

³¹ Puwede ninyo kaunon sang inyo pamilya ang inyo parte bisan diin nga lugar, kay ina ang inyo suweldo sa pag-alagad sa Tolda nga Ginapakigkitaan.

³² Indi kamo makasala sa inyo pagkaon sini kon nahalad na ninyo ang pinakamaayo nga parte sa GINOO. Gani siguraduhon ninyo nga indi ninyo madagtaan ang balaan nga mga halad sang mga Israelinhon *paagi sa pagkaon sang inyo parte nga wala pa ninyo mahatag ang akon parte*, para indi kamo mapatay.”

19

Ang Tubig nga Ginagamit sa Pagpakinlo

¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises kag kay Aaron,

² “Ari pa ang isa ka pagsulundan nga gusto ko nga tumanon ninyo: Silinga ninyo ang mga

Israelinhon nga dal-an nila kamo sang isa ka mapula nga baka nga wala sing deperensya kag wala pa magamit sa pag-arado.*

³ Ihatag ninyo ini kay Eleazar nga pari, kag dal-on ini sa guwa sang kampo kag ihawon sa iya atubangan.

⁴ Dayon itum-oy ni Eleazar ang iya tudlo sa dugo sini kag iwisik sing makapito ka beses sa atubangan sang Tolda nga Ginapakigkitaan.

⁵ Kag samtang nagatulok si Eleazar, sunugon ang *bilog* nga baka—ang panit, unod, dugo kag mga tinai.

⁶ Dayon magkuha si Eleazar sang *isa ka utod* nga kahoy nga sedro, *isa ka pungpong* sang *tanom* nga isopo, kag pula nga higot, kag ihaboy ini tanan sa ginasunog nga baka.

⁷ Pagkatapos sina kinahanglan nga labhan ni Eleazar ang iya bayo kag magpaligo. Kag dayon makasulod na siya sa kampo, pero kabigon pa siya nga mahigko hasta magsirom.

⁸ Ang tawo nga nagsunog sang baka kinahanglan nga labhan man niya ang iya bayo kag magpaligo, kag kabigon man siya nga mahigko hasta magsirom.

⁹ “Ang tawo nga ginakabig nga matinlo amo ang magkuha sang abo sang baka, kag ibutang niya ini sa isa ka lugar nga ginakabig nga matinlo sa guwa sang kampo. Taguon ini pero gamiton sang komunidad sang Israel nga inugmiksla sa tubig nga para sa pagpakanino. Ini nga seremonya ginahimo para makuhang sala.

---

* **19:2 wala pa magamit sa pag-arado:** sa literal, *wala pa matakdi sanggota*

10 Ang tawo nga nagkuha sang abo sang baka kinahanglan man nga labhan niya ang iya bayo, kag kabigon man siya nga mahigko hasta magsirom. Ini nga pagsulundan dapat tumanon hasta sano sang mga Israelinhon kag sang sang mga pangayaw nga nagaestar upod sa ila.

11 “Ang bisan sin-o nga magtandog sang bangkay kabigon nga mahigko sa sulod sang pito ka adlaw.

12 Kinahanglan nga tinluan niya ang iya kaugalingon sang tubig nga ginagamit sa pagpakatinlo sa ikatatlo kag ikapito nga adlaw, dayon kabigon na siya nga matinlo. Pero kon indi siya magpakatinlo sa ikatatlo kag ikapito nga adlaw, indi siya pagkabigon nga matinlo.

13 Ang bisan sin-o nga makatandog sang bangkay kag wala nagpakatinlo[†] daw pareho lang nga gindagtaan niya ang Tolda sang GINOO. Kinahanglan ina nga tawo indi pagkabigon nga sakop ninyo. Kag tungod nga wala siya nawisiki sang tubig nga ginagamit sa pagpakatinlo, mahigko pa siya gihapon.

14 “Amo ini ang pagsulundan kon may napatay sa sulod sang tolda: Ang bisan sin-o nga magsulod sa tolda *nga may napatay* ukon ara na nga daan sa sulod *sa tion sang pagkapatay*, kabigon nga mahigko sa sulod sang pito ka adlaw.

15 Kag kabigon man nga mahigko ang bisan ano nga mga suludlan sa tolda nga wala sing takop.

16 “Kabigon man nga mahigko sa sulod sang pito ka adlaw ang bisan sin-o nga ara sa guwa

---

[†] **19:13 nagpakatinlo:** buot silingon, *naghimo sang seremonya nga para mangin takos siya sa Dios.*

sang kampo nga nakatandog sang bangkay nga ginpatay ukon napatay lang sa natural nga kamatayon. Amo man sa nakatandog sang tul-an sang tawo ukon nakatandog sang lulubngan.

17 “Agod makuha ang pagkahigko, ibutang sa suludlan ang iban nga abo sang baka nga ginahalad para sa pagpakatinlo, kag dayon simpunan sang tubig.

18 Dayon ang isa ka tawo nga ginakabig nga matinlo magkuha sang *isa ka pungpong sang tanom* nga isopo kag itum-oy niya ini sa sadto nga tubig kag iwisik dayon sa tolda *nga namatyan* kag sa tanan nga kagamitan sini, kag sa mga tawo nga nakasulod sa tolda. Wisikan man ang tawo nga nakatandog sang tul-an sang tawo, ukon sang bangkay sang tawo nga ginpatay ukon napatay lang sa natural nga kamatayon, ukon nakatandog sang lulubngan.

19 Sa ikatatlo kag ikapito nga adlaw, wisikan sang tawo nga ginakabig nga matinlo ang tawo nga mahigko. Kag sa ikapito nga adlaw, ang tawo nga gintinluan kinahanglan labhan niya ang iya bayo kag magpaligo, kag pagkasirom kabigon na siya nga matinlo.

20 Pero kon ang tawo nga mahigko indi magpakatinlo, indi siya pagkabigon nga sakop ninyo, kay daw pareho lang nga gindagaan niya ang balaan *nga Tolda* sang GINOO. Kag tungod nga wala siya nawisiki sang tubig nga para sa pagpakatinlo, mahigko siya gihapon.

21 Ini nga pagsulundan dapat tumanon nila hasta san-o.

“Ang tawo nga nagawisik sang tubig nga para sa

pagpakatinlo kinahanglan nga labhan man niya ang iya bayo, kag ang bisan sin-o nga magtandog sang tubig nga para sa pagpakatinlo kabigon nga mahigko hasta magsirom.

²² Ang bisan sin-o ukon bisan ano nga matandog sang mahigko nga tawo mangin mahigko man hasta magsirom.”

20

Ang Tubig nga Nagaguwa sa Bato (Exo. 17:1-7)

¹ Sa nahauna nga bulan, nag-abot ang bilog nga komunidad sang Israel sa kamingawan sang Zin, kag nagkampo sila sa Kadesh. Didto napatay si Miriam kag ginlubong.

² Karon, wala sing tubig didto, kag nagtipon naman ang mga tawo kontra kay Moises kag kay Aaron.

³ Nagbais sila kay Moises kag nagsiling, “Maayo pa nga napatay na lang kami upod sang amon mga kasimanwa nga nagkalamatay sadto sa presensya sang GINOO.

⁴ Ngaa bala nga gindala mo pa kami nga komunidad sang GINOO diri sa kamingawan para magkalamatay man lang kami kag ang amon kasapatan?

⁵ Ngaa bala nga ginpaguwa mo pa kami sa Egypt kag gindala diri sa wala sing pulos nga lugar? Wala diri sing uyas, higos, ubas ukon pomegranata. Kag wala pa sing tubig nga mainom!”

⁶ Gani naghalin si Moises kag si Aaron sa komunidad, kag nagkadto sila sa puwertahan sang

Tolda nga Ginapakigkitaan kag nagluhod sila sa *pagpangamuyo*. Dayon nagpakita sa ila ang gamhanan nga presensya sang GINOO.

⁷ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

⁸ “Kuhaa ang baston kag tipuna ninyo sang imo utod nga si Aaron ang *bilog nga* komunidad. Kag samtang nagatulok sila, sugua ang bato nga magtubod, kag magtubod ini. Sa sini nga paagi mahatagan ninyo sing tubig ang katawhan para mapainom ninyo sila kag ang ila kasapatan.”

⁹ Gani ginkuha ni Moises ang baston sa presensya sang GINOO, *didto sa Kahon sang Kasugtanan*, suno sa sugo sang GINOO sa iya.

¹⁰ Dayon gintipon nila ni Aaron ang *bilog nga* komunidad sa atubangan sang bato, kag nagsiling si Moises sa ila, “Pamatikamo nga mga rebelde, kinahanglan bala nga hatagan namon kamo sang tubig halin sa sini nga bato?”

¹¹ Dayon ginbayaw ni Moises ang iya baston kag ginhampak sing makaduha ka beses ang bato, kag nagpuswak ang tubig, kag nag-inom ang komunidad kag ang ila mga kasapatan.

¹² Pero nagsiling ang GINOO kay Moises kag kay Aaron, “Tungod kay wala kamo magpati sa akon sa inyo pagpakita sang akon pagkabalaan sa atubangan sang mga Israelinhon, indi kamo ang magapangulo sa pagdala sini nga komunidad sa duta nga ihatag ko sa ila.”

¹³ Ini nga lugar gintawag nga tuburan sang Meriba* kay ginbais sang mga Israelinhon ang

---

* **20:13 Meriba:** buot silingon sa Hebreo, *pagbais*

GINOO sa sini nga lugar, kag diri man ginpakita sang GINOO sa ila ang iya pagkabalaan.

Wala Pagtuguti sang mga Taga-Edom ang mga Israelinhon sa Pag-agí

¹⁴ Samtang didto pa ang mga Israelinhon sa Kadesh, nagpadala si Moises sang mga mensahero sa hari sang Edom. Amo ini ang iya mensahi, “Ini nga mensahi halin sa imo mga paryente, ang katawhan sang Israel: Nahibaluan mo ang tanan nga kabudlayan nga amon naagyan.

¹⁵ Ang amon mga katigulangan nagkadto sa Egypt, kag malawig ang amon pag-estar didto. Gindaogdaog kami kag ang amon mga katigulangan sang mga Egyptohanon,

¹⁶ pero nagpangayo kami sang bulig sa GINOO kag ginpamatian niya kami kag ginpadal-an sang anghel nga nagpaguwa sa amon sa Egypt.

“Karon, ari kami diri sa Kadesh, ang banwa sa higad sang imo territoryo.

¹⁷ Kon mahimo tuguti kami sa pag-agí sa imo duta. Indi kami mag-agí sa mga uma ukon talamnan sang ubas ukon mag-inom sa mga bubon. Maagi lang kami sa imo mayor nga dalan[†] kag indi kami mag-agí sa iban nga mga dalan hasta nga makaguwa kami sa imo territoryo.”

¹⁸ Pero amo ini ang sabat sang hari sang Edom: “Indi kamo mag-agí diri sa amon. Kon mag-agí kamo, salakayon namon kamo kag pamatyón.”

¹⁹ Nagsabat ang mga Israelinhon, “Maagi lang kami sa mayor nga dalan, kag kon makainom man kami kag ang amon mga kasapatan sang inyo

---

[†] **20:17 mayor nga dalan:** sa literal, *alagyan sang hari*

tubig, bayaran namon ini. Maagi lang gid kami sa inyo.”

20 Nagsabat liwat ang hari sang Edom:

“Basta indi kamo mag-agì diri.” Dayon gitipon sang hari sang Edom ang iya gamhanan kag mabakod nga mga soldado para magpakig-away sa mga Israelinhon.

21 Tungod kay indi magpaagi ang mga taga-Edom sa ila territoryo, naglikaw na lang ang mga Israelinhon.

Napatay si Aaron

22 Naghalin ang bilog nga komunidad sang Israel sa Kadesh kag nagkadto sa Bukid sang Hor.

23 Didto sa Bukid sang Hor, malapit sa border sang Edom, nagsiling ang GINOO kay Moises kag kay Aaron,

24 “Nag-abot na ang tion nga isimpon ka na Aaron sa imo mga paryente *nga nagkalamatay na*. Indi ka makasulod sa duta nga ihatag ko sa mga Israelinhon tungod kay nagsupak kamo nga duha ni Moises sa akon sugo didto sa tuburan sang Meriba.

25 Karon, Moises, dal-a si Aaron kag ang iya anak nga si Eleazar sa Bukid sang Hor.

26 Dayon ubahi si Aaron sang iya bayo *nga pagkapari* kag ipasuksok mo sa iya anak nga si Eleazar, kay mapatay na si Aaron didto sa bukid.”

27 Gintuman ni Moises ang ginsugo sa iya sang GINOO. Nagsaka sila sa Bukid sang Hor samtang nagatulok ang bilog nga komunidad.

²⁸ Dayon gin-uba ni Moises ang bayo ni Aaron kag ginpasuksok niya ini kay Eleazar. Kag napatay didto si Aaron sa ibabaw sang bukid. Dayon nagpanao si Moises kag si Eleazar sa bukid.

²⁹ Kag sang mahibaluan sang bilog nga komunidad nga patay na si Aaron, nagpangasubo sila para sa iya sa sulod sang 30 ka adlaw.

21

Napierdi ang mga Canaanhon

¹ Karon, ang Canaanhon nga hari sang Arad nga nagaestar sa Negev nakabati nga nagapadulong ang mga Israelinhon, nga nagaagi sa dalan sang Atarim. Gani ginsalakay niya sila kag ginbihag ang iban sa ila.

² Dayon nagsumpa ang mga Israelinhon sa GINOOG, “Kon itugyan mo ini nga mga tawo sa amon mga kamot, laglagon namon sing bug-os* ang ila mga banwa.”

³ Ginpamatian sang GINOOG ang pangabay sang mga Israelinhon kag gintugyan niya sa ila ang mga Canaanhon. Ginlaglag sila sing bug-os sang mga Israelinhon pati ang ila mga banwa, gani gintawag ato nga lugar nga Horma.[†]

Ang Man-og nga Saway

⁴ Halin sa Bukid sang Hor, naglakat ang mga Israelinhon nga nagaagi sa dalan nga pakadto sa Mapula nga Dagat para makalibot sila sa duta

---

* **21:2 laglagon namon sing bug-os:** Ang Hebrewo nga pulong sini nagakahulugan sang mga gintugyan sa Ginoog paagi sa paghalad ukon paglaglag sini.   † **21:3 Horma:** buot silingon sa Hebrewo, *kalaglagan*

sang Edom. Pero natak-an ang mga tawo sa ila paglakat,

⁵ gani nagreklamo sila sa Dios kag kay Moises. Siling nila, “Ngaa bala ginpaguwa pa ninyo kami sa Egypt para magkalamatay man lang diri sa kamingawan? Wala diri sing pagkaon kag tubig! Kag indi na kami makaaggwanta sining makasulum-od nga manna.”

⁶ Gani, ginpadal-an sila sang GINOO sang dali-tan nga mga man-og kag ginpangkagat sila, kag madamo ang nagkalamatay sa ila.

⁷ Nagkadto ang mga tawo kay Moises kag nagsiling, “Nakasala kami sang paghambal namon kontra sa GINOO kag sa imo. Pangamuyua sa GINOO nga kuhaon niya sa amon ining mga man-og.” Gani nagpangamuyo si Moises para sa mga tawo.

⁸ Nagsiling ang GINOO kay Moises, “Maghimo ka sang man-og *nga saway* kag ibutang ini sa punta sang isa ka tukon. Ang bisan sin-o nga ginkagat sang man-og magtulok lang sa sining man-og *nga saway* kag indi siya mapatay.”

⁹ Gani naghimo si Moises sang man-og nga saway kag ginbutang sa punta sang isa ka tukon. Kag ang bisan sin-o nga ginkagat sang man-og nagtulok lang sa sining man-og nga saway kag wala siya napatay.

Ang Pagpanglakaton Pakadto sa Moab

¹⁰ Nagpadayon sa paglakat ang mga Israelin-hon, kag nagkampo sila sa Obot.

¹¹ Halin sa Obot, naglakat sila kag nagkampo sa Iye Abarim, sa kamingawan nga ara sa east sang Moab.

12 Halin didto naglakat sila kag nagkampo sa Zered nga ililigan sang tubig.

13 Kag halin sa Zered naglakat naman sila kag nagkampo sa tabok sang Arnon *nga ililigan sang tubig*, nga ara sa kamingawan nga malapit sa territoryo sang mga Amornon. Ang Arnon amo ang border sang duta sang mga Moabnon kag sang duta sang mga Amornon.

14 Amo gani nga nasulat sa Libro sang Pagpakig-away sang GINOO ang Waheb nga sakop sang Sufa, ang mga ililigan sang tubig lakip na ang Arnon,

15 kag ang kilid sang mga ililigan sang tubig nga nagalambot sa banwa sang Ar nga ara sa border sang Moab.

16 Halin didto *sa Arnon*, nagkadto ang mga Israelinhon sa Beer, ang bubon nga sa diin nagsiling ang GINOO kay Moises, “Tipuna ang mga tawo kay hatagan ko sila sang tubig.”

17 Kag didto nagkanta ang mga Israelinhon sang sini nga ambahanon:

“Padayon nga maghatag sang tubig
ang ini nga bubon!

Magkanta kita parte sa sini nga bubon

18 nga ginpakutkot sang mga pangulo
kag mga dunganon nga mga tawo paagi sa
ila awtoridad.”‡

Halin sa kamingawan nagkadto sila sa Matana;
19 halin sa Matana nagkadto sila sa Nahaliel; halin
sa Nahaliel nagkadto sila sa Bamot;

---

‡ **21:18 awtoridad:** sa literal, *bulobaston kag mga sulosungkod*

²⁰ kag halin sa Bamot nagkadto sila sa pulopatag sang Moab, nga sa diin makita ang kamingawan sa ubos sang putokputokan sang Pisga.

*Napierdi si Haring Sihon kag si Haring Og
(Deu. 2:26-3:11)*

²¹ Karon, nagpadala sang mga mensahero ang Israel kay Sihon nga hari sang mga Amornon. Amo ini ang ila mensahi:

²² “Kon mahimo tuguti kami sa pag-agì sa inyo duta. Indi kami mag-agì sa mga uma ukon talamnan sang ubas ukon mag-inom sa mga bubon. Maagi lang kami sa inyo mayor nga dalan hasta nga makaguwa kami sa inyo teritoryo.”

²³ Pero wala nagsugot si Sihon nga mag-agì ang mga Israelinhon sa iya teritoryo. Sa baylo, gintipon niya ang iya bilog nga mga soldado kag nagkadto sila sa kamingawan sa pagsalakay sa mga Israelinhon. Pag-abot nila sa Jahaz, nagpakig-away sila kontra sa mga Israelinhon.

²⁴ Pero ginpamatay sila sang mga Israelinhon kag gin-agaw ang ila duta halin sa Arnon pakadto sa *Suba sang Jabok*. Pero hasta *lang ang mga Israelinhon sa border sang duta sang* mga Ammonhon, tungod kay ang ila border napaderan sing mapag-on. §

²⁵ Gani naagaw sang mga Israelinhon ang tanan nga banwa sang mga Amornon kag gin-estaran nila ini, pati ang Heshbon kag ang tanan nga baryo nga sakop sini.

§ **21:24 ang ila border napaderan sing mapag-on:** sa Septuagint, *ang Jazer amo ang ila border*

26 Ining Heshbon amo sadto ang kapital nga siyudad ni Sihon nga hari sang mga Amornon. Napierdi niya sadto ang isa ka hari sang Moab kag gin-agaw niya ang tanan nga duta sini hasta sa Arnon.

27-28 Amo ina kon ngaa ang mga manugbinalay-bay nagasiling nga:

“Dali kamo sa Heshbon, ang siyudad ni Sihon, kag patinduga ninyo ini *liwat*. Sadto anay ang mga soldado sang Heshbon nagsalakay nga daw sa naga-dabadaba nga kalayo kag naglamon sa banwa sang Ar nga sakop sang Moab kag naglaglag sa mataas nga mga lugar sang Arnon.

29 Kaluluoy kamo nga mga taga-Moab! Nalaglag kamo nga mga nagasimba sa dios nga si Kemosh. Kamo nga iya mga anak ginpabay-an niya nga mabihag ni Sihon nga hari sang mga Amornon.

30 Pero karon nalaglag na namon ang mga Amornon. Nagkalaguba na ang siyudad sang Heshbon, pati ang Dibon, Nofa, kag Medeba.”

31 Gani nag-estar ang mga Israelinhon sa duta sang mga Amornon.

32 Pagkatapos, nagpadala si Moises sang mga espiya sa Jazer, kag gin-agaw man nila ini kag ang mga baryo nga sakop sini. Ginpahalin nila ang mga Amornon nga nagaestar didto.

33 Dayon nagkadto sila sa Bashan, pero ginsalakay sila ni Haring Og sang Bashan kag sang iya bilog nga mga soldado didto sa Edrei.

34 Nagsiling ang GINOO kay Moises, “Indi ka magkahadlok sa iya, kay sigurado nga itugyan ko siya sa imo, pati ang iya bilog nga katawhan kag ang iya duta. Himua sa iya ang ginhimo mo kay

Sihon nga hari sang mga Amornon nga naghari sa Heshbon.”

³⁵ Gani ginpatay sang mga Israelinhon si Og, pati ang iya kabataan kag ang tanan niya nga katawhan, kag wala gid sing may nabilin sa ila. Dayon ginpanag-iyahan sang mga Israelinhon ang duta nga sakop ni Og.

22

Ginpatawag ni Haring Balak si Balaam

¹ Nagpadayon sa paglakat ang mga Israelinhon hasta nga nakaabot sila sa kapatagan sang Moab, kag nagkampo sila sa east sang *Suba sang Jordan*, sa atubangan sang Jerico.

² Karon, nahibaluan ni *Haring Balak sang Moab*, nga anak ni Zipor, ang tanan nga ginhimo sang mga Israelinhon sa mga Amornon.

³ Hinadlukan gid siya kag ang mga Moabnon tungod sa kadamuon sang mga Israelinhon.

⁴ Nagsiling ang mga Moabnon sa mga manug-dumala sang Midian, “Ubuson gid kita sining madamo nga tawo, pareho sa baka nga nagasipot sang mga hilamon.”

Gani si Balak nga anak ni Zipor, nga amo ang hari sang Moab sang sina nga panahon,

⁵ nagpadala sang mga mensahero sa pagpatawag kay Balaam nga anak ni Beor nga nagaestar sa Petor. Diri natawo si Balaam sa Petor, nga malapit sa *Suba sang Euphrates*. Amo ini ang mensahi ni Balak:

“May mga tawo nga naghalin sa Egypt kag puwerte sila kadamo kag nagaestar malapit sa amon.

6 Gani kadto diri kag pakamalauta ini nga mga tawo, kay mas gamhanan sila sang sa amon. Kag basi pa lang mapierdi ko sila kag matabog palayo sa akon duta. Kay nahibaluan ko nga ang bisan sin-o nga bendisyunan mo ginabendisyunan, kag ang pakamalauton mo ginapakamalaot.”

7 Gani naglakat ang mga manugdumala sang Moab kag Midian nga dala ang bayad para kay Balaam. Ginsilingan nila siya sang ginsiling ni Balak.

8 Kag nagsiling si Balaam sa ila, “Diri lang kamo tulog sa gab-i, kag isugid ko sa inyo buwas kon ano ang ihambal sang GINOO sa akon.” Gani didto nagtulog ang mga pangulo sang Moab.

9 Karon, nagpamangkot ang Dios kay Balaam, “Sin-o ining upod mo nga mga tawo?”

10 Nagsabat si Balaam sa Dios, “*Sila ang mga mensahero nga ginpadala ni* Haring Balak sang Moab, nga anak ni Zipor. Amo ini ang iya mensahi:

11 ‘May mga tawo nga naghalin sa Egypt kag puwerte sila kadamo. Gani kadto ka diri kag pakamalauta ini nga mga tawo para sa akon. Kay basi pa lang mapierdi ko sila kag matabog palayo.’”

12 Pero nagsiling ang Dios kay Balaam, “Indi ka mag-upod sa ila. Kag indi pagpakamalauta ang mga tawo *nga ginasiling nila*, kay ginpakamaayo ko sila.”

13 Pagbugtaw ni Balaam pagkaaga, ginsilingan niya ang mga pangulo ni Balak, “Pauli na lang kamo sa inyo nasyon kay indi magsugot ang GINOO nga mag-upod ako sa inyo.”

14 Gani nagbalik ang mga pangulo sang Moab kay Balak kag nagsiling, “Indi mag-upod si Balaam sa amon.”

15 Gani nagpadala liwat si Balak sang mga pangulo nga mas madamo kag mas dungganon pa sang sa naahauna.

16 Nagkadto sila kay Balaam kag nagsiling:

“Amo ini ang ginpasiling ni Balak nga anak ni Zipor: ‘Indi pagtuguti nga may magsablag sa imo sa pagkadto diri.

17 Bayaran ko ikaw sing maayo kag himuong ko ang bisan ano nga gusto mo. Sige na, kadto na diri kag pakamalauta ini nga mga tawo para sa akon.””

18 Pero nagsabat si Balaam sa ila, “Bisan ihatag pa ni Balak sa akon ang iya palasyo nga puno sang pilak kag bulawan, indi ko mahimo nga lapason ang sugo sang GINOOG nga akon Dios, bisan sa dako ukon sa gamay lang nga bagay.

19 Pero diri lang anay kamo tulog sa gab-i pareho sang ginhimo sang iban ninyo nga kau-pod, kay basi kon may iban pa nga ihambal ang GINOOG sa akon.”

20 Sadto nga gab-i nagsiling ang Dios kay Balaam, “Total nagkadto gid man diri ini nga mga tawo sa pagtawag sa imo, mag-upod ka na lang sa ila, pero ang isiling ko lang sa imo amo ang himua.”

Ang Donkey ni Balaam

21 Gani pagkaaga, ginpreparar ni Balaam ang iya donkey kag nag-upod sa mga pangulo sang Moab,

22 upod sang iya duha ka suluguon. Pero sam-tang nagapanglakaton* si Balaam nga naga-sakay sa donkey, nangakig gid ang Dios, gani ginbalaba-gan siya sang anghel sang GINOO sa dalan.

23 Pagkakita sang donkey nga nagatindog ang anghel sang GINOO sa dalan nga nagauyat sang espada, naglipas sang dalan ang donkey kag nag-pakadto sa uma. Gani ginhanot ini ni Balaam kag ginpabalik sa dalan.

24 Dayon nagtindog ang anghel sang GINOO sa makitid nga dalan sa gin-utlan sang duha ka pader sang mga talamnan sang ubas.

25 Pagkakita sang donkey sa anghel sang GINOO, nagpangalihid siya sa pader hasta nga naipit ang tiil ni Balaam. Gani ginhanot siya liwat ni Balaam.

26 Dayon naglakat sa unhan ang anghel sang GINOO kag nagtindog sa mas makitid pa nga dalan nga indi na gid makaliso sa wala ukon sa tuo.

27 Pagkakita sang donkey sa anghel sang GINOO nagluko na lang siya, kag nangakig gid si Balaam kag ginhanot niya ini sang iya baston.

28 Dayon ginpahambal sang GINOO ang donkey, kag nagsiling ini kay Balaam, “Ano bala ang nahimo ko sa imo nga ginhanot mo ako sing tatlo na ka beses?”

29 Nagsabat si Balaam sa donkey, “Ginhimo mo ako nga daw sa buang-buang! Kon may espada lang ako, patyon ta gid ka subong.”

30 Nagsiling ang donkey kay Balaam, “Indi bala nga ako ang imo donkey nga permi mo gi-

* **22:22 sam-tang nagapanglakaton:** ukon, tungod nga naglakat

nasakyan? Nakaagi bala nga nagbisyo ako sing pareho sini?” Nagsabat si Balaam, “Wala.”

³¹ Dayon ginpakita sang GINOO kay Balaam ang iya anghel nga nagatindog sa dalan nga nagauyat sang espada. Gani nagluhod si Balaam sa duta.

³² Nagpamangkot sa iya ang anghel sang GINOO, “Ngaa bala nga ginhanot mo ang imo donkey sing tatlo gid ka beses? Ari ako diri sa pagbalabag sa imo kay ang imo pagginawi indi husto sa akon panulok.

³³ Nakita ako sang imo donkey kag naglikaw siya sa akon sing tatlo ka beses. Kon wala siya naglikaw sa akon, ginpatay ko na kuntani ikaw, kag ang imo donkey ginpabay-an ko nga mabuhi.”

³⁴ Nagsiling si Balaam sa anghel sang GINOO, “Nakasala ako! Wala gid ako nakahibalo nga nagatindog ka gali dira sa dalan sa pagbalabag sa akon. Karon, kon para sa imo malain *ang akon ginahimo*, mapuli na lang ako.”

³⁵ Nagsiling ang anghel sang GINOO kay Balaam, “Upod ka sa sina nga mga tawo, pero ihambal lang ang isiling ko sa imo.” Gani nag-upod si Balaam sa mga pangulo ni Balak.

³⁶ Pagkahibalo ni Balak nga nagapadulong si Balaam, naglakat siya sa pagsugata sa iya didto sa isa ka banwa sang Moab malapit sa Arnon, sa border sang iya territoryo.

³⁷ Nagsiling si Balak kay Balaam, “Indi bala nga dali-dali ko ikaw nga ginpatawag? Ngaa wala ka nagkadto gilayon? Nagahunahuna ka bala nga indi ko ikaw pagsuhulan?”

³⁸ Nagsabat si Balaam, “Ti, ari na ako. Pero wala ako sing iban nga ihambal kundi ang ipahambal lang sang Dios sa akon.”

³⁹ Dayon nag-upod si Balaam kay Balak sa Kiriat Huzot.

⁴⁰ Kag didto naghalad si Balak sang baka kag karnero. Ginhatag niya ang iban nga karne kay Balaam kag sa mga pangulo nga kaupod niya.

⁴¹ Pagkaaga, gindala ni Balak si Balaam sa Bamot Baal, kag didto nakita niya sa ubos ang iban nga mga katawhan sang Israel.

23

Ang Nahauna nga Mensahi ni Balaam

¹ Nagsiling si Balaam kay Balak, “Pahimui ako diri sing pito ka halaran, kag preparahi ako sing pito ka turo nga baka kag pito ka gulang nga karnero nga lalaki.”

² Gintuman ni Balak ang ginsiling ni Balaam, kag duha sila ang naghalad sang turo nga baka kag sang lalaki nga karnero sa kada halaran.

³ Dayon nagsiling si Balaam kay Balak, “Diri ka lang sa tupad sang imo halad nga ginasunog. Malakat ako anay, kay basi magpakigkita ang GINOOG sa akon. Sugiran ko lang ikaw kon ano ang iya isiling sa akon.” Gani nagtaklad siya sa mahawan nga bukid.

⁴ Nagpakigkita ang Dios sa iya, kag nagsiling si Balaam, “Nagpahimo ako sang pito ka halaran, kag sa kada halaran naghalad ako sang isa ka baka kag isa ka karnero.”

5 Ginhataagan sang GINOO si Balaam sang mensahi kag nagsiling, “Balik ka kay Balak kag iham-bal mo sa iya ining ginsiling ko.”

6 Gani nagbalik si Balaam kay Balak, kag nakita niya siya nga nagatindog sa tupad sang iya halad, upod sa tanan nga pangulo sang Moab.

7 Dayon nagsiling si Balaam:

“O Haring Balak sang Moab, ginpatawag mo ako halin sa Aram, sa kabukiran sa east. Nagsiling ka sa akon, ‘Dali, kag pakamalauta ang mga kaliwat ni Jacob para sa akon. Sumpaa sila nga katawhan sang Israel.’”

8 Paano ko pakamalauton ang mga tawo nga wala ginapakamalaot sang Dios? Paano ko sumpaon ang mga tawo nga wala ginasumpa sang GINOO?

9 Sang didto ako sa ibabaw sang mga bukid, nakita ko sila. Nagakabuhi sila nga silahanon lang, nga naseparar sa iban nga mga nasyon.

10 Wala sing may makaisip sang ila kadamuon nga pareho sa yab-ok. Kabay pa nga ang akon kamatayon mangin pareho sa ila nga mga matarong.”

11 Nagsiling si Balak kay Balaam, “Ano ining ginhimo mo sa akon? Ginpakuha ko ikaw sa pagpakamalaot sa akon mga kaaway, pero ang imo ginhimo ginbindisyunan mo sila!”

12 Nagsabat si Balaam, “Kinahanglan nga iham-bal ko ang ginapahambal sang GINOO sa akon.”

Ang Ikaduha nga Mensahi ni Balaam

13 Dayon nagsiling si Balak sa iya, “Mag-upod ka sa akon sa isa pa ka lugar nga sa diin makita mo

ang iban nga mga katawhan sang Israel, pero indi gid ang tanan. Kag didto pakamalauton mo sila.”

¹⁴ Gani gindala ni Balak si Balaam sa isa ka uma sa Zofim, sa putokputokan sang Pisga, kag didto nagpatindog sila sang pito ka halaran kag naghadal sang isa ka baka kag isa ka karnero sa kada halaran.

¹⁵ Nagsiling si Balaam kay Balak, “Diri ka lang sa tupad sang imo halad nga ginasunog samtang magpakigkita ako sa GINOO dira sa unhan.”

¹⁶ Nagpakigkita ang GINOO kay Balaam kag ginhatagan niya siya sang mensahi. Kag dayon nagsiling siya, “Balik ka kay Balak kag ihambal mo sa iya ini nga mensahi.”

¹⁷ Gani nagbalik si Balaam kay Balak, kag nakita niya siya nga nagatindog sa tupad sang iya halad, upod sa mga pangulo sang Moab. Nagpamangkot si Balak kay Balaam, “Ano ang ginsiling sang GINOO sa imo?”

¹⁸ Nagsiling si Balaam, “Balak nga anak ni Zipor, pamatiit ako sing maayo.

¹⁹ Ang Dios indi tawo nga magbutig ukon magbaylo ang iya hunahuna. Nagahambil bala siya nga wala niya ginahimo? Nagapromisa bala siya nga wala niya ginatumana?

²⁰ Ginsugo niya ako nga magbendisyon, kag kon mabendisyunan na niya gani, indi ko na ini mabawi pa.

²¹ Wala ako sing nakita nga katalagman ukon kabudlayan nga maabot sa Israel. Kaupod nila ang GINOO nga ila Dios; ginakilala nila nga siya amo ang ila hari.

²² Ginpaguwa sila sang Dios sa Egypt; para sa ila, pareho siya sa isa ka makusog nga talunon nga baka.

²³ Wala sing babaylan ukon manughiwit nga makahalit sa ila. Gani magasiling ang mga tawo parte sa Israel, ‘Daw ano ka makatilingala ang ginhimo sang Dios sa Israel.’

²⁴ Ini nga katawhan pareho sa leon nga handa sa pagsalakay kag wala nagapahuway hasta nga malamon niya ang iya biktima kag masuyop ang dugo sini.”

²⁵ Dayon nagsiling si Balak kay Balaam, “Kon indi mo gid man sila pagpakamalauton, indi sila pagbendisyuni!”

²⁶ Nagsabat si Balaam, “Indi bala nga ginsiligan ko na ikaw nga kinahanglan nga himuong ko kon ano ang isiling sang GINOO sa akon?”

Ang Ikatlo nga Mensahi ni Balaam

²⁷ Nagsiling liwat si Balak kay Balaam, “Dali, dal-on ko ikaw sa lain naman nga lugar. Basi didto magsugot na ang Dios nga pakamalauton mo ang Israel para sa akon.”

²⁸ Gani gindala ni Balak si Balaam sa putokputokan sang Peor, nga sa diin kitaon ang kamingawan sa ubos.

²⁹ Nagsiling si Balaam, “Pahimui ako diri sing pito ka halaran, kag magpreparar ka sing pito ka turo nga baka kag pito ka lalaki nga karnero para sa akon.”

³⁰ Gani ginhimo ni Balak ang ginsiling ni Balaam, kag naghalad siya sang isa ka baka kag isa ka karnero sa kada halaran.

24

¹ Karon, sang mareyalisar ni Balaam nga gusto sang GINOO nga bendisyunan ang Israel, wala na siya nagpangbabaylan pareho sang iya ginahimo sang una. Sa baylo, nag-atubang siya sa kamingawan,

² nga sa diin nakita niya ang mga Israelinhon nga nagakampo suno sa ila tagsa-tagsa ka tribo. Dayon gin-gamhan siya sang Espiritu sang Dios,

³ kag nagsiling siya, “Ako si Balaam nga anak ni Beor, kag may maathag ako nga pag-intiendi.*

⁴ Nabatian ko ang mensahi sang Dios, kag nakakita ako sang palanan-awon nga halin sa Makagagahom *nga Dios*. Nagpaubos ako sa iya, kag ginpahangop niya ako.[†] Amo ini ang akon mensahi:

⁵ “Daw ano katahom sang mga tolda
nga ginaestaran sang katawhan sang Israel
nga mga kaliwat ni Jacob.

⁶ Pareho ini sa mga nagaraya nga mga palma,[‡]
ukon sa mga katamnan sa higad sang suba.
Pareho man ini sa kahoy nga aloe nga gintanom
sang GINOO,
ukon sang mga kahoy nga sedro sa higad sang
tubig.

⁷ Nagaawas ang mga tubig sa ila mga suludlan,
kag nagatanom sila sang liso sa mga duta nga
bugana sang tubig.

Ang ila hari mangin gamhanan pa

* **24:3 pag-intiendi:** sa literal, *panan-aw*   † **24:4 ginpahangop niya**
ako: sa literal, *ginbuksan ang akon mga mata*   ‡ **24:6 nagaraya** *nga*
mga palma: ukon, *nagalapta nga mga ililigan sang tubig*

sang sa kay Agag
nga hari sang Amaleknon,
 kag ang ila ginharian mangin bantog.

⁸ Ginpaguwa sila sang Dios sa Egypt;
 para sa ila, pareho siya sa isa ka makusog nga talunon nga baka.

Panaon *kag laglagon* nila ang ila mga kaaway;
nga daw sa ginalamon nila,
kag daw sa ginadugmok nila ang ila mga tul-an.

⁹ Pareho sila sa mga leon
 nga kon makatulog na wala sing may manga-has sa pagpukaw sa ila.

Pakamaayuhon ang mga nagapakamaayo sa ila
 kag pakamalauton ang mga nagapakamalaot sa ila.”

¹⁰ Tungod sini, puwerte ang kaakig ni Balak kay Balaam. Ginhampak niya sang iya inumol ang iya nga palad kag nagsiling siya, “Ginpatawag ko ikaw sa pagpakamalaot sa akon mga kaaway, pero ginbindisyunan mo sila sing tatlo pa ka beses.

¹¹ Magpuli ka na lang gilayon! Nagpromisa ako nga bayaran ko ikaw sing maayo, pero indi magsugot ang GINOO nga mabaton mo ang bayad.”

¹² Nagsabat si Balaam kay Balak, “Indi bala nga ginsilingan ko ang imo mga mensahero,

¹³ nga bisan ihatag mo pa sa akon ang imo palasyo nga puno sang pilak kag bulawan, indi ako makahimo sang akon kabubut-on, malain man ukon maayo. Kundi kon ano ang ginasiling sang GINOO sa akon nga akon ihambal, amo lang ang akon ihambal.

¹⁴ Sige, mapuli na ako sa akon mga kasimanwa. Pero paandaman ko anay ikaw kon ano ang himuong sining mga tawo sa imo mga tawo sa ulihi.”

Ang Ikaapat nga Mensahi ni Balaam

¹⁵ Dayon ginhambal ni Balaam ini nga mensahi: “Ako si Balaam nga anak ni Beor, kag may maathag ako nga pag-intiendi.

¹⁶ Nabatian ko ang pulong sang Labing Mataas nga Dios kag ginhataagan niya ako sang pag-intiendi. Nakakita ako sang palanan-awon halin sa Makagagahom *nga Dios*. Nagpaubos ako sa iya kag ginpaintiendi niya ako. Amo ini ang akon mensahi:

¹⁷ “May nakita ako sa akon palanan-awon nga wala pa natabo. Sa palaabuton nga mga inadlaw, may magahari[§] sa Israel nga halin sa kaliwat ni Jacob. Laglagon niya ang mga Moabnon kag ang tanan nga kaliwat ni Set.

¹⁸ Sakupon niya ang Edom nga iya kaaway, nga ginatawag man nga Seir, samtang ang Israel iya magabakod.

¹⁹ Magadumala ang isa ka pangulo sa Israel* kag laglagon niya ang mga nabilin pa nga buhi sa siyudad *sang Moab*.”

Ang Katapusan nga Mensahi ni Balaam

²⁰ Dayon nakita ni Balaam *sa iya palanan-awon* ang katawhan sang Amalek kag nagsiling siya,

§ *24:17 may magahari*: sa literal, *may magatuhaw nga bituon, may magaguwa nga bulobaston sang hari*.   * *24:19 Israel*: sa literal, *Jacob*

“Ang Amalek amo sadto ang nagapanguna sa mga nasyon, pero sa ulihi malaglag ini.”

²¹ Dayon nakita naman ni Balaam *sa iya palanan-awon* ang mga Kenhanon kag nagsiling siya: “Mabakod ang inyo ginapuy-an, kay nahamtang ini sa bato nga bukid.

²² Pero malaglag kamo kon bihagon kamo sang Assyria.”

²³ Kag nagsiling pa gid si Balaam sini nga mensahi: “Abaw, sin-o bala ang mabuhi kon himuong ini sang Dios?

²⁴ Magaabot ang mga barko halin sa Kitim kag sakupon nila ang mga katawhan sang Assyria kag sang Eber, pero ang Kitim malaglag man.”

²⁵ Dayon nagpuli si Balaam kag amo man si Balak.

25

Nagsimba ang mga Israelinhon kay Baal

¹ Samtang nagakampo ang mga Israelinhon sa Shitim, ang mga lalaki nag-umpisa sa pagpakighilawas sa mga babayi nga Moabnon.

² Ini nga mga babayi nagganyat sa ila sa paghalad sa mga dios-dios nila, kag nagkaon sila sang sini nga mga halad kag nagsimba sa sini nga mga dios-dios.

³ Gani ang mga Israelinhon nagbuylog sa pagsimba kay Baal sang Peor. Kag puwerte gid ang kaakig sang GINOO sa ila.

⁴ Nagsiling ang GINOO kay Moises, “Kuhaa ang tanan nga pangulo sang sini nga mga tawo, kag patya sila sa akon presensya samtang nagatan-aw

ang mga tawo, para madula ang akon puwerte nga kaakig sa Israel.”

⁵ Gani nagsiling si Moises sa mga manughukom sang Israel, “Kinahanglan nga patyon sang kada isa sa inyo ang inyo mga tawo nga nagsimba kay Baal sang Peor.”

⁶ Karon, may isa ka Israelinhon nga nagdala sang isa ka Midianhon nga babayi sa iya pamilya. Nakita ini ni Moises kag sang bilog nga komunidad sang Israel samtang nagahinibi sila didto sa puwertahan sang Tolda nga Ginapakigkitaan.

⁷ Pagkakita sini ni Finehas nga anak ni Eleazar kag apo ni Aaron nga pari, naghalin siya sa komunidad kag nagkuha sang bangkaw.

⁸ Ginsunod niya ang tawo sa sulod sang tolda, kag gintuhog niya sila nga duha sang babayi. Dayon nag-untat ang kahalitan sa Israel,

⁹ pero 24,000 ang napatay tungod sa kahalitan.

¹⁰ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

¹¹ “Ginkuha ni Finehas nga anak ni Eleazar kag apo ni Aaron nga pari ang kaakig ko sa mga Israelinhon, tungod kay akig gid siya sa sala pareho sa akon. Gani wala ko pag-ubusa pamatay ang mga Israelinhon, nga himuong ko kuntani sa ila tungod sa akon kaakig.

¹² Gani silinga siya nga mahimo ako sang kasugtanang sa iya, nga pakamaayuhon ko ang iya kahimtangan.

¹³ Kag sa sini nga kasugtanang, siya kag ang iya mga kaliwat mangin mga pari hasta san-o, kay tungod sa akon ginpakita niya nga akig gid siya sa sala, kag gintubos niya ang mga Israelinhon *sa ila*

sala.”

¹⁴ Ang Israelinhon nga ginpatay upod sang babayi nga Midianhon amo si Zimri nga anak ni Salu, nga pangulo sang isa ka pamilya sa mga kaliwat ni Simeon.

¹⁵ Kag ang Midianhon nga babayi amo si Cozbi nga anak ni Zur. Si Zur isa ka pangulo sang isa ka pamilya nga Midianhon.

¹⁶ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

¹⁷ “Kabiga ninyo nga kaaway ang mga Midianhon, kag pamatya ninyo sila,

¹⁸ tungod kay ginkabig man nila kamo nga mga kaaway sang gindayaan nila kamo didto sa Peor, kag tungod man sa babayi nga si Cozbi nga anak sang isa ka pangulo nga Midianhon. Ini nga babayi ginpatay sadtong tion nga nag-abot ang kahalitan sa Peor.”

26

Ang Ikaduha nga Pag-census

¹ Pagkatapos sang kahalitan, nagsiling ang GINOO kay Moises kag kay Eleazar nga anak ni Aaron nga pari,

² “I-census ninyo ang bilog nga komunidad sang Israel suno sa ila pamilya—tanan nga nagaedad sing 20 ka tuig paibabaw nga makasarang sa pag-alagad bilang soldado sang Israel.”

³ Gani nagpakighambal si Moises kag si Eleazar nga pari sa mga Israelinhon didto sa kapata-gan sang Moab sa higad sang *Suba sang Jordan* malapit sa Jerico.

⁴ *Siling nila*, “I-census ninyo ang mga tawo nga nagaedad sing 20 ka tuig paibabaw, suno sa ginsugo sang GINOO kay Moises.”

Amo ini ang mga Israelinhon nga naggwuwa sa Egypt:

⁵ Ang mga kaliwat ni Reuben, nga kamagulan-gan nga anak ni Jacob,* amo ang mga pamilya ni Hanoc, Palu,

⁶ Hezron, kag Carmi.

⁷ Sila amo ang mga pamilya nga naghalin kay Reuben; 43,730 sila *tanan*.

⁸ Ang anak ni Palu amo si Eliab,

⁹ kag ang mga anak ni Eliab amo sila ni Nemuel, Datan kag Abiram. Ining si Datan kag si Abiram amo ang mga pangulo sang komunidad nga nag-upod kay Kora sa pagrebelle sa GINOO paagi sa pagkontra kay Moises kag kay Aaron.

¹⁰ Pero ginlamon sila sang duta upod kay Kora, kag ang 250 nila ka sumulunod nasunog sang kalayo. Kag ini nga hitabo nangin paandam sa mga Israelinhon.

¹¹ Pero ang mga anak ni Kora wala nagkalamatay.

¹² Ang mga kaliwat ni Simeon amo ang mga pamilya ni Nemuel, Jamin, Jakin,

¹³ Zera, kag Shaul.

¹⁴ Sila amo ang mga pamilya nga naghalin kay Simeon; 22,200 sila *tanan*.

¹⁵ Ang mga kaliwat ni Gad amo ang mga pamilya ni Zefon, Hagi, Shuni,

¹⁶ Ozni, Eri,

---

* ^{26:5} *Jacob*: sa Hebreo, *Israel*

¹⁷ Arod, kag Areli.

¹⁸ Sila amo ang mga pamilya nga naghalin kay Gad; 40,500 sila *tanan*.

¹⁹⁻²⁰ Si Juda may duha ka anak nga lalaki nga si Er kag Onan, nga napatay sa duta sang Canaan. Pero may mga kaliwat gihapon si Juda nga amo ang pamilya ni Shela, Perez, kag Zera.

²¹ Ang mga kaliwat ni Perez amo ang pamilya ni Hezron kag ni Hamul.

²² Sila amo ang mga pamilya nga naghalin kay Juda; 76,500 sila *tanan*.

²³ Ang mga kaliwat ni Isacar amo ang mga pamilya ni Tola, Pua,

²⁴ Jashub, kag Shimron.

²⁵ Sila amo ang mga pamilya nga naghalin kay Isacar; 64,300 sila *tanan*.

²⁶ Ang mga kaliwat ni Zebulun amo ang mga pamilya ni Sered, Elon, kag Jaleel.

²⁷ Sila amo ang mga pamilya nga naghalin kay Zebulun; 60,500 sila *tanan*.

²⁸ Ang mga kaliwat ni Jose naghalin sa iya duha ka anak nga si Manase kag si Efraim.

²⁹ Ang mga kaliwat ni Manase amo ang mga pamilya ni Makir kag sang iya anak nga si Gilead.

³⁰ Ang mga kaliwat ni Gilead amo ang mga pamilya ni Iezer, Helek,

³¹ Asriel, Shekem,

³² Shemida, kag Hefer.

³³ Ang anak ni Hefer nga si Zelofehad wala sing anak nga lalaki, pero may mga anak siya nga babayi nga ang ila mga ngalan amo sila ni Mala, Noa, Hogla, Milca, kag Tirza.

³⁴ Sila amo ang mga pamilya nga naghalin kay Manase; 52,700 sila *tanan*.

³⁵ Ang mga kaliwat naman ni Efraim amo ang mga pamilya ni Shutela, Beker, Tahan,

³⁶ kag sa anak ni Shutela nga si Eran.

³⁷ Sila amo ang mga pamilya nga naghalin kay Efraim; 32,500 sila tanan. Ini nga mga pamilya nga naghalin kay Manase kag Efraim amo ang mga kaliwat ni Jose.

³⁸ Ang mga kaliwat ni Benjamin amo ang mga pamilya ni Bela, Ashbel, Ahiram,

³⁹ Shufam, kag Hufam.

⁴⁰ Ang mga kaliwat ni Bela amo ang mga pamilya ni Ard kag Naaman.

⁴¹ Sila amo ang mga pamilya nga naghalin kay Benjamin; 45,600 sila *tanan*.

⁴² Ang mga kaliwat ni Dan amo ang mga Shuhamnon.

⁴³ Ang tanan nga kaliwat ni Dan mga Shuhamnon; kag 64,400 sila *tanan*.

⁴⁴ Ang mga kaliwat ni Asher amo ang mga pamilya ni Imna, Ishvi, kag Beria.

⁴⁵ Ang mga kaliwat ni Beria amo ang mga pamilya ni Heber kag ni Malkiel.

⁴⁶ (May anak nga babayi si Asher nga si Sera.)

⁴⁷ Sila amo ang mga pamilya nga naghalin kay Asher; 53,400 sila *tanan*.

⁴⁸ Ang mga kaliwat ni Naftali amo ang mga pamilya ni Jazeel, Guni,

⁴⁹ Jezer, kag Shilem.

⁵⁰ Sila amo ang mga pamilya nga naghalin kay Naftali; 45,400 sila *tanan*.

⁵¹ Gani ang bug-os nga kadamuon sang mga lalaki nga Israelinhon nga gin-census 601,730.

⁵² Dayon nagsiling ang GINOO kay Moises,

⁵³ “Partihon mo sa ila ang duta bilang ila palanublion suno sa kadamuon sang kada tribo.

⁵⁴ Ang tribo nga madamo, partihi sing dako, kag ang tribo nga diutay partihi sing gamay.

⁵⁵⁻⁵⁶ Kinahanglan nga gabot-gabutan kon diin nga parte ang makuha sang madamo kag diutay nga tribo suno sa census.”

⁵⁷ Ang mga kaliwat ni Levi amo ang mga pamilya ni Gershon, Kohat kag Merari.

⁵⁸ Kag sa ila naghelin ang mga pamilya ni Libni, Hebron, Mali, Mushi kag Kora.

Si Kohat amo ang katigulangan ni Amram;

⁵⁹ kag ang asawa ni Amram amo si Jokebed nga kaliwat *man* ni Levi. Natawo si Jokebed sa Egypt. Si Amram kag si Jokebed amo ang mga ginikanan ni Aaron, Moises, kag Miriam.

⁶⁰ Si Aaron amo ang amay nila ni Nadab, Abihu, Eleazar, kag Itamar.

⁶¹ Pero napatay si Nadab kag si Abihu sang naggamit sila sang kalayo nga indi amo ang dapat nila gamiton sa ila paghalad sa GINOO.

⁶² Ang kadamuon sang mga lalaki nga kaliwat ni Levi nga nagaedad sing isa ka bulan paibabaw 23,000. Wala sila ginlakip sa kabilugan nga kadamuon sang mga Israelinhon kay wala sila ginpartihan sa duta nga ginpanubli sang mga Israelinhon.

⁶³ Amo ato tanan ang mga Israelinhon nga gin-census ni Moises kag ni Eleazar nga pari didto

sa kapatagan sang Moab sa higad sang Jordan malapit sa Jerico.

⁶⁴ Wala na sing may nabilin nga buhi sa mga nalakip sa nauna nga census nga ginhimo ni Moises kag ni Aaron nga pari sa kamingawan sang Sinai.

⁶⁵ Kay nagsiling sadto ang GINOO sa ila nga sigurado gid nga magkalamatay sila didto sa kamingawan, kag wala sing may makaluwas sa ila luwas lang gid kay Caleb nga anak ni Jefune kag kay Josue nga anak ni Nun.

27

Ang mga Anak nga Babayi ni Zelofehad

¹ Si Zelofehad may mga anak nga babayi nga sila ni Mala, Noa, Hogla, Milca kag Tirza. Si Zelofehad nga ini anak ni Hefer kag apo ni Gilead. Si Gilead anak ni Makir kag apo ni Manase. Si Manase anak ni Jose.

² Karon, ini nga mga babayi nagkadto sa puertahan sang Tolda nga Ginapakigkitaan kag nagtindog sa atubangan ni Moises, ni Eleazar, sang mga pangulo, kag sang bilog nga komunidad. Nagsiling ang mga babayi,

³ “Napatay ang amon amay didto sa kamingawan nga wala sing anak nga lalaki. Pero napatay siya indi tungod nga sumulunod siya ni Kora nga nagrebelde sa GINOO, kundi tungod sa iya kaugalingon nga sala.

⁴ Ti, dulaon na lang bala ang iya ngalan sa pani-malay sang Israel tungod kay wala siya sing anak nga lalaki? Hatagi man kami sang duta pareho sang nabaton sang amon mga paryente.”

⁵ Gani ginsugid ni Moises sa GINOO ang ila gina-pangayo,

⁶ kag nagsiling ang GINOO kay Moises,

⁷ “Husto ang ginasiling sang mga anak nga babayi ni Zelofehad. Kinahanglan nga hatagan mo man sila sang duta kaupod sa mga paryente sang ila amay. Ihatag sa ila ang duta nga para kuntani sa ila amay.

⁸ “Kag silingon mo ang mga Israelinhon nga kon mapatay ang isa ka tawo nga wala sing anak nga lalaki, kinahanglan nga ihatag sa iya anak nga babayi ang iya duta.

⁹ Kon wala siya sing anak nga babayi, ihatag sa iya mga utod nga lalaki.

¹⁰ Kon wala pa gid siya sing utod nga lalaki, ihatag ang iya duta sa iya mga tiyo sa amay.

¹¹ Kon ang iya amay wala sing utod nga lalaki, ihatag ang iya duta sa pinakamalapit niya nga paryente, kag ang amo nga paryente ang magapanag-iya sini. Dapat tumanon ini sang mga Israelinhon bilang isa ka legal nga pagsulundan, suno sa ginsugo ko sa imo, Moises.”

Ginpili si Josue sa Pagbulos kay Moises

(Deu. 31:1-8)

¹² Dayon nagsiling ang GINOO kay Moises, “Magsaka ka sa bukid sang Abarim kag tanawa didto ang duta nga ginhntag ko sa mga Israelinhon.

¹³ Pagkatapos mo nga makita ini, mapatay ka pareho sa imo utod nga si Aaron.

¹⁴ Kay sang nagrebelde ang komunidad *sang Israel sa akon* didto sa tuburan sang kamingawan sang Zin, ginlapas ninyo ni Aaron ang akon sugo

nga ipakita ang akon pagkabalaan sa katawhan.”
 (Ini nga tuburan amo ang Meriba Kadesh,* sa kamingawan sang Zin.)

15 Nagsiling si Moises sa GINOO,

16 “O GINOO, Dios nga ginahalinan sang kabuhi sang tanan nga tawo, kabay pa nga magpili ka sang isa ka tawo nga magpangulo sa sini nga komunidad,

17 sa pagpanguna sa ila sa inaway, para ang imo komunidad indi mangin pareho sa mga karnero nga wala sing manugbantay.”

18 Gani nagsiling ang GINOO kay Moises, “Ipatawag si Josue nga anak ni Nun, nga ginagamhan sang Espiritu, kag itungtong ang imo kamot sa iya ulo *sa pag-ordinar sa iya bilang pangulo.*

19 Patinduga siya sa atubangan ni Eleazar nga pari kag sa bilog nga komunidad, kag ipahibalo mo sa ila nga ginpili mo siya nga magbulos sa imo.

20 Ihatag sa iya ang iban mo nga awtoridad para tumanon siya sang bilog nga komunidad sang Israel.

21 Kay Eleazar niya mahibaluan ang akon desisyon paagi sa paggamit ni Eleazar sang Urim† sa akon presensya. Sa sini nga paagi matuytuyan ni Eleazar si Josue kag ang bilog nga komunidad sang Israel sa ila nga himuong.”

22 Ginhimo ni Moises ang ginsugo sa iya sang GINOO. Ginpatawag niya si Josue kag ginpatindog

* **27:14** *Meriba Kadesh:* ukon, *Meriba sa Kades*   † **27:21** *Urim:* Butang nga ginagamit sa paghibalo sang kabubut-on sang Dios.

sa atubangan ni Eleazar nga pari kag sang bilog nga komunidad.

²³ Kag suno sa ginsugo sa iya sang GINOO, gintungtong niya ang iya mga kamot kay Josue kag ginpahibalo nga si Josue ang magabulos sa iya.

28

Ang Adlaw-Adlaw nga mga Halad (Exo. 29:38-46)

¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

² “Silinga ang mga Israelinhon nga kinahanglan maghalad sila sa akon sang mga halad nga paagi sa kalayo* sa natalana nga tion. Ini nga mga halad amo ang akon pagkaon, kag ang kahamot sini makapalipay sa akon. Gani ihambal ini sa mga Israelinhon:

³ Amo ini ang mga halad nga paagi sa kalayo nga inyo ihalad sa GINOO: duha ka karnero nga isa ka tuig ang edad kag wala sing deperensya. Ihalad ninyo ini permi kada adlaw bilang halad nga ginasunog.

⁴ Ang isa ihalad sa aga kag ang isa sa hapon,[†]

⁵ lakip ang halad nga regalo nga duha ka kilo nga harina nga maayo nga klase kag ginmikslahan sang isa ka litro nga mantika nga halin sa olibo nga ginbayo.

⁶ Amo ini ang pang-adlaw-adlaw nga halad nga inyo sunugon, nga ginsugo sadto sang GINOO sa inyo sa Bukid sang Sinai. Ang kahamot sini nga halad nga paagi sa kalayo makapalipay sa GINOO.

* **28:2 halad nga paagi sa kalayo:** Tan-awa ang footnote sa 15:3.

† **28:4 sa hapon** sang nagasalop na ang adlaw

7 Ang halad nga ilimnon nga ilakip sa kada karnero, mga isa ka litro nga bino, kag ibubo ini sa balaan nga lugar para sa GINOO.

8 Amo man ang inyo himuong sa ikaduha nga karnero nga ihalad ninyo sa hapon. Lakipan man ninyo ini sang halad nga regalo kag halad nga ilimnon. Halad ini nga paagi sa kalayo, kag ang kahamot sini makapalipay sa GINOO.

Ang mga Halad sa Adlaw nga Inugpahuway

9 “Sa Adlaw nga Inugpahuway, maghalad kamo sang duha ka karnero nga isa ka tuig ang edad kag wala sing deperensya, lakip ang halad nga ilimnon kag ang halad nga regalo nga apat ka kilo nga harina nga maayo nga klase kag ginmikslahan sang mantika.

10 Amo ini ang halad nga ginasunog kada Adlaw nga Inugpahuway, wala labot sa pang-adlaw-adlaw nga halad lakip ang iya sini nga halad nga ilimnon.

Ang Binulan nga Halad

11 “Sa kada naahauna *nga adlaw* sang bulan maghalad kamo sa GINOO sang halad nga ginasunog. Ang inyo ihalad duha ka bataon nga baka, isa ka gulang nga karnero nga lalaki, kag pito ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad. Ini tanan kinahanglan wala sing deperensya.

12-13 Lakipan ninyo ini sang halad nga regalo nga maayo nga klase nga harina kag ginmikslahan sang mantika—anom ka kilo sa kada bataon nga baka, apat ka kilo sa gulang nga karnero, kag duha ka kilo sa kada bataon nga karnero. Mga

halad ini nga ginasunog, kag ang kahamot sini nga mga halad nga paagi sa kalayo makapalipay sa GINOOG.

¹⁴ Ang kada bataon nga baka lakipan sang halad nga ilimnon nga duha ka litro nga bino. Ang gulang nga karnero lakipan sang isa kag tunga ka litro nga bino. Kag ang kada bataon nga karnero lakipan sang isa ka litro nga bino. Amo ini ang binulan nga halad nga ginasunog nga inyo paghimuon sa kada umpisa sang bulan sa bilog nga tuig.

¹⁵ Maghalad pa gid kami sa GINOOG sang isa ka kanding nga lalaki bilang halad sa pagpakatinlo. Himuon ninyo ini wala labot sang pang-adlaw-adlaw nga halad nga ginasunog kag sa iya sini nga halad nga ilimnon.

*Ang Piesta sang Paglabay sang Anghel
(Lev. 23:4-8)*

¹⁶ “Saulugon ninyo ang Piesta sang Paglabay sang Anghel sa ika-14 nga adlaw sang naahauna nga bulan.

¹⁷ Pagkasunod nga adlaw magasugod ang *pito ka adlaw nga* piesta. Kag sa sulod sang pito ka adlaw indi kamo magkaon sang tinapay nga may inugpahabok.

¹⁸ Sa naahauna nga adlaw sang sini nga piesta, indi kamo mag-obra kundi magtipon kamo sa pagsimba sa GINOOG.

¹⁹ Maghalad kami sa GINOOG sang halad nga paagi sa kalayo. Ini nga halad nga ginasunog duha ka bataon nga baka, isa ka gulang nga karnero nga lalaki, kag pito ka bataon nga karnero nga lalaki

nga isa ka tuig ang edad. Ini *tanan* kinahanglan wala sing deperensya.

²⁰ Lakipan ninyo ini sang halad nga regalo nga maayo nga klase nga harina kag ginmikslahan sang mantika—anom ka kilo sa kada bataon nga baka, apat ka kilo sa gulang nga karnero

²¹ kag duha ka kilo sa kada bataon nga karnero.

²² Maghalad man kamo sang isa ka lalaki nga kanding bilang halad sa pagpakinlo para mapatawad kamo sa inyo mga sala.

²³ Ihalad ninyo ini nga mga halad wala labot sang pang-adlaw-adlaw nga halad nga ginasunog kada aga.

²⁴ Sa amo nga paagi ihalad ninyo ini nga mga halad nga paagi sa kalayo bilang pagkaon *sang GINO*. Himuong ninyo ini kada adlaw sa sulod sang pito ka adlaw. Ang kahamot sini nga mga halad makapalipay sa GINO. Ihalad ninyo ini wala labot sang pang-adlaw-adlaw nga halad nga ginasunog kag sang iya sini halad nga ilimnon.

²⁵ Sa ikapito nga adlaw, indi kamo liwat magobra kundi magtipon kamo sa pagsimba sa GINO.

*Ang mga Halad sa Tion sang Piesta sang Pag-ani
(Lev. 23:9-22)*

²⁶ “Sa naahauna nga adlaw sang Piesta sang Pagani, sa tion nga maghalad kamo sa GINO sang bag-o nga ani nga uyas, indi kamo mag-obra kundi magtipon kamo sa pagsimba sa GINO.

²⁷ Maghalad kamo sang halad nga ginasunog: duha ka bataon nga baka, isa ka gulang nga karnero nga lalaki, kag pito ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad. Ang

kahamot sini nga mga halad makapalipay sa GINOOG.

²⁸ Lakipan ninyo ini sang halad nga regalo nga maayo nga klase nga harina kag ginmikslahan sang mantika—anom ka kilo sa kada bataon nga baka, apat ka kilo sa gulang nga karnero,

²⁹ kag duha ka kilo sa kada bataon nga karnero.

³⁰ Maghalad man kamo sang isa ka kanding nga lalaki para matubos kamo sa inyo mga sala.

³¹ Ihalad ninyo ini upod sang ila mga halad nga ilimnon, wala labot sang pang-adlaw-adlaw nga halad nga ginasunog kag sang iya sini nga halad nga regalo. Kinahanglan nga ang mga sapat wala sing deperensya.

29

Ang mga Halad sa Piesta sang Pagpatunog sang mga Trumpeta

(Lev. 23:23-25)

¹ “Sa naahauna nga adlaw sang ikapito nga bulan, indi kamo mag-obra kundi magtipon kamo sa pagsimba sa GINOOG. Sa sina nga adlaw patunugon ninyo ang mga trumpeta.

² Dayon maghalad kamo sang halad nga ginasunog nga ang kahamot sini makapalipay sa GINOOG: isa ka bataon nga baka, isa ka gulang nga karnero nga lalaki, kag pito ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad. Ini tanan kinahanglan wala sing deperensya.

³ Lakipan ninyo ini sang halad nga regalo nga maayo nga klase nga harina kag ginmikslahan sang mantika—anom ka kilo sa kada bataon nga baka, apat ka kilo sa gulang nga karnero,

⁴ kag duha ka kilo sa kada bataon nga karnero.

⁵ Maghalad man kamo sang isa ka lalaki nga kanding bilang halad sa pagpakinlo para matubos kamo sa inyo mga sala.

⁶ Ihalad ninyo ini wala labot sang binulan kag pang-adlaw-adlaw nga mga halad nga ginasunog nga may upod nga mga halad nga regalo kag mga halad nga ilimnon. Mga halad ini nga paagi sa kalayo,* kag ang kahamot sini makapalipay sa GINOO.

*Ang mga Halad sa Adlaw sang Pagtubos
(Lev. 23:26-32)*

⁷ “Sa ikanapulo nga adlaw sa sining ikapito nga bulan, magtipon kamo sa pagsimba sa GINOO. Kinahanglan nga magpuasa kamo kag indi gid magobra.

⁸ Dayon maghalad kamo sang mga halad nga ginasunog nga ang kahamot sini makapalipay sa GINOO: isa ka bataon nga baka, isa ka gulang nga karnero nga lalaki, kag pito ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad. Ini tanan kinahanglan wala sing deperensya.

⁹ Lakipan ninyo ini sang halad nga regalo nga maayo nga klase nga harina kag ginmikslahan sang mantika—anom ka kilo sa kada bataon nga baka, apat ka kilo sa gulang nga karnero,

¹⁰ kag duha ka kilo sa kada bataon nga karnero.

¹¹ Maghalad man kamo sang isa ka lalaki nga kanding bilang halad sa pagpakinlo, wala labot sa isa pa ka halad sa pagpakinlo para matubos kamo sa inyo mga sala kag sa pang-adlaw-adlaw

---

* **29:6** *halad ini nga paagi sa kalayo:* Tan-awa ang footnote sa 15:3.

nga halad nga ginasunog nga may upod nga halad nga regalo, kag sa ila sini mga halad nga ilimnon.

*Ang mga Halad sa Piesta sang Pagpatindog
sang mga Payag*
(Lev. 23:33-43)

¹² “Sa ika-15 nga adlaw sa amo gihapon nga bulan, indi kamo mag-obra kundi magtipon naman kamo sa pagsimba sa GINOO. Maghiwat kamo sang piesta para sa GINOO sa sulod sang pito ka adlaw.

¹³ Maghalad kamo sang halad nga ginasunog. Halad ini nga paagi sa kalayo nga ang kahamot makapalipay sa GINOO. *Sa nahauna nga adlaw amo ini ang inyo ihalad:* 13 ka bataon nga baka, duha ka gulang nga karnero nga lalaki, kag 14 ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad. Ini tanan kinahanglan wala sing deperensya.

¹⁴ Lakipan ninyo ini sang halad nga regalo nga maayo nga klase nga harina kag ginmikslahan sang mantika—anom ka kilo sa kada bataon nga baka, apat ka kilo sa kada gulang nga karnero,

¹⁵ kag duha ka kilo sa kada bataon nga karnero.

¹⁶ Maghalad man kamo sang isa ka lalaki nga kanding bilang halad sa pagpakinlo, wala labot sang pang-adlaw-adlaw nga halad nga ginasunog nga may upod nga halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

¹⁷ “Sa ikaduha nga adlaw *sang piesta*, amo ini ang inyo ihalad: dose ka bataon nga baka, duha ka gulang nga karnero nga lalaki, kag 14 ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad. Ini tanan kinahanglan wala sing deperensya.

18 Ang kada isa sini lakipan ninyo sang husto nga kadamuon sang halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

19 Maghalad man kamo sang isa ka kanding nga lalaki bilang halad sa pagpakinlo, wala labot sa pang-adlaw-adlaw nga halad nga ginasunog nga may upod nga halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

20 “Sa ikatatlo nga adlaw *sang piesta*, amo ini ang inyo ihalad: onse ka bataon nga baka, duha ka gulang nga karnero nga lalaki, kag 14 ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad. Ini tanan kinahanglan wala sing deperensya.

21 Ang kada isa sini lakipan ninyo sang husto nga kadamuon sang halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

22 Maghalad man kamo sang isa ka kanding nga lalaki bilang halad sa pagpakinlo, wala labot sa pang-adlaw-adlaw nga halad nga ginasunog kag sang iya sini nga halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

23 “Sa ikaapat nga adlaw *sang piesta*, amo ini ang inyo ihalad: napulo ka bataon nga baka, duha ka gulang nga karnero nga lalaki, kag 14 ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad. Ini tanan kinahanglan wala sing deperensya.

24 Ang kada isa sini lakipan ninyo sang husto nga kadamuon sang halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

25 Maghalad man kamo sang isa ka kanding nga lalaki bilang halad sa pagpakinlo, wala labot sa pang-adlaw-adlaw nga halad nga ginasunog nga

may upod nga halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

26 “Sa ikalima nga adlaw *sang piesta*, amo ini ang inyo ihalad: siyam ka bataon nga baka, duha ka gulang nga karnero nga lalaki, kag 14 ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad. Ini tanan kinahanglan wala sing deperensya.

27 Ang kada isa sini lakipan ninyo sang husto nga kadamuon sang halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

28 Maghalad man kamo sang isa ka kanding nga lalaki bilang halad sa pagpakinlo, wala labot sang pang-adlaw-adlaw nga halad nga ginasunog nga may upod nga halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

29 “Sa ikaanom nga adlaw *sang piesta*, amo ini ang inyo ihalad: walo ka bataon nga baka, duha ka gulang nga karnero nga lalaki, kag 14 ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad. Ini tanan kinahanglan wala sing deperensya.

30 Ang kada isa sini lakipan ninyo sang husto nga kadamuon sang halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

31 Maghalad man kamo sang isa ka kanding nga lalaki bilang halad sa pagpakinlo, wala labot sang pang-adlaw-adlaw nga halad nga ginasunog nga may upod nga halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

32 “Sa ikapito nga adlaw *sang piesta*, amo ini ang inyo ihalad: pito ka bataon nga baka, duha ka gulang nga karnero nga lalaki, kag 14 ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad. Ini tanan kinahanglan wala sing deperensya.

³³ Ang kada isa sini lakipan ninyo sang husto nga kadamuon sang halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

³⁴ Maghalad man kamo sang isa ka kanding nga lalaki bilang halad sa pagpakinlo, wala labot sang pang-adlaw-adlaw nga halad nga ginasunog nga may upod nga halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

³⁵ “Sa ikawalo nga adlaw, indi kamo mag-obra kundi magtipon kamo sa pagsimba sa GINOO.

³⁶ Maghalad kamo sang halad nga ginasunog. Halad ini nga paagi sa kalayo nga ang kahamot makapalipay sa GINOO: isa ka bataon nga baka, isa ka gulang nga karnero nga lalaki kag pito ka bataon nga karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad. Ini tanan kinahanglan wala sing deperensya.

³⁷ Ang kada isa sini lakipan ninyo sang husto nga kadamuon sang halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

³⁸ Maghalad man kamo sang isa ka kanding nga lalaki bilang halad sa pagpakinlo, wala labot sang pang-adlaw-adlaw nga halad nga ginasunog nga may upod nga halad nga regalo kag halad nga ilimnon.

³⁹ “Wala labot sang inyo mga halad sa pagtuman sang inyo panaad kag mga halad nga kinabubuton, maghalad man kamo sa GINOO sa natalana nga mga fiesta sang sini nga mga halad: mga halad nga ginasunog, mga halad nga regalo, mga halad nga ilimnon, kag mga halad nga para sa maayo nga relasyon.”

40 Ginsiling ini tanan ni Moises sa mga Israelin-hon suno sa ginsugo sa iya sang GINOO.

30

Ang mga Kasuguan Parte sa Panaad

1 Nagsiling si Moises sa mga pangulo sang mga tribo sang Israel, “Amo ini ang mga sugo sang GINOO:

2 Kon ang isa ka lalaki magpanaad ukon magsuma sa GINOO nga himuong niya ukon indi ang isa ka butang, kinahanglan nga tumanon gid niya ang tanan niya nga ginsiling.

3 “Kon ang isa ka bataon nga babayi nga nagaestar gihapon sa panimalay sang iya amay magpanaad ukon magsuma sa GINOO nga himuong niya ukon indi ang isa ka butang,

4 kag mahibaluan ini sang iya amay pero indi siya magpamalabag, kinahanglan tumanon niya ini.

5 Pero kon magpamalabag ang iya amay pagkahibalo niya sini, indi kinahanglan nga tumanon niya. Patawaron siya sang GINOO kay nagpamalabag ang iya amay.

6 “Halimbawa, ang isa ka bataon nga babayi magpanaad ukon magsuma nga himuong niya ukon indi ang isa ka butang, kag sang ulihi magpanama siya. Bisan padasodaso man ukon indi ang iya pagpromisa,

7 kon mahibaluan ini sang iya bana pero ang iya bana indi magpamalabag, kinahanglan nga tumanon niya ini.

8 Pero kon magpamalabag ang iya bana pagkahibalo niya sini, indi kinahanglan nga

tumanon niya, bisan padasodaso man ini ukon indi, kag patawaron siya sang GINOO.

⁹ “Kon ang isa ka babayi nga balo ukon babayi nga ginbulagan sang iya bana magpanaad ukon magsumpa nga himuong niya ukon indi ang isa ka butang, kinahanglan nga tumanon gid niya ini.

¹⁰ “Kon ang isa ka babayi nga may bana magpanaad ukon magsumpa nga himuong niya ukon indi ang isa ka butang,

¹¹ kag mahibaluan ini sang iya bana pero maghipos lang siya kag indi magpamalabag, kinahanglan nga tumanon niya ini.

¹² Pero kon magpamalabag ang iya bana pagkahibalo niya sini, indi kinahanglan nga tumanon niya. Patawaron siya sang GINOO kay nagpamalabag ang iya bana.

¹³ Gani ang iya bana may kinamatarong sa pagtugot ukon pagbaliwala sang bisan ano nga iya ginsaad ukon ginsumpa.

¹⁴ Pero kon wala magpamalabag ang iya bana sa sina mismo nga adlaw nga nahibaluan niya ini, nagatugot ang iya bana nga tumanon niya ini.

¹⁵ Pero kon ginpaligad pa sang iya bana ang pila ka adlaw antes magpamalabag, ang iya bana ang silutan sa iya sala.”

¹⁶ Amo ini ang mga pagsulundan nga ginhataq sang GINOO kay Moises parte sa bana kag sa iya asawa, kag parte sa amay kag sa iya bataon nga anak nga babayi nga nagaestar pa sa iya pаниmalay.

Ang Pagpakig-away sang mga Israelinhon kontra sa mga Midianhon

¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

² “Balusi ang mga Midianhon tungod sang ila ginhimo sa mga Israelinhon. Pagkatapos mo nga mahimo ina, mapatay ka na.”

³ Gani nagsiling si Moises sa mga tawo, “Mag-preparar ang iban sa inyo sa pagpakig-away sa mga Midianhon kay gusto sang GINOO nga balusan ta ang mga Midianhon.

⁴ Ang kada tribo magpadala sang 1,000 ka tawo sa inaway.”

⁵ Gani 12,000 ka tawo nga naghalin sa dose ka tribo sang Israel ang nagpreparar para sa inaway.

⁶ Ginpadala sila ni Moises sa inaway, 1,000 halin sa kada tribo, nga ginapanguluhan ni Finehas nga anak ni Eleazar nga pari. Nagdala si Finehas sang mga kagamitan halin sa balaan nga *Tolda* kag mga trumpeta para sa pagpaandam.

⁷ Nagpakig-away sila sa mga Midianhon, suno sa ginsugo sang GINOO kay Moises kag ginpamatay nila ang tanan nga lalaki.

⁸ Lakip sa ginpamatay nila amo ang lima ka hari sang Midian nga sila ni Evi, Rekem, Zur, Hur, kag Reba. Ginpatay man nila si Balaam nga anak ni Beor paagi sa espada.

⁹ Ginbihag nila ang mga Midianhon nga mga babayi kag mga bata, kag ginpanguha nila ang ila mga kasapatan kag mga pagkabutang.

¹⁰ Ginpangsunog nila ang tanan nga banwa pati ang tanan nga kampo sang mga Midianhon.

¹¹ Gin pangdala nila ang tanan nga ila naagaw, pati mga tawo kag mga sapat,

¹² kay Moises, kay Eleazar nga pari, kag sa komunidad sang Israel didto sa ila kampo sa kapatahanan sang Moab, sa higad sang Jordan malapit sa Jerico.

¹³ Ginsugata sila ni Moises, ni Eleazar nga pari, kag sang mga pangulo sang komunidad *sang Israel* sa guwa sang kampo.

¹⁴ Naakig si Moises sa mga opisyal sang mga soldado nga naghalin sa inaway.

¹⁵ Nagsiling si Moises sa ila, "Ngaa wala ninyo pagpamatya ang mga babayi?

¹⁶ Sila ang mga nagsunod sa laygay ni Balaam sa pagganyat sa mga Israelinhon sa pagsikway sa GINOO didto sa Peor, kag tungod sini nag-abot ang kahalitan sa komunidad sang GINOO.

¹⁷ Gani pamatya ninyo ang tanan nga bata nga lalaki, kag ang tanan nga babayi nga nakaagi hulid sa lalaki.

¹⁸ Pero ibilin ninyo para sa inyo ang mga babayi nga wala pa nakaagi hulid sa lalaki.

¹⁹ Ang tanan sa inyo nga nakapatay ukon nakatandog sang patay kinahanglan nga magpabilin sa guwa sang kampo sa sulod sang pito ka adlaw. Sa ikatatto kag sa ikapito nga adlaw, kinahanglan nga magpakatinlo kamo* kag ang inyo mga bihag.

²⁰ Tinlui ninyo ang tanan ninyo nga bayo, pati ang tanan ninyo nga kagamitan nga hinimo halin

* **31:19 magpakatinlo kamo:** Tan-awa ang footnote sa 11:18.

sa panit ukon sa balahibo sang kanding ukon sa kahoy.”

21 Dayon nagsiling si Eleazar nga pari sa mga soldado nga nagkadto sa inaway, “Amo ini ang mga pagsulundan sang kasuguan nga ginhatag sang GINOO kay Moises:

22-23 Ang bisan ano nga butang nga indi masunog pareho sang bulawan, pilak, saway, salsa-lon, lata, ukon tingga kinahanglan nga inyo ibutang sa kalayo, para mangin matinlo ini. Pagkatapos hugasan ini sang tubig nga ginagamit sa pagpakatinlo. Ang bisan ano nga indi masunog hugasan lang sang sini nga tubig.

24 Sa ikapito nga adlaw, kinahanglan nga labhan ninyo ang inyo mga bayo, kag dayon kabigon na kamo nga matinlo, kag makasulod na kamo sa kampo.”

Ang Pagpartida sang mga Inagaw

25 Nagsiling ang GINOO kay Moises,

26 “Isipa ninyo ni Eleazar nga pari kag sang mga pangulo sang mga pamilya sang komunidad ang tanan nga tawo kag sapat nga nabihag.

27 Tungaon ninyo ini sa mga soldado nga nagpakig-away kag sa komunidad.

28 Halin sa parte sang mga soldado, magpain ka para sa GINOO sang isa sa kada 500 nga mga bihag, tawo man ukon baka, donkey, karnero, ukon kanding.

29 Ihatag mo ini kay Eleazar nga pari bilang parte sang GINOO.

30 Halin sa parte sang mga Israelinhon, magpain ka sang isa sa kada 50 ka bihag, tawo man ukon

baka, donkey, karnero, kanding ukon iban nga mga sapat. Ihatag ini sa mga Levita nga amo ang responsible sa pag-atipan sang Tolda sang GINOOG."

³¹ Gani ginhimo ni Moises kag ni Eleazar nga pari ang ginsugo sang GINOOG kay Moises.

³²⁻³⁵ Amo ini ang nakuha sang mga soldado sa inaway: 675,000 ka karnero,[†] 72,000 ka baka, 61,000 ka donkey, kag 32,000 ka babayi nga wala nakaagi hulid sa lalaki.

³⁶⁻⁴⁰ Amo ini ang katunga nga parte sang mga soldado nga nagpakig-away: 337,500 ka karnero, nga ang 675 sini ginhataq para sa GINOOG, 36,000 ka baka, nga ang 72 sini ginhataq para sa GINOOG, 30,500 ka donkey, nga ang 61 sini ginhataq para sa GINOOG, kag 16,000 ka babayi, nga ang 32 sini ginhataq para sa GINOOG.

⁴¹ Ginhataq ni Moises kay Eleazar nga pari ang parte sang GINOOG suno sa ginsugo sa iya sang GINOOG.

⁴²⁻⁴⁶ Amo ini ang parte sang mga Israelinhon nga ginhataq sa ila ni Moises, nga katunga sang parte sang mga soldado nga nagpakig-away: 337,500 ka karnero, 36,000 ka baka, 30,500 ka donkey, kag 16,000 ka babayi.

⁴⁷ Halin sa sining parte sang mga Israelinhon, nagpain si Moises sang isa sa kada 50 ka tawo ukon sapat suno sa ginsugo sang GINOOG sa iya. Kag ginhataq niya ini sa mga Levita nga amo ang responsible sa pag-atipan sang Tolda sang GINOOG.

⁴⁸ Dayon nagkadto kay Moises ang mga opisyal sang mga soldado

[†] **31:32-35 karnero:** ukon, karnero kag kanding

49 kag nagsiling sa iya, “Sir, gin-isip namon ang mga soldado nga sakop namon kag wala gid sing bisan isa nga kulang.

50 Gani ginahalad namon sa GINOO ang bulawan nga mga butang nga amon nakuha sa inaway—mga pulseras sa butkon kag sa kamot, mga singsing, mga aritos, kag mga kulintas, para makalikaw kami sa silot sang GINOO.”

51 Ginbaton ni Moises kag ni Eleazar ining tanan nga bulawan nga mga alahas.

52 Ang kabug-aton sang sini nga mga bulawan nga gindala sang mga opisyal sang mga soldado, nga ginhalad ni Moises kag ni Eleazar sa GINOO, mga 200 ka kilo.

53 Halin ini sa mga nakuha sang tagsa ka soldado sa inaway.

54 Pagkabaton ni Moises kag ni Eleazar sang mga bulawan halin sa mga opisyal, gindala nila ini sa Tolda nga Ginapakigkitaan para dumdumon sang GINOO ang mga Israelinhon.

32

Ang mga Tribo sa East sang Suba sang Jordan (Deu. 3:12-22)

1 Ang mga tribo ni Reuben kag ni Gad may madamo gid nga mga kasapatan. Gani pagkakita nila nga ang duta sang Jazer kag Gilead maayo nga lugar para sa mga kasapatan,

2 nagkadto sila kay Moises, Eleazar, kag sa mga pangulo sang komunidad *sang Israel* kag nagsil-ing,

³ “Ang Atarot, Dibon, Jazer, Nimra, Heshbon, Eleale, Sebam, Nebo, kag Beon—

⁴ ang mga lugar nga ginlaglag sang GINOO paagi sa mga Israelinhon—maayo nga lugar para sa mga kasapatan, kag kami madamo sang kasapatan.

⁵ Gani kon nalipay ka sa amon, sir, ihatag ini nga mga duta sa amon bilang amon parte. Indi kami pagpaestara sa tabok sang *Suba sang Jordan*.”

⁶ Nagsiling si Moises sa mga tribo ni Gad kag ni Reuben, “Ano ang buot ninyo silingon, mapabilin lang kamo diri samtang ang inyo kapareho nga mga Israelinhon magkadto sa inaway?

⁷ Ginapalas-ay lang ninyo ang mga Israelinhon sa pagkadto sa duta nga ginhatac sang GINOO sa ila.

⁸ Amo man ini ang ginhimo sadto sang inyo mga katigulangan sang ginpadala ko sila halin sa Kadesh Barnea sa pagtan-aw sang sini nga duta.

⁹ Sang nakaabot sila sa Eshcol nga ililigan sang tubig kag nakita nila ang duta, ginpalas-ay nila ang mga Israelinhon sa pagkadto sa duta nga ginhatac sang GINOO sa ila.

¹⁰ Puwerte gid ang kaakig sang GINOO sadto nga adlaw kag nagsumpa siya:

¹¹ ‘Tungod kay wala sila nagsunod sa akon sing tinagipusuon, wala sing bisan isa sa ila nga na-gaedad sing 20 ka tuig paibabaw nga naghalin sa Egypt nga makakita sang duta nga ginpromisa ko kay Abraham, Isaac kag Jacob

¹² luwas lang kay Caleb nga anak ni Jefune nga Keniznon kag kay Josue nga anak ni Nun, kay nagsunod sila sa akon sing tinagipusuon.’

13 Puwerte ang kaakig sang GINOO sa mga Israelinhon. Gani ginpatalang-talang niya sila sa kamingawan sa sulod sang 40 ka tuig, hasta nga nagkalamatay atong bilog nga henerasyon nga naghimo sang malain sa iya panulok.

14 “Kag karon, kamo nga mga kaliwat sang mga makasasala amo naman ang nagbulos sa inyo mga katigulangan kag ginadugangan pa gid ninyo ang kaakig sang GINOO sa mga Israelinhon.

15 Kon indi kamo magsunod sa GINOO pabay-an niya liwat ini nga katawhan diri sa kamingawan, kag kamo ang mangin kabangdanan sang ila kalaglagan.”

16 Pero nagpalapit pa sila kay Moises kag nagsiling, “Mahimo lang kami diri sang mga toril para sa amon mga kasapatan, kag mga banwa para sa amon mga kababayihan kag kabataan.

17 Pero handa kami sa pagpanguna sa amon kapareho nga mga Israelinhon sa pagpakig-away hasta nga madala namon sila sa ila mga lugar. Samtang nagapakig-away kami, diri lang ang amon mga kababayihan kag kabataan mag-estar sa napaderan nga mga banwa para hilway sila sa mga pumuluyo sang sini nga duta.

18 Indi kami magpuli hasta nga ang tanan nga Israelinhon makabaton sang duta nga ila palanublion.

19 Pero indi namon gusto nga makabaton sang duta upod sa ila sa tabok sang Jordan. Kay ang duta diri sa east sang Jordan amo ang amon palanublion.”

20 Nagsiling si Moises sa ila, “Kon desidido gid

man kamo sa atubangan sang GINOO nga mag-upod sa inaway,

²¹ kag magtabok ang tanan ninyo nga soldado sa Jordan hasta nga matabog sang GINOO ang iya mga kaaway,

²² kag mapanag-iyahan ang duta, ti, puwede na kamo makabalik diri kay natuman na ninyo ang inyo obligasyon sa GINOO kag sa kapareho ninyo nga Israelinhon. Kag ini nga duta mangin inyo na sa atubangan sang GINOO.

²³ “Pero kon indi ninyo ini paghimou, makasala kamo sa GINOO, kag sigurado gid nga bayaran ninyo ang inyo sala.

²⁴ *Sige*, magtukod kamo sang mga banwa para sa inyo nga kababayihan kag mga kabataan, kag maghimo sang mga toril para sa inyo mga kasapatan, pero dapat tumanon ninyo ang inyo gin-promisa.”

²⁵ Nagsabat ang mga tribo ni Gad kag ni Reuben kay Moises, “Sir, tumanon namon ang imo mga sugo.

²⁶ Magapabilin diri sa mga banwa sang Gilead ang amon mga asawa, mga kabataan, kag mga kasapatan.

²⁷ Pero kami ya nga makasarang sa pagpakig-away magatabok sa Jordan sa pagpakig-away suno sa sugo mo sa amon.”

²⁸ Gani nagmando si Moises kay Eleazar nga pari, kay Josue nga anak ni Nun, kag sa mga pangulo sang mga tribo sang Israel.

²⁹ Siling niya, “Kon desidido gid man sa atubangan sang GINOO ang mga tribo ni Gad kag ni

Reuben nga magtabok sa Jordan sa pagpakig-away, kag kon maagaw na ninyo ang amo nga duta, ihatag ninyo sa ila ang duta sang Gilead para ila panag-iyahan.

³⁰ Pero kon indi gani sila magtabok upod sa inyo, ti dapat magbaton sila sang duta upod sa inyo didto sa duta sang Canaan."

³¹ Nagsiling ang mga tribo ni Gad kag ni Reuben, "Sir, tumanon namon ang ginsiling sang GINOO.

³² Desidido kami sa atubangan sang GINOO nga magtabok sa Jordan pakadto sa Canaan sa pagpakig-away, pero ang amon palanublion nga duta amo ining diri sa east sang Jordan."

³³ Gani ginhatag ni Moises sa mga tribo ni Gad, ni Reuben, kag sa katunga sang tribo ni Manase nga anak ni Jose ang ginharian ni Sihon nga hari sang mga Amornon kag ang ginharian ni Og nga hari sang Bashan—ang bilog gid nga duta pati ang mga banwa kag mga territoryo sa palibot sini.

³⁴ Gintukod liwat sang tribo ni Gad ang Dibon, Atarot, Aroer,

³⁵ Atrot Shofan, Jazer, Jogbeha,

³⁶ Bet Nimra, kag Bet Haran. Ini nga mga banwa ginpalibutan nila sang pader. Naghimo man sila sang mga toril para sa ila mga kasapatan.

³⁷ Kag gintukod liwat sang mga tribo ni Reuben ang Heshbon, Eleale, Kiriataim

³⁸ pati ang mga lugar nga ginatawag anay nga Nebo kag Baal Meon, kag ang Sibma. Gin-ilisan nila ang mga ngalan sang mga banwa nga ila gintukod liwat.

³⁹ Ang mga kaliwat ni Makir nga anak ni Manase nagsalakay sa Gilead, kag naagaw nila ini kag gin-

pangtabog nila ang mga Amornon nga nagaestar didto.

⁴⁰ Gani ginhatac ni Moises ang Gilead sa mga kaliwat ni Makir, nga mga kaliwat man ni Manase, kag didto sila nag-estar.

⁴¹ Si Jair nga kaliwat man ni Manase nakaagaw sang mga baryo sa Gilead kag gin-ngalanan niya ini nga “Mga Baryo ni Jair.”

⁴² Naagaw ni Noba ang Kenat kag ang mga baryo sa palibot sini kag gintawag niya ini nga “Noba” suno sa iya ngalan.

33

Ang mga Lugar nga Ginpang-agyan sang mga Israelinhon halin sa Egypt Pakadto sa Moab

¹ Amo ini ang mga lugar nga ginpang-agyan sang mga Israelinhon sang naghalin ang ila mga tribo sa Egypt, sa idalom sang pagpanguna ni Moises kag ni Aaron.

² Suno sa sugo sang GINOO, ginlista ni Moises ang ila ginpang-agyan nga mga lugar halin sa ila ginhalinan.

³ Naghalin sila sa Rameses sang ika-15 nga adlaw sang naahauna nga bulan pagkatapos sang hitabo nga amo ang ginsuguran sang Piesta sang Paglabay sang Anghel. Naghalin sila nga may kaisog samtang nagatan-aw ang mga Egyptohanon

⁴ nga nagalubong sang tanan nila nga kamag-ulangan nga lalaki nga ginpamatay sang GINOO tungod sa iya paghukom sa ilà mga dios-dios.

⁵ Halin sa Rameses, nagkampo sila sa Sucot.

⁶ Halin sa Sucot, nagkampo sila sa Etam, sa higad sang kamingawan.

⁷ Halin sa Etam, nagbalik sila pakadto sa Pi Hahirot nga ara sa east sang Baal Zefon, kag nagkampo sila malapit sa Migdol.

⁸ Halin sa Pi Hahirot, nagtabok sila sa dagat kag nagpakadto sa kamingawan. Naglakat sila sa sulod sang tatlo ka adlaw sa kamingawan sang Etam, kag nagkampo sila sa Mara.

⁹ Halin sa Mara, nagkampo sila sa Elim, nga sa diin may dose ka tuburan kag 70 ka kahoy nga palma.

¹⁰ Halin sa Elim, nagkampo sila sa higad sang Mapula nga Dagat.

¹¹ Halin sa Mapula nga Dagat, nagkampo sila sa kamingawan sang Sin.

¹² Halin sa kamingawan sang Sin, nagkampo sila sa Dofka.

¹³ Halin sa Dofka, nagkampo sila sa Alush.

¹⁴ Halin sa Alush, nagkampo sila sa Refidim, nga sa diin wala sing tubig nga mainom ang mga tawo.

¹⁵ Halin sa Refidim, nagkampo sila sa kamingawan sang Sinai.

¹⁶ Halin sa kamingawan sang Sinai nagkampo sila sa Kibrot Hataava.

¹⁷ Halin sa Kibrot Hataava nagkampo sila sa Hazerot.

¹⁸ Halin sa Hazerot nagkampo sila sa Ritmah.

¹⁹ Halin sa Ritmah nagkampo sila sa Rimon Perez.

²⁰ Halin sa Rimon Perez nagkampo sila sa Libna.

²¹ Halin sa Libna nagkampo sila sa Risa.

²² Halin sa Risa nagkampo sila sa Kehelata.

²³ Halin sa Kehelata nagkampo sila sa Bukid sang Shefer.

²⁴ Halin sa Bukid sang Shefer nagkampo sila sa Harada.

²⁵ Halin sa Harada nagkampo sila sa Makhelot.

²⁶ Halin sa Makhelot nagkampo sila sa Tahat.

²⁷ Halin sa Tahat nagkampo sila sa Tera.

²⁸ Halin sa Tera nagkampo sila sa Mitca.

²⁹ Halin sa Mitca nagkampo sila sa Hashmona.

³⁰ Halin sa Hashmona nagkampo sila sa Moserot.

³¹ Halin sa Moserot nagkampo sila sa Bene Jaakan.

³² Halin sa Bene Jaakan nagkampo sila sa Hor Hagidgad.

³³ Halin sa Hor Hagidgad nagkampo sila sa Jotbata.

³⁴ Halin sa Jotbata nagkampo sila sa Abrona.

³⁵ Halin sa Abrona nagkampo sila sa Ezion Geber.

³⁶ Halin sa Ezion Geber nagkampo sila sa Kadesh, sa kamingawan sang Zin.

³⁷ Halin sa Kadesh, nagkampo sila sa Bukid sang Hor, sa border sang duta sang Edom.

³⁸⁻³⁹ Sa mando sang GINOO nagsaka si Aaron nga pari sa Bukid sang Hor, kag didto siya napatay sa edad nga 123 ka tuig. Natabo ato sang naahauna nga adlaw sang ikalima nga bulan sang ika-40 nga tuig halin sang paghalin sang mga Israelinhon sa Egypt.

⁴⁰ Sadto nga tion, ang Canaanhon nga hari sang Arad, nga nagaestar sa Negev nga sakop

sang Canaan, nakabalita nga nagapadulong ang katawhan sang Israel.*

41-48 Halin sa Bukid sang Hor, nagpadayon ang mga Israelinhon sa ila pagpanglakaton. Amo ini ang mga lugar nga ila ginkampuhan: Zalmona, Punon, Obot, Iye Abarim, nga ara sa border sang Moab, Dibon Gad, Almon Diblataim, sa mga bukid sang Abarim nga malapit sa Nebo, kag hasta nga nakaabot sila sa kapatagan sang Moab sa higad sang Jordan malapit sa Jerico.

49 Nagkampo sila didto sa higad sang Jordan halin sa Bet Jeshimot hasta sa Abel Shitim, nga sakop gihapon sang kapatagan sang Moab.

50 Kag samtang nagakampo sila didto sa kapatagan sang Moab, sa higad sang Jordan malapit sa Jerico, nagsiling ang GINOO kay Moises,

51 “Silinga ang mga Israelinhon nga kon magtabok sila sa Suba sang Jordan pakadto sa Canaan,

52 palayason nila ang tanan nga pumuluyo didto kag panggub-on ang tanan nila nga mga dios-dios nga hinimo halin sa mga bato kag metal, kag ang tanan nila nga simbahan sa mataas nga mga lugar.

53 Panag-iyahan ninyo ang amo nga duta kag didto kamo mag-estar, kay ginahatag ko ini sa inyo.

54 Partidahon ninyo ang duta paagi sa paggabot-gabot, suno sa kadamuon sang kada tribo. Ang tribo nga madamo partihi sing dako, kag ang tribo nga diutay partihi sing gamay. Ang bisan ano nga ila magabutan amo na gid ina ang ila parte. Sa sini

* **33:40** Tan-awa ang 21:1-3.

nga paagi mapartida ang duta suno sa kada tribu.

⁵⁵ “Pero kon indi gani ninyo pagpalayason ang mga pumuluyo didto, ang mga mabilin sa ila mangin sablag sa inyo nga pareho sa puling sa inyo mga mata kag mga tunok sa inyo mga kilid. Magahatag sila sang kagamo sa inyo pag-estar didto.

⁵⁶ Kag himuong ko sa inyo ang silot nga himuong ko sa ila.”

34

Ang mga Border sang Canaan

¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises,

² “Silinga ang mga Israelinhon nga kon magsulod na sila sa Canaan, amo ini ang border sang duta nga ila palanublion:

³ “Ang border sa south amo ang kamingawan sang Zin, sa border sang Edom. Magasugod ini sa south sang Patay nga Dagat.*

⁴ Dayon magaliko ini pa-south pakadto sa Takkaran sang Akrabim, hasta sa kamingawan sang Zin, kag magapadayon sa south sang Kadesh Barnea. Dayon magaderetso ini sa Hazar Addar hasta sa Azmon,

⁵ kag magaliko pakadto sa ililigan sang tubig sang Egypt, kag magatapos sa Dagat *sang Mediteraneo*.

⁶ “Ang border sa west amo ang Dagat sang Mediteraneo.

⁷ “Ang border sa north magahalin sa Mediteraneo pakadto sa Bukid sang Hor,

---

* **34:3 Patay nga Dagat:** sa Hebreo, *maasin gid nga dagat*. Amo man sa bersikulo 12.

8 kag halin sa Bukid sang Hor pakadto sa Lebo Hamat. Magapadayon ini sa Zedad

9 hasta sa Zifron kag magatapos sa Hazar Enan.

10 “Ang border sa east magahalin sa Hazar Enan pakadto sa Shefam.

11 Dayon magadulhog ini pakadto sa Ribla, sa east sang Ain, kag magapadayon ini sa mga bulobukid sa east sang Dagat sang Galilea.[†]

12 Dayon magapadulhog ini sa Jordan kag magatapos sa Patay nga Dagat.

“Amo ini ang inyo duta, kag ang iya mga border sa palibot.”

13 Dayon nagsiling si Moises sa mga Israelinhon, “Partidahan ninyo ini nga duta bilang palanublion ninyo paagi sa paggabot-gabot. Nagsiling ang GINOO nga ihatag ini sa siyam kag tunga nga tribo,

14-15 kay ang tribo ni Reuben, ni Gad, kag ang katunga sang tribo ni Manase nakabaton na sang ila palanublion sa east sang Jordan malapit sa Jerico.”

16 Nagsiling ang GINOO kay Moises,

17 “Si Eleazar nga pari kag si Josue nga anak ni Nun amo ang magapartida sang duta para sa mga tawo.

18 Kag magpili ka sang isa ka pangulo sa kada tribo sa pagbulig sa ila sa pagpartida sang duta.”

19-28 Amo ini ang mga ngalan sang mga ginpili:

[†] **34:11 Galilea:** sa Hebreo, *Kineret*

Tribo	Pangulo
Juda	Caleb nga anak ni Jefune
Simeon	Shemuel nga anak ni Amihud
Benjamin	Elidad nga anak ni Kislon
Dan	Buki nga anak ni Jogli
Manase nga anak ni Jose	Haniel nga anak ni Efod
Efraim nga anak ni Jose	Kemuel nga anak ni Shiftan
Zebulun	Elizafan nga anak ni Parnac
Isacar	Paltiel nga anak ni Azan
Asher	Ahiahud nga anak ni Shelomi
Naftali	Pedahel nga anak ni Amihud

²⁹ Sila ang mga ginpili sang GINOO sa pagbulig partida sang duta sang Canaan bilang palanublion sang mga Israelinhon.

35

Ang mga Banwa sang mga Levita

¹ Nagsiling ang GINOO kay Moises didto sa kapatagan sang Moab sa higad sang Jordan malapit sa Jerico,

² “Silinga ang mga Israelinhon nga hatagan nila ang mga Levita sang mga banwa nga ila estaran halin sa duta nga mabaton nila. Kag hatagan man nila sila sang mga palahalban* sa palibot sining mga banwa.

³ Sa sini nga paagi may maestaran sila nga mga banwa kag may mapahalban para sa ila mga kasapatan.

---

* ^{35:2} *palahalban*: sa iban nga Bisaya, *pahalalban*

4 Ang mga palahalban nga inyo ihatag sa palibot sang tagsa nila ka banwa may distansya nga 1,500 feet halin sa pader sang ila banwa.

5 Sa palibot sang tagsa nila ka banwa, magtakos kamo sang 3,000 feet sa kada direksyon—sa east, south, west, kag north—nga ang banwa ara sa tunga sini. Amo ini ang palahalban para sa ila mga banwa.

6 “Hataagan man ninyo ang mga Levita sang anom ka banwa nga mangin banwa nga dalangpan, nga sa diin makapalagyo didto ang tawo nga makapatay *nga indi niya hungod*. Ini wala labot sa 42 ka banwa nga inyo ihatag sa ila.

7 Gani 48 tanan ka banwa ang inyo ihatag sa mga Levita lakip na ang ila mga palahalban.

8 Ini nga mga banwa magahalin sa mga duta sang mga tribo sang Israel. Ang tribo nga madamo maghatag sing madamo nga banwa, kag ang tribo nga diutay maghatag sing diutay.”

Ang mga Banwa nga Dalangpan (Deu. 19:1-13; Jos. 20:1-9)

9 Dayon nagsiling ang GINOO kay Moises,

10 “Silinga ang mga Israelinhon nga kon magtabok na sila sa Jordan pakadto sa Canaan,

11 magpili sila sang mga banwa nga mangin mga banwa nga dalangpan nga sa diin makapalagyo ang tawo nga makapatay *nga indi niya hungod*.

12 Maproteksyunan siya sa sini nga mga banwa sa mga tawo nga gusto magbalos sa iya. Indi siya dapat pagpatyon sa wala pa siya mahukman sa atubangan sang komunidad.

13-14 Ining anom ka banwa mangin inyo mga banwa nga dalangpan. Ang tatlo ka banwa ibutang ninyo sa east sang Jordan kag ang tatlo sa Canaan.

15 Ining anom ka banwa mangin dalangpan indi lamang sang mga Israelinhon, kundi pati man sang mga pangayaw nga nagaestar upod sa ila, para ang bisan sin-o sa ila nga makapatay nga indi hungod makapalagyo sa sina nga mga banwa.

16 “Pero kon ginlampusan sang tawo ang isa ka tawo sang salsalon kag napatay ini, kabigon nga kriminal ang amo nga tawo, kag kinahanglan nga patyon man siya.

17 Kon ginbato sang isa ka tawo ang isa ka tawo kag napatay ini, kabigon nga kriminal ang amo nga tawo kag kinahanglan nga patyon man siya.

18 Ukon halimbawa ginlampusan sang isa ka tawo sang kahoy ang isa ka tawo kag napatay ini, kabigon man nga kriminal ang amo nga tawo, kag kinahanglan nga patyon man siya.

19 Ang malapit nga paryente sang ginpatay amo ang may katungdanan sa pagpatay sa kriminal. Patyon niya ang kriminal kon makita niya.

20 “Kon tungod sa iya dumot nakapatay ang isa ka tawo paagi sa pagtikwang, ukon paghaboy sang bisan ano nga butang,

21 ukon pagsumbag, kabigon nga kriminal ang amo nga tawo kag kinahanglan nga patyon man siya. Ang malapit nga paryente sang ginpatay amo ang may katungdanan sa pagpatay sa kriminal. Patyon niya ang kriminal kon makita niya.

22 “Pero halimbawa ang isa ka tawo nga wala man lang sing dumot nakapatay sang isa ka tawo

nga indi niya hungod paagi sa pagtikwang ukon paghaboy sa iya sang bisan ano nga butang,

²³ ukon nahulugan niya siya sang bato nga wala niya makita. Tungod nga napatay ang tawo bisan indi niya siya kaaway, kag indi niya hungod ang pagpatay sa iya,

²⁴ dapat dal-on siya sa komunidad kaupod sang tawo nga gusto magbalos sa iya kag ipatuman ini nga mga pagsulundan:

²⁵ Kinahanglan nga protektaran siya sang komunidad sa mga tawo nga gusto magbalos sa iya, kag ibalik siya sa banwa nga dalangpan, nga sa diin siya nagpalagyo. Kinahanglan nga magpabilin siya didto hasta nga mapatay ang pangulo nga pari nga gindedikar sa pag-alagad.[†]

²⁶ “Pero kon ang nakapatay magguwa sa banwa nga dalangpan

²⁷ kag makita siya sang tawo nga gusto magbalos sa iya, puwede siya patyon sang amo nga tawo. Ini nga tawo nga nagbalos wala sing salabton.

²⁸ Gani ang nakapatay dapat magpabilin gid sa banwa nga dalangpan hasta nga mapatay ang pangulo nga pari, kag pagkatapos makapuli na siya sa ila.

²⁹ “Amo ini ang mga pagsulundan nga dapat tumanon ninyo hasta san-o, bisan diin kamo magestar.

³⁰ “Ang bisan sin-o nga nagpatay sang iya isigkatawo kinahanglan nga patyon, pero kinahanglan may mga saksi nga magpamatuod nga

---

[†] *35:25 gindedikar sa pag-alagad:* sa literal, *ginhaplasan sang balaan nga lana*

nakapatay siya. Kon isa lang ka saksi ang magpatuod, indi pagpatyon ang amo nga tawo.

³¹ “Indi kamo magbaton sang bayad para sa kabuhi sang kriminal nga palatyon. Kinahanglan nga patyon gid siya.

³² Indi man kamo magbaton sang bayad para sa kabuhi sang tawo nga nagpalagyo sa banwa nga dalangpan para makabalik siya sa iya lugar antes mapatay ang pangulo nga pari.

³³ Sa sini nga paagi malikawan ang pagdagta sa duta nga inyo ginaestaran, kay ang pagpatay nagapadagta sa duta. Kag wala sing makatinlo sini luwas sa kamatayon sang nagpatay.

³⁴ Gani indi ninyo pagdagta ang duta nga inyo ginaestaran, kay ako mismo ang GINO, nagapuyo upod sa inyo nga mga Israelinhon.”

36

Ang mga Babayi nga Nakabaton sang Duta

¹ Karon, ang mga pangulo sang pamilya ni Gilead nga anak ni Makir kag apo ni Manase, nga anak ni Jose, nagkadto kay Moises kag sa mga pangulo sang Israel,

² kag nagsiling, “Sir, sang nagmando sa imo ang GINO sa pagpartida sang duta bilang palanublion sang mga Israelinhon paagi sa paggabot-gabot, nagmando man siya nga ihatag ang parte sang amon utod nga si Zelofehad sa iya mga anak nga babayi.

³ Pero halimbawa magpamana sila sa iban nga mga tribo, kag tungod sini ang ila duta makadto

na sa tribu sang ila mapamana. Ti, ang duta nga parte sang amon tribu, makadto na sa iban.

⁴ Pag-abot sang Tuig sang Paghilway kag Paguli, ang ila duta magakadto sa tribu nga sa diin sila nakapamana, kag madula na ini sa tribu sang amon mga katigulangan.”

⁵ Gani suno sa sugo sang GINOO, nagsiling si Moises sa mga Israelinhon, “Husto ang ginasiling sang tribu sang mga kaliwat ni Jose.

⁶ Gani amo ini ang ginasiling sang GINOO parte sa mga anak nga babayi ni Zelofehad: Makapamana sila sa ila magustuhan basta sa ila lang tribu.

⁷ Ang duta nga napanubli sang kada tribu indi puwede nga magkadto sa iban nga mga tribu, kay kinahanglan nga magpabilin sa kada tribu ang duta nga ila napanubli sa ila katigulangan.

⁸ Ang tanan nga babayi nga nakapanubli sang duta sa ila nga tribu kinahanglan nga magpamana sa ila lang tribu, para matipigan sang kada Israelinhon ang duta nga ginpanubli niya sa iya katigulangan.

⁹ Ang duta nga napanubli sang kada tribu indi puwede nga magkadto sa iban nga mga tribu, kay kinahanglan nga magpabilin sa kada tribu ang duta nga ila napanubli.”

¹⁰ Gani gintuman sang mga anak nga babayi ni Zelofehad ang ginsiling sang GINOO paagi kay Moises.

¹¹ Ang mga anak nga babayi ni Zelofehad amo sila ni Mala, Tirza, Hogla, Milca kag Noa. Kag ang ila napamana amo ang ila mga pakaisa sa bahin sang ila amay,

Numero 36:12

cxl

Numero 36:13

¹² nga mga kaliwat ni Manase nga anak ni Jose. Gani ang duta nga ila napanubli nagpabilin sa panimalay kag tribo sang ila amay.

¹³ Amo ato ang mga sugo kag mga pagsulundan nga ginhata tag sang GINOO sa mga Israelinhon paagi kay Moises samtang didto sila sa kapatagan sang Moab sa higad sang Jordan, malapit sa Jerico.

**Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
Hiligaynon: Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
(Bible) for the Philippines**

copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 Biblica, Inc.

Language: Ilonggo

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang "Biblica", kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Magamit sang tanan ini nga obra/translation paagi sa Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Agod makita ang kopya sang ini nga license, bisitahi ang <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> ukon magpadala sang sulat sa Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Ang Biblica® amo ang trademark nga rehistrado para sa Biblica, Inc., ang paggamit sang sini (Biblica®) nga trademark ginakinahanglan sang permiso halin sa Biblica, Inc. Suno sa polisiya nga ginbutyag didto sa CC BY-SA license, mahimo nga kopyahon kag idistribute ining oriinal nga obra/translation basta nga ipabilin ang trademark nga Biblica® suno sa oriinal sini nga pagkasulat. Kon yara ikaw nga ginbag-o ukon ginhimo nga modipikasyon sa sininga kopya, kinahanglan ipahibalo kon ano ini kag butangan sang sini nga impormasyon: "Ang oriinal nga obra/translation iya sang Biblica Inc. magamit ini nga wala sing bayad, bisitahi lang ang www.biblica.com kag ang open.bible."

Ang impormasyon babin sa copyright kinahanglan makita sa Title ukon copyright page sang obra/translaion. Amo ini ang dapat masulat:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Kon may yara ikaw nga ginbag-o sa kopya, kinahanglan nga mahibal-an ini paagi sa paggamit sang pareho gihapon nga license (CC BY-SA).

Kon kinahanglan nga ipahibalo mo sa Biblica Inc., ang imo ginhimo nga pagbag-o ukon modipikasyon sa sini nga kopya, palihog bisitahi kami sa <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

cxlvi

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 3 May 2025

84488a6a-84c1-596e-af6b-5a0f432656b4